

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 6 marca 2024 r.
(OR. en)

7340/24

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2024/0061 (COD)

INDEF 19
COPS 98
POLMIL 62
IND 127
MAP 9
COMPET 268
FISC 48
CODEC 676

WNIOSEK

Od: Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine
DEPREZ)

Data otrzymania: 6 marca 2024 r.

Do: Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej

Nr dok. Kom.: COM(2024) 150 final

Dotyczy: Wniosek - ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
I RADY ustanawiające Program na rzecz europejskiego przemysłu
obronnego oraz ramy środków w celu zapewnienia terminowej
dostępności i dostaw produktów związanych z obronnością („EDIP”)

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2024) 150 final.

Załącznik: COM(2024) 150 final

Bruksela, dnia 5.3.2024 r.
COM(2024) 150 final

2024/0061 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające Program na rzecz europejskiego przemysłu obronnego oraz ramy środków w celu zapewnienia terminowej dostępności i dostaw produktów związanych z obronnością („EDIP”)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

UZASADNIENIE1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

W dniu 24 lutego 2022 r. Rosja rozpoczęła inwazję wojskową na Ukrainę na pełną skalę, co miało katastrofalne skutki dla Ukrainy i jej mieszkańców. Dwa lata intensywnych walk, ciężkie ostrzały artyleryjskie i naloty z powietrza doprowadziły do dużej liczby ofiar wśród ludności cywilnej i ogromnego ludzkiego cierpienia. Rosyjska wojna napastnicza spowodowała znaczne szkody w krytycznej infrastrukturze cywilnej i obronnej, zdolnościach produkcyjnych i usługach w całej Ukrainie oraz masowe zniszczenia miast i miejscowości w niektórych częściach kraju. Wynikający z wojny kryzys humanitarny stał się przyczyną wysiedlenia milionów Ukraińców z ich domów i sprawił, że wielu z nich rozpaczliwie potrzebuje żywności, schronienia i pomocy medycznej. Do dziś mają miejsce rosyjskie naloty z powietrza na cele w całym kraju. Leczenie traumy tej bezsensownej wojny zajmie lata, a może dekady. UE wspiera niezależność, suwerenność i integralność terytorialną Ukrainy w jej granicach uznanych przez społeczność międzynarodową, jej niezbywalne prawo do samoobrony oraz dążenie do kompleksowego, sprawiedliwego i trwałego pokoju zgodnie z prawem międzynarodowym i Kartą Narodów Zjednoczonych. Wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie stanowi zasadnicze zagrożenie nie tylko dla Ukrainy, ale również dla bezpieczeństwa europejskiego i światowego. Wkład UE w samoobronę Ukrainy jest kluczową inwestycją w bezpieczeństwo własne UE. W tym duchu Unia Europejska i państwa członkowskie, wraz z partnerami, wniosą wkład w przyszłe zobowiązania w zakresie bezpieczeństwa wobec Ukrainy, co pomoże Ukrainie bronić się, oprzeć się wysiłkom zmierzającym do dAestabilizacji i zniechęć do aktów agresji w przyszłości. Nie ma obronności bez przemysłu obronnego. Ukraina jest w dużym stopniu zależna od wsparcia wojskowego udostępnianego przez UE i jej państwa członkowskie, w tym ze względu na w dużej mierze zniszczoną ukraińską bazę przemysłową sektora obronnego.

Rosyjska agresja wojskowa na Ukrainę oznacza dramatyczny powrót konfliktu terytorialnego i działań wojennych o wysokiej intensywności na terytorium Europy. Zdolności produkcyjne europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB) zostały dostosowane w taki sposób, aby zaspokoić przede wszystkim ograniczone potrzeby państw członkowskich, głównie według krajowych linii podziału, ze względu na dziesięciolecia niedoinwestowania publicznego. W takim scenariuszu przedsiębiorstwa sektora obronnego często musiały zmniejszyć tempo produkcji w celu utrzymania linii produkcyjnych i wykwalifikowanego personelu, produkując ograniczoną ilość systemów obronnych dla klientów krajowych. Obecnie dla wielu europejskich przedsiębiorstw sektora obronnego główny rynek stanowi eksport wyposażenia obronnego do klientów spoza UE.

Gwałtowny wzrost zapotrzebowania na niektóre produkty związane z obronnością w Europie spowodowany radykalnie zmienionym środowiskiem bezpieczeństwa nastąpił w kontekście EDTIB ograniczonej zmniejszonymi zdolnościami produkcyjnymi „czasu pokoju”. W perspektywie długoterminowej sytuacja ta rodzi pytanie o gotowość przemysłu obronnego w Europie, tj. zdolność EDTIB do skutecznego reagowania (w odpowiednim czasie i na dużą skalę) na zmiany w europejskim zapotrzebowaniu na produkty związane z obronnością. Jest to ściśle związane z szerszym wyzwaniem, jakim jest bezpieczeństwo dostaw wyposażenia obronnego w Europie. Choć nie jest to nowy temat dla państw członkowskich UE, w niedawnym planie dotyczącym amunicji znalazł się on w centrum uwagi, podnosząc kwestię zdolności EDTIB do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw wyposażenia obronnego w Europie zarówno w czasie pokoju, jak i wojny.

W związku z wybuchem wojny i zaproszeniem zawartym w deklaracji wersalskiej z marca 2022 r. w maju 2022 r. Komisja oraz Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych

i Polityki Bezpieczeństwa („wysoki przedstawiciel”)/szef Europejskiej Agencji Obrony (EDA) przyjęli wspólny komunikat w sprawie analizy luk inwestycyjnych w zakresie obronności i dalszych działań (JOIN/2022/24 final). We wspólnym komunikacie podkreślono, że ostatnie dziesięciolecie niedoinwestowania w obronę ze strony państw członkowskich doprowadziły zarówno do powstania zarówno braków w zakresie zdolności, jak i luk w przemyśle w Unii.

Od czasu przedstawienia wspólnego komunikatu z maja 2022 r. przedłożono szereg środków mających na celu zareagowanie na najpilniejsze skutki wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie:

- Jak zapowiedziano we wspólnym komunikacie z maja 2022 r., Komisja i wysoki przedstawiciel/szef Agencji powołałi **Grupę Zadaniową ds. Wspólnych Zamówień w dziedzinie Obronności (DJPTF)** na potrzeby współpracy z państwami członkowskimi w celu wsparcia koordynacji ich bardzo krótkoterminowych potrzeb w zakresie zamówień. Grupa Zadaniowa skoncentrowała się na eliminowaniu konfliktów i na koordynacji, aby uniknąć wyścigu w realizacji zamówień. Grupa Zadaniowa opracowała również zbiorcze oszacowanie potrzeb oraz określiła i uwypukliła potrzebę rozwoju zdolności produkcyjnych przemysłu UE, które są niezbędne do zaspokojenia tych potrzeb.
- Ponadto, jak zapowiedziano we wspólnym komunikacie z maja 2022 r., w lipcu 2022 r. Komisja przedstawiła **akt na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez wspólne zamówienia (EDIRPA)**, którego celem jest zachęcanie – przez wsparcie finansowe – do współpracy państw członkowskich w zakresie zamówień na najbardziej pilne i krytyczne wyposażenie obronne. EDIRPA został przyjęty przez współprawodawców dnia 18 października 2023 r. i przyczynia się do lepszego dostosowania unijnego przemysłu obronnego do strukturalnych zmian na rynku. EDIRPA zakończy się w dniu 31 grudnia 2025 r.
- Braki w zakresie zdolności, na które zwrócono uwagę we wspólnym komunikacie z maja 2022 r., były różne, ale w świetle rozwoju sytuacji w Ukrainie pojawiło się szczególnie pilne zapotrzebowanie na amunicję ziemia-ziemia i amunicję artyleryjską, a także pociski raketowe. Zostało to formalnie uznane przez Radę, która 20 marca 2023 r. uzgodniła trójtorowe podejście do wspólnego udzielania zamówień na amunicję dla Ukrainy i jej dostarczania. W tym kontekście w maju 2023 r. Komisja przedstawiła nowy wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie **wspierania produkcji amunicji (ASAP)**, aby stawić czoła nagłemu wzrostowi popytu na te produkty i pilnie umożliwić ich terminową dostępność przez uruchomienie środków z budżetu UE w celu wsparcia inwestycji w zwiększenie zdolności produkcyjnych EDTIB w tej dziedzinie. Współprawodawcy przyjęli ASAP w dniu 20 lipca 2023 r. Zakończy się on w dniu 30 czerwca 2025 r.

Bezprawna wojna Rosji przeciwko Ukrainie nie tylko przyniosła pilne wyzwania dla UE i jej państw członkowskich, lecz także jej kontynuacja z biegiem czasu nadal pogłębia problemy strukturalne mające wpływ na konkurencyjność EDTIB i wpływa na jej zdolność zapewnienia państwom członkowskim wystarczającego poziomu bezpieczeństwa dostaw. W związku z tym UE musi teraz **przejsć od doraźnego reagowania kryzysowego** (ilustrowanego środkami opisanymi powyżej) **do gotowości przemysłu obronnego UE**, od zapewniania dostępności materiałów zużywalnych w wymaganej ilości w czasach kryzysu do zapewniania terminowego dostarczania zaawansowanych i krytycznych zdolności przyszłości w nadchodzących latach. Jest to dokładny cel przedstawionej 5 marca **Strategii na rzecz**

europejskiego przemysłu obronnego (EDIS). Aby wdrożyć kierunki określone w EDIS oraz zapowiedziane w niej działania, Komisja proponuje nowe rozporządzenie w sprawie **Programu na rzecz europejskiego przemysłu obronnego (EDIP)**. EDIP, zapowiedziany we wspólnym komunikacie z maja 2022 r. i wnioskowany przez Radę Europejską, ma na celu **pogodzenie pilnej potrzeby z perspektywą długoterminową** przez utrzymanie wsparcia dla EDTIB w obecnych wieloletnich ramach finansowych (WRF) oraz przygotowanie się do gotowości przemysłu obronnego UE na przyszłość. W ten sposób EDIP przełoży się na część EDIS, ponieważ jego działania opierają się na 3 głównych filarach.

- **Wzmocnienie konkurencyjności i zdolności reagowania EDTIB**. Aby zwiększyć wysiłki na rzecz zagregowania i zharmonizowania europejskiego zapotrzebowania na wyposażenie obronne ze strony EDTIB, w EDIP proponuje się gotowe do użytku ramy prawne, tj. Program na rzecz struktur europejskiego uzbrojenia (SEAP), umożliwiający współpracę i wspólne zarządzanie wyposażeniem obronnym w całym jego cyklu życia. Zgodnie z podobną logiką EDIP rozszerza EDIRPA na okres po 2025 r., aby kontynuować defragmentację i harmonizację popytu europejskiego. EDIP powiela także logikę ASAP w celu wsparcia inwestycji produkcyjnych EDTIB, pomaga EDTIB w przejściu na bardziej elastyczne zdolności produkcyjne, a także zapewnia etap wprowadzania do produkcji projektów EFO. Aby zwiększyć dostęp do finansowania dla EDTIB, EDIP wiąże się również z ustanowieniem funduszu w celu lewarowania, ograniczania ryzyka i przyspieszenia inwestycji niezbędnych do zwiększenia zdolności produkcyjnych MŚP i małych spółek o średniej kapitalizacji w dziedzinie obronności z siedzibą w UE, w oparciu o doświadczenia Komisji związane z „funduszem na rzecz zwiększania zdolności” ASAP, a także udanym utworzeniem instrumentu kapitałowego EUDIS w dziedzinie obronności.
- **Zwiększenie zdolności EDTIB do zapewnienia terminowej dostępności i dostaw produktów związanych z obronnością**. Celem EDIP jest wspieranie wysiłków państw członkowskich w dążeniu do jak najwyższego poziomu bezpieczeństwa dostaw w odniesieniu do wyposażenia obronnego przez stworzenie ogólnounijnego systemu bezpieczeństwa dostaw. System ten zwiększyłby również zaufanie państw członkowskich do transgranicznych łańcuchów dostaw, tworząc jednocześnie kluczową przewagę konkurencyjną EDTIB. Kompleksowe ramy zarządzania kryzysowego umożliwiłyby koordynację reakcji na ewentualne przyszłe kryzysy dostaw konkretnego wyposażenia obronnego lub wzdłuż jego łańcuchów dostaw.
- **Współdziałanie w odbudowie, rekonstrukcji i modernizacji ukraińskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (ukraińska DTIB)**. Obecne zapotrzebowanie Ukrainy na sprzęt wojskowy znacznie przekracza jej przemysłowe zdolności produkcyjne, podczas gdy UE i jej państwa członkowskie zapewniają pomoc wojskową z własnych – w dużej mierze uszczuplonych – zapasów i z przemysłem obronnym dostosowanym do czasu pokoju. W tym kontekście interesem obydwu baz przemysłowych jest zaangażowanie się w bardziej pogłębioną współpracę. Brak silnej relacji między odpowiednimi bazami przemysłowymi może doprowadzić do utraty możliwości biznesowych w perspektywie krótkoterminowej, a w perspektywie średnio- i długoterminowej – do zależności gospodarczych i strategicznych. W związku z przyszłym przystąpieniem Ukrainy do UE konieczne jest, aby EDIP doprowadził do zacieśnienia współpracy z Ukrainą na szczeblu przemysłowym. W ramach przyszłych zobowiązań UE w zakresie bezpieczeństwa wobec Ukrainy¹ UE powinna wspierać

¹ Ramy przyszłych zobowiązań UE w zakresie bezpieczeństwa wobec Ukrainy, zatwierdzone przez Radę w dniu 27 listopada 2023 r.

ściślejszą współpracę z ukraińską DTIB, aby zwiększyć jej zdolność do zaspokojenia najpilniejszych potrzeb, a także działać na rzecz dostosowania norm i poprawy interoperacyjności. Ścisła współpraca z ukraińską DTIB przyczyni się do wzmocnienia zdolności Ukrainy do obrony i będzie korzystna dla zdolności EDTIB do wspierania zarówno potrzeb państw członkowskich, jak i Ukrainy.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Wsparcie w ramach EDIP będzie spójne i komplementarne z istniejącymi inicjatywami UE opartymi na współpracy w obszarze polityki przemysłowej w dziedzinie obronności oraz z innymi formami dwustronnego wsparcia dla Ukrainy zapewnianego za pośrednictwem innych instrumentów UE, w tym Instrumentu na rzecz Ukrainy. EDIP uzupełni główny program UE w tym obszarze polityki, Europejski Fundusz Obronny (EFO), w szczególności w drodze wspierania, na późniejszym etapie cyklu życia wyposażenia obronnego, projektów EFO, co pomoże w przyszłym wprowadzaniu rezultatów programu na rynek. EDIP będzie również opierać się na doświadczeniu zdobytym w kontekście innych programów UE, takich jak EDIRPA lub ASAP, w szczególności przez rozszerzenie ich logiki wsparcia finansowego i rozszerzenie ich zakresu na inne rodzaje wyposażenia. Ponadto skonsoliduje wysiłki i dialog podjęte w ramach DJPTF.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

EDIP będzie źródłem synergii z polityką obronną UE oraz wdrażaniem Strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony. Będzie on wdrażany w pełnej zgodności z planem rozwoju zdolności UE (CDP) określającym priorytety w zakresie zdolności obronnych na szczeblu UE, jak również ze skoordynowanym rocznym przeglądem UE w zakresie obronności (CARD), w którym określono m.in. nowe możliwości współpracy w dziedzinie obronności. EDIP ułatwi również współpracę państw członkowskich w ramach stałej współpracy strukturalnej (PESCO). Powinien on służyć realizacji projektów PESCO oraz przyczyniać się do przyspieszenia, ułatwienia i wsparcia wypełniania dalej idących zobowiązań podjętych przez państwa członkowskie w tym kontekście. EDIP będzie uzupełnieniem wcześniej istniejących działań Europejskiej Agencji Obrony (EDA) w dziedzinie bezpieczeństwa dostaw. EDIP będzie również opierać się w szczególności na obszarze prac w zakresie kluczowych działań strategicznych EDA w celu wniesienia wkładu w dyskusje prowadzone w ramach Rady ds. Gotowości Przemysłu Obronnego. EDIP będzie również wdrażany w pełnej zgodności z unijną pomocą wojskową dla Ukrainy w kontekście Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju (EPF). EDIP będzie użytecznym uzupełnieniem celów odbudowy i rekonstrukcji realizowanych przez UE w ramach Instrumentu na rzecz Ukrainy, w szczególności przez wzmocnienie zdolności Ukrainy do obrony poprzez oparcie się na odpornej i zdolnej do reagowania DTIB. W szerszym ujęciu można również uwzględnić istotne działania prowadzone przez Organizację Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO) i innych partnerów, jeżeli służą one interesom Unii w zakresie bezpieczeństwa i obronności i nie wykluczają uczestnictwa żadnego z państw członkowskich.

Dzięki zapewnieniu ogólnounijnego systemu bezpieczeństwa dostaw, w szczególności przez dwupoziomowe ramy kryzysowe, EDIP uzupełni akt o sytuacji nadzwyczajnej i odporności na rynku wewnętrznym (IMERA), który nie dotyczy produktów związanych z obronnością. Środki dostępne Komisji w ramach kryzysowych EDIP w odniesieniu do niektórych produktów niezwiązanych z obronnością o krytycznym znaczeniu dla dostaw produktów związanych z obronnością, które uznano za priorytetowe, mają na celu wyłącznie zapewnienie, aby odnośne łańcuchy dostaw w dziedzinie obronności miały w pierwszej

kolejności dostęp do komponentów i materiałów niezbędnych do zagwarantowania odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa dostaw na szczeblu UE.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

• Podstawa prawna

W EDIP ustanawia się zestaw środków i określa budżet mający na celu wspieranie gotowości obronnej Unii i jej państw członkowskich przez wzmocnienie konkurencyjności, zdolności reagowania i zdolności EDTIB do zapewnienia terminowej dostępności i dostaw produktów związanych z obronnością oraz do przyczynienia się do odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji ukraińskiej DTIB. W związku z tym rozporządzenie opiera się na 3 różnych podstawach prawnych:

- art. 173 TFUE w odniesieniu do konkurencyjności EDTIB,
- art. 114 TFUE w odniesieniu do europejskiego rynku wyposażenia obronnego (EDEM),
- art. 212 TFUE w odniesieniu do wzmocnienia ukraińskiej DTIB,
- art. 322 TFUE w odniesieniu do przepisów finansowych.

Aby odzwierciedlić te liczne podstawy prawne, EDIP opiera się na 3 filarach, z których każdy odpowiada jednej z podstaw prawnych niniejszego rozporządzenia.

- Pierwszy filar składa się ze środków mających na celu zapewnienie warunków niezbędnych dla konkurencyjności EDTIB, a właściwą podstawą prawną dla takich środków jest art. 173. Jak opisano w EDIS, bezprawna wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie radykalnie i strukturalnie zmieniła środowisko bezpieczeństwa w Europie, co doprowadziło do nowej sytuacji rynkowej EDTIB. Dwa lata po wybuchu nieuzasadnionej rosyjskiej wojny w Ukrainie EDTIB nadal musi jednak dostosowywać się do tej nowej rzeczywistości. Ponadto, jak stwierdzono w EDIS, EDTIB musi przyjąć elastyczny system produkcyjny, zdolny do dostosowania się do zmian popytu europejskiego. W związku z tym, zgodnie z art. 173 ust. 1, Komisja może podjąć działania mające na celu przyspieszenie dostosowania przemysłu obronnego do zmian strukturalnych. Środki takie jak rozszerzenie logiki EDIRPA i ASAP, ustanowienie ram prawnych SEAP oraz utworzenie funduszu będą miały na celu pomoc EDTIB w dostosowaniu się do nowej rzeczywistości rynkowej. Ponadto zgodnie z art. 173 ust. 2 Komisja może podjąć każdą użyteczną inicjatywę w celu wsparcia koordynacji między państwami członkowskimi w dziedzinie polityki przemysłu obronnego.
- Drugi filar składa się z środków, których celem jest funkcjonowanie rynku wewnętrznego, a w szczególności EDEM, a właściwą podstawą prawną dla takich środków jest art. 114. Zapewnienie bezpieczeństwa publicznego terytorium Unii stanowi nadrzędny cel polityki publicznej, a bezpieczeństwo to zależy również od dostępności wystarczającej ilości towarów i usług związanych z obronnością. Jak opisano w EDIS, obecny kontekst geopolityczny skutkuje ogólnym wzrostem zapotrzebowania na wyposażenie obronne oraz potencjalnym przyszłym szczytowym zapotrzebowaniem na konkretne produkty związane z obronnością w Unii i ewentualnie w skali globalnej. Sytuacja ta wpływa na funkcjonowanie rynku wewnętrznego tych produktów oraz zagraża ich bezpieczeństwu dostaw. Państwa członkowskie ponoszą główną odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa dostaw wojskowych w ramach obrony narodowej. Jak jednak wyjaśniono w EDIS,

bezpieczeństwo dostaw ma coraz bardziej europejski wymiar. Ponadto, jak pokazał kryzys dostaw amunicji, o którym mowa w ASAP, rozbieżne przepisy krajowe, w szczególności dotyczące certyfikacji produktów związanych z obronnością i rozbieżne podejścia do bezpieczeństwa narodowego okazały się wąskimi gardłami dla europejskich łańcuchów dostaw produktów związanych z obronnością i przeszkodami w interoperacyjności. W związku z tym zapewnienie funkcjonowania rynku wewnętrznego przez unikanie niedoborów produktów związanych z obronnością w Unii można najlepiej zagwarantować za pomocą unijnego prawodawstwa harmonizacyjnego opartego na art. 114 Traktatu. Ustanowienie ogólnounijnego systemu bezpieczeństwa dostaw dla wyposażenia obronnego zależy od kilku aspektów. Po pierwsze, EDIP obejmuje środki mające na celu zwiększenie gotowości państw członkowskich w nowym kontekście geopolitycznym, charakteryzującym się w szczególności potrzebą jak najszybszego uzupełnienia zapasów i dalszego rozszerzenia zdolności obronnych. EDIP obejmuje w szczególności środki mające na celu uproszczenie ponownego otwarcia istniejących i przyszłych umów ramowych z EDTIB na inne państwa członkowskie. Po drugie, EDIP obejmuje środki służące identyfikowaniu i monitorowaniu krytycznych produktów i zdolności przemysłowych w łańcuchach dostaw niektórych produktów związanych z obronnością. Wreszcie w przypadku wystąpienia kryzysu dostaw EDIP przewiduje modułowe i stopniowe ramy zarządzania kryzysowego, z możliwością podjęcia przez Radę decyzji w sprawie najwłaściwszego sposobu zarządzania kryzysowego, a w przypadku poważniejszych kryzysów – w sprawie środków, które należy uruchomić. W związku z tym EDIP zapewni, aby zakłócenia w dostawach były odpowiednio przewidywane i niezwłocznie uwzględnione w celu zachowania funkcjonującego rynku wewnętrznego i zapewnienia państwom członkowskim odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa dostaw.

- Trzeci filar składa się ze środków przyczyniających się do odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji ukraińskiej DTIB oraz stopniowej integracji z EDTIB. Właściwą podstawą prawną takich środków jest art. 212. Szczególną uwagę zwraca się na cel, jakim jest wspieranie Ukrainy w stopniowym dostosowaniu się do przepisów, norm, polityk i praktyk Unii („dorobku prawnego”) z myślą o przyszłym członkostwie w Unii. W ramach tego trzeciego filaru działania Unii uzupełnią i wzmocnią działania państw członkowskich.

Inne artykuły TFUE ani poszczególne artykuły same w sobie nie mogą stanowić uzasadnienia dla trzech powyższych filarów i objętych nimi środków. Proponowane elementy przewidziano w jednym akcie, ponieważ wszystkie środki stanowią spójne podejście do zaspokojenia na różne sposoby potrzeby wzmocnienia gotowości przemysłu obronnego Unii.

- **Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)**

Państwa członkowskie w sposób krytyczny polegają na zdolności EDTIB do zaspokojenia potrzeb swoich sił zbrojnych w odpowiednim czasie i na dużą skalę. Skala szkód wyrządzonych Ukrainie i ukraińskiej bazie przemysłowej sektora obronnego w wyniku wojny napastniczej Rosji jest tak duża, że Ukraina będzie potrzebować szeroko zakrojonego i trwałego wsparcia, którego żadne państwo członkowskie nie może udzielić samodzielnie. Kluczowe znaczenie ma zatem zapewnienie, aby zarówno EDTIB, jak i ukraińska DTIB były w stanie pełnić tę strategiczną rolę. Działania na szczeblu europejskim wydają się najbardziej odpowiednie w tej dziedzinie.

W odniesieniu do wsparcia konkurencyjności EDTIB:

- Unia i jej państwa członkowskie muszą z jednej strony zmierzyć się z brutalną zmianą swojego środowiska bezpieczeństwa skutkującą wzrostem europejskiego popytu na wyposażenie obronne, a z drugiej strony z EDTIB ograniczoną zmniejszonymi zdolnościami produkcyjnymi „czasu pokoju”. Jeżeli sytuacja ta utrzyma się w perspektywie długoterminowej, będzie nadal strukturalnie wpływać na konkurencyjność EDTIB i ją pogarszać. Chociaż na niższych poziomach łańcuchy dostaw EDTIB mają tendencję do przekraczania granic, to na wyższych poziomach pozostają strukturalnie podzielone na szczeblu krajowym. Wynika to z popytu państw członkowskich UE na wyposażenie obronne, który – pomimo niedawnego wzrostu – pozostaje zasadniczo rozdrobniony i tym samym pozbawia EDTIB korzyści płynących z prawdziwie funkcjonalnego unijnego rynku obronnego. Państwa członkowskie nigdy nie osiągnęły wspólnego poziomu odniesienia, który wyznaczyły sobie w 2007 r., polegającego na przeznaczeniu 35 % wszystkich zamówień na wyposażenie obronne na europejskie zamówienia realizowane w ramach współpracy. Pokazuje to, że państwa członkowskie napotykać znaczne trudności uniemożliwiające im zwiększenie wspólnych zamówień na wyposażenie obronne. W związku z tym Unia jest najlepiej przygotowana do wprowadzenia środków zachęcających do agregacji i harmonizacji popytu UE na wyposażenie obronne, a także do ułatwiania długoterminowej współpracy państw członkowskich w całym cyklu życia wyposażenia obronnego.
- Ponadto brak koordynacji i nadmierna koncentracja popytu państw członkowskich na ten sam rodzaj produktów związanych z obronnością, w tych samych ramach czasowych i ewentualnie w połączeniu z niedoborami dostaw, spowodowałyby wzrost cen i efekt wypierania (tj. trudności dla państw członkowskich o bardziej ograniczonej sile nabywczej w zabezpieczeniu wymaganych produktów związanych z obronnością). W związku z tym, dzięki zapobieganiu potencjalnym konfliktom między równoległymi krajowymi wysiłkami w zakresie zamówień publicznych, środki wprowadzone na szczeblu europejskim w celu agregacji popytu państw członkowskich UE wzmocnią również solidarność między państwami członkowskimi.
- Nieskoordynowany popyt zmniejsza również widoczność tendencji rynkowych. Z kolei brak widoczności i przewidywalności europejskiego popytu ogranicza zdolność przemysłu do inwestowania w sektor całkowicie napędzany popytem. Pod presją związaną z nowym środowiskiem bezpieczeństwa Unia nie może jednak pozwolić sobie na oczekiwanie, aż EDTIB będzie dysponowała wystarczającą przewidywalnością zamówień, by inwestować w dostosowanie swoich zdolności produkcyjnych. Europejski przemysł obronny musi jak najszybciej dostosować się do nowej sytuacji rynkowej. Oznacza to, że potrzebne jest wspieranie zmniejszania ryzyka dokonywanych przez przemysł inwestycji w elastyczne zdolności produkcyjne. Tego rodzaju interwencja wyłącznie na szczeblu państw członkowskich mogłaby prowadzić do braku równowagi w geograficznym rozkładzie inwestycji i do zwiększenia fragmentacji łańcuchów dostaw. Szczebel europejski wydaje się również najodpowiedniejszy do podjęcia działań mających na celu zmniejszenie ryzyka inwestycji w EDTIB w całej Unii oraz z myślą o wsparciu sektora w opracowaniu elastycznego systemu produkcyjnego.
- Ważne jest również, aby konkurencyjność EDTIB opierała się na wynikach EFO, zarówno pod względem produktów lub technologii wynikających z projektów

realizowanych w ramach programów, jak i osiągniętego dzięki nim otwarcia łańcuchów dostaw. Kilka kwestii może jednak utrudnić realizowane na zasadzie współpracy zamówienia produktów końcowych wynikających z działań badawczo-rozwojowych w ramach EFO lub nawet zniechęcać do nich. Oznacza to, że wyniki projektów EFO mogą doświadczać nowej „luki komercjalizacyjnej” po etapie badań i rozwoju, której nie mogą wyeliminować same państwa członkowskie. Unia ma najlepsze warunki do podjęcia działań w celu zapewnienia kontynuacji wspólnych wysiłków zainicjowanych w ramach EFO poza etap badań i rozwoju.

Jeżeli chodzi o bezpieczeństwo dostaw wyposażenia obronnego w Europie:

- Mimo że bezpieczeństwo dostaw zostało zdefiniowane przede wszystkim na szczeblu państw członkowskich, ponieważ obrona należy do kompetencji krajowych, jego wymiar staje się coraz bardziej europejski, ponieważ łańcuchy dostaw przemysłowych w coraz większym stopniu obejmują cały rynek wewnętrzny UE i wykraczają poza niego. Dotyczy to w szczególności kluczowych komponentów i surowców, od których państwa członkowskie są również w coraz większym stopniu współzależne. Jak widać również w planie dotyczącym amunicji, państwa członkowskie dysponują niewielką widocznością ogólnych zdolności i łańcuchów dostaw EDTIB, co uniemożliwia im podejmowanie świadomych decyzji. W związku z tym, aby zapewnić wystarczający poziom bezpieczeństwa dostaw, w tym w czasie kryzysu, należy przewidzieć na szczeblu Unii ustanowienie ogólnounijnego systemu bezpieczeństwa dostaw w ramach EDIP. Takie ramy wzmocnią koordynację reagowania na kryzysy dostaw produktów związanych z obronnością oraz zaufanie państw członkowskich do transgranicznych łańcuchów dostaw, a także wzmocnią odporność EDTIB, z korzyścią dla wszystkich państw członkowskich, w bardziej skuteczny sposób niż poprzez mozaikę równoległych środków krajowych.

Jeśli chodzi o wzmocnienie ukraińskiej DTIB:

- Ukraiński przemysł obronny jest strategicznie ważnym sektorem ukraińskiej gospodarki. Kraj ten dąży do utrzymania i zwiększenia zdolności produkcyjnych w celu zaspokojenia krajowych potrzeb w zakresie wyposażenia obronnego. Skala szkód wyrządzonych ukraińskiej infrastrukturze DTIB przez rosyjską wojnę napastniczą jest jednak tak duża, że Ukraina będzie potrzebować szczególnego wsparcia, którego żadne państwo członkowskie nie byłoby w stanie zapewnić samodzielnie. Środki zaproponowane w EDIP bezpośrednio wzmocnią ukraińską DTIB i zacieśnią współpracę przemysłową z EDTIB. Dzięki EDIP UE ma wyjątkową możliwość zachęcania, w odpowiednim czasie i na dużą skalę, obu DTIB do zaspokajania, w ramach wspólnych wysiłków, potrzeb Ukrainy i państw członkowskich. UE, dzięki obecności w Ukrainie za pośrednictwem swojej delegatury, może zapewnić kompleksowy dostęp do informacji na temat wydarzeń mających wpływ na ten kraj. UE jest jednym z głównych podmiotów w dziedzinie pomocy wojskowej udzielanej Ukrainie, a także uczestniczy w większości procesów wielostronnych mających na celu sprostanie wyzwaniom obronnym, przed którymi stoi Ukraina. Dzięki temu UE może być stale świadoma nowych potrzeb w zakresie wyposażenia obronnego i okoliczności związanych z ukraińskimi zdolnościami produkcyjnymi w dziedzinie obronności, a tym samym dostosowywać wsparcie do zmieniających się potrzeb, ściśle koordynując swoje działania z innymi zainteresowanymi stronami krajowymi lub przemysłowymi. Cel, jakim jest przygotowanie krajów kandydujących i potencjalnych kandydatów do członkostwa w Unii, można również najlepiej zrealizować na poziomie Unii.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności, ponieważ jest ograniczony do minimum wymaganego, by osiągnąć wymienione cele na szczeblu unijnym, i nie wykracza poza to, co konieczne do osiągnięcia tych celów.

Ze względu na bezprecedensową sytuację geopolityczną i znaczne zagrożenie dla bezpieczeństwa Unii proponowane podejście polityczne jest proporcjonalne do skali i wagi zidentyfikowanych problemów. Odpowiednio uwzględniono potrzebę wsparcia na rzecz dostosowania przemysłu do zmian strukturalnych, wzmocnienia unijnego bezpieczeństwa dostaw wyposażenia obronnego oraz wzmocnienia ukraińskiej DTIB, w granicach możliwości interwencji Unii na mocy Traktatów. Środki określone w EDIP nie wykraczają poza to, co jest ściśle konieczne do osiągnięcia ich celów, oraz są proporcjonalne do skali i wagi problemów zidentyfikowanych w odniesieniu do tych celów. Wsparcie finansowe dla różnych działań ma na celu wzmocnienie konkurencyjności przemysłu w ramach systemu otwartych i konkurencyjnych rynków. Wsparcie dla ukraińskiej DTIB opiera się na rozszerzeniu logiki obecnego wsparcia dla Ukrainy i stanowi ukierunkowaną reakcję na szczególne okoliczności, w jakich znajduje się Ukraina, spowodowane rosyjską wojną napastniczą.

- **Wybór instrumentu**

Komisja przedstawia wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady. Jest to najważniejszy instrument prawny, ponieważ tylko rozporządzenie, które jest jednolicie i bezpośrednio stosowane i ma wiążący charakter, może zapewnić niezbędny stopień jednolitości potrzebny do wzmocnienia gotowości przemysłu obronnego w całej Europie i zapewnienia bezpieczeństwa dostaw produktów związanych z obronnością w Europie. Ponadto jest to zgodne z art. 114, 173 i 212 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w których określono zwykłą procedurę ustawodawczą, którą należy stosować przy przyjmowaniu środków w ich odpowiednich obszarach stosowania.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Formalne konsultacje z zainteresowanymi stronami nie mogły zostać przeprowadzone ze względu na pilną potrzebę przygotowania wniosku, tak aby mógł on zostać przyjęty w odpowiednim czasie przez współprawodawców i wejść w życie na początku 2025 r., kiedy konieczne będzie zaspokojenie nowych potrzeb związanych z sytuacją geopolityczną, a także odbudową i rekonstrukcją ukraińskiej bazy przemysłowej sektora obronnego.

Komisja, w ścisłej współpracy z wysokim przedstawicielem, przeprowadziła kompleksowy proces konsultacji z państwami członkowskimi, przemysłem, sektorem finansowym i ośrodkami analitycznymi, aby zapewnić wkład w prace nad EDIS. Konsultacje opierały się na uwagach zainteresowanych stron wyrażonych podczas wydarzeń (warsztatów, spotkań) oraz na uwagach pisemnych. Przed tymi warsztatami Komisja udostępniła dokumenty tematyczne (publikowane na stronie internetowej Komisji Europejskiej), które obejmowały w szczególności tematy związane ze środkami EDIP i miały służyć za podstawę dyskusji podczas tych wydarzeń. Te same dokumenty tematyczne posłużyły również za podstawę pisemnych uwag przekazanych Komisji i wysokiemu przedstawicielowi przez zainteresowane strony, z którymi przeprowadzono konsultacje. Każdy obywatel UE chcący wziąć udział w konsultacjach został poproszony o przesłanie pisemnych uwag na specjalny adres e-mail. Ogółem do Komisji i wysokiego przedstawiciela przesłano ponad 270 pisemnych uwag od

ponad 90 różnych zainteresowanych stron, które zostały przeanalizowane jako wkład w prace przygotowawcze EDIS. Zorganizowano również spotkanie z przedstawicielami Ukrainy, którzy podzielili się również pisemnymi uwagami, aby wyrazić swoje poglądy na temat przyszłej EDIS.

Jako że celem EDIP jest rozpoczęcie wdrażania wizji opracowanej w EDIS i realizowanie działań ogłoszonych w tej strategii, uwagi otrzymane w kontekście EDIS zostały w dużej mierze uwzględnione przy opracowywaniu środków EDIP. Ogólnie rzecz biorąc, otrzymane uwagi dotyczące głównych działań EDIP można opisać w następujący sposób:

- Jeżeli chodzi o wsparcie dla dostosowania EDTIB do zmian strukturalnych wynikających z nowej sytuacji w zakresie bezpieczeństwa, większość zainteresowanych stron poparła ten pomysł. Często pozytywnie postrzegano rozszerzenie logiki interwencji ASAP i EDIRPA, a także potrzebę wykorzystania wyników EFO. Komisja uwzględniła te w większości zbieżne stanowiska, o czym świadczy m.in. propozycja środków mających na celu rozszerzenie logiki ASAP i EDIRPA oraz zapewnienie absorpcji na rynku produktów EFO.
- W odniesieniu do bezpieczeństwa dostaw większość zainteresowanych stron podkreśliła znaczenie tej kwestii na szczeblu UE. W większości uwag podkreślono również, że należy znaleźć zadowalającą równowagę między potrzebą poprawy bezpieczeństwa dostaw na szczeblu UE a poszanowaniem suwerenności i prerogatyw państw członkowskich w dziedzinie obronności. W celu osiągnięcia takiej równowagi Komisja proponuje w szczególności stopniowy i proporcjonalny system bezpieczeństwa dostaw, w którym państwa członkowskie są w pełni i stale zaangażowane, a interesy gospodarcze przemysłu są należycie uwzględniane i proporcjonalnie chronione.
- Jeżeli chodzi o włączanie kultury gotowości przemysłu obronnego w główny nurt polityki, większość zainteresowanych stron, z którymi przeprowadzono konsultacje, zdawała sobie sprawę z potrzeby zapewnienia wystarczającego dostępu do finansowania dla sektora obronnego, a w szczególności dla MŚP działających w ramach EDTIB. Komisja zwróciła szczególną uwagę na opinie wyrażone w tym względzie, w szczególności proponując Fundusz na rzecz Przyspieszenia Transformacji Łańcuchów Dostaw w Sektorze Obronności (FAST), który z założenia przyniesie korzyści MŚP i małym spółkom o średniej kapitalizacji.
- Jeśli chodzi o współpracę z Ukrainą w kwestiach przemysłowych związanych z obronnością, większość zainteresowanych stron była przychylna temu pomysłowi. Komisja wzięła pod uwagę uwagi zainteresowanych stron, a także opinie Ukrainy, aby w najwłaściwszy sposób dostosować specjalne działania w ramach EDIP.

UE zapewni odpowiednią komunikację oraz widoczność celów i działań realizowanych w ramach niniejszego rozporządzenia w Unii, w Ukrainie i poza nią.

• **Gromadzenie i wykorzystanie wiedzy eksperckiej**

Kompleksowe konsultacje dotyczące EDIS umożliwiły Komisji i wysokiemu przedstawicielowi uzyskanie dużej liczby opinii od różnego rodzaju ekspertów (np. ekspertów z administracji krajowej, ekspertów z przemysłu obronnego, ekspertów z sektora finansowego, ekspertów z ośrodków analitycznych, przedstawicieli środowisk akademickich). Wiedza ekspercka zgromadzona przez Komisję i wysokiego przedstawiciela w kontekście EDIS została wykorzystana do opracowania środków zaproponowanych w EDIP.

- **Ocena skutków**

Ze względu na pilny charakter wniosku, który ma na celu wspieranie szybkiego dostosowania europejskiego przemysłu obronnego do nowego otoczenia geopolitycznego i zapewnienie pomocy krajowi znajdującemu się w stanie wojny na początku 2024 r., nie można było przeprowadzić oceny skutków.

Kontekst geopolityczny, a w szczególności kontynuacja rosyjskiej agresji wojskowej przeciwko Ukrainie, skłoniły Komisję do podjęcia decyzji o szybkim przejściu od przyjmowania doraźnych środków reagowania kryzysowego w lipcu (tj. ASAP) i październiku (tj. EDIRPA) 2023 r., do przyjęcia bardziej strukturalnego podejścia w celu zaradzenia długoterminowym konsekwencjom, z jakimi boryka się EDTIB, i dalszego wspierania Ukrainy.

Ponadto Rada Europejska w swoich konkluzjach z 14 i 15 grudnia 2023 r. wezwała do „szybkiego” przedstawienia wniosku w sprawie EDIP i wskazała w swoich konkluzjach z dnia 1 lutego 2024 r., że „powróci – na swoim następnym posiedzeniu w marcu 2024 r. – do kwestii bezpieczeństwa i obrony, w tym potrzeby zwiększenia ogólnej gotowości obronnej Europy i dalszego wzmacniania jej bazy technologicznej i przemysłowej w dziedzinie obronności, z myślą o uzgodnieniu dalszych kroków służących zwiększeniu odporności, innowacyjności i konkurencyjności europejskiego przemysłu obronnego”.

W związku z tym nie było możliwe przedstawienie oceny skutków w ramach czasowych dostępnych na przedłożenie wniosku w sprawie EDIP przed dyskusją, która odbędzie się na posiedzeniu Rady Europejskiej w marcu 2024 r. Wniosek w sprawie EDIP opiera się jednak na pracach podjętych w ramach DJPTF, na wczesnych wnioskach wyciągniętych z wdrażania ASAP i EDIRPA oraz na kompleksowym procesie konsultacji, który przeprowadzono w kontekście EDIS. W ciągu 3 miesięcy od opublikowania niniejszego wniosku dotyczącego rozporządzenia Komisja opublikuje dokument roboczy służb Komisji, w którym przedstawi uzasadnienie tego działania legislacyjnego UE i wyjaśni jego stosowność do osiągnięcia określonych celów polityki.

- **Sprawność regulacyjna i uproszczenie**

Oczekuje się, że EDIP nie zwiększy obciążenia administracyjnego. Proponowane podejście oparte na wynikach, dostępne dla kwalifikujących się działań, polegające na warunkowości między wypłatą płatności a osiągnięciem przez konsorcjum kamieni milowych i wartości docelowych, stanowi również element uproszczenia we wdrażaniu instrumentu.

- **Prawa podstawowe**

Zwiększenie bezpieczeństwa obywateli UE może przyczynić się do ochrony ich praw podstawowych.

Do wsparcia w ramach Programu nie kwalifikują się także działania związane z realizowanymi na zasadzie współpracy zamówieniami na towary lub usługi w dziedzinie obronności, które są zabronione przez obowiązujące prawo międzynarodowe. Działania mające na celu zamówienia śmiertelnej broni autonomicznej realizowane na zasadzie współpracy bez zapewnienia możliwości sprawowania przez człowieka merytorycznej kontroli nad decyzjami w sprawie wyboru i zaatakowania celu przy przeprowadzaniu ataków na ludzi również nie kwalifikują się do wsparcia w ramach programu EDIP.

Ponadto w art. 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”) przewidziano wolność prowadzenia działalności gospodarczej. Niemniej jednak niektóre środki w ramach

filaru 2, niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw wyposażenia obronnego w Unii, mogą tymczasowo ograniczyć wolność prowadzenia działalności gospodarczej i swobodę zawierania umów chronione na podstawie art. 16 oraz prawo własności chronione na podstawie art. 17 Karty. Wszelkie ograniczenia tych praw zawarte w niniejszym wniosku będą przewidziane prawem zgodnie z art. 52 ust. 1 Karty, będą szanować istotę tych praw i wolności oraz będą zgodne z zasadą proporcjonalności.

- Po pierwsze EDIP zawiera przepisy dotyczące wniosków o udzielenie informacji i mechanizmów ustalania priorytetów (zamówienia priorytetowe i zlecenia priorytetowe), które są ściśle uzależnione od uruchomienia najwłaściwszego trybu kryzysowego przez przyjęcie aktu wykonawczego Rady w odniesieniu do trybu kryzysu dostaw oraz trybu kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem.
- Po drugie obowiązek ujawnienia Komisji określonych informacji, o ile spełnione są pewne warunki, respektuje istotę wolności prowadzenia działalności gospodarczej i nie narusza jej w sposób nieproporcjonalny (art. 16 Karty). Każdy wniosek o udzielenie informacji służy realizacji celu leżącego w ogólnym interesie Unii, jakim jest umożliwienie gromadzenia informacji na temat potencjału produkcyjnego, zdolności produkcyjnych i pierwotnych zakłóceń potencjalnych środków łagodzących niedobory mające wpływ na produkcję produktów istotnych w kontekście kryzysu lub produktów związanych z obronnością. Wnioski o udzielenie informacji są właściwe i skuteczne dla osiągnięcia celu, ponieważ dostarczają informacji absolutnie niezbędnych do oceny zaistniałej sytuacji kryzysowej. Zasadniczo Komisja zwraca się o udzielenie wymaganych informacji jedynie do organizacji reprezentujących i może kierować wnioski do poszczególnych przedsiębiorstw tylko wtedy, gdy jest to dodatkowo konieczne. Ponieważ informacje na temat sytuacji w zakresie dostaw nie są dostępne w inny sposób, nie istnieje żaden równie skuteczny środek służący uzyskaniu informacji niezbędnych do umożliwienia europejskim decydom podjęcia działań łagodzących. W świetle poważnych geopolitycznych i związanych z bezpieczeństwem konsekwencji niedoborów produktów związanych z obronnością oraz związanego z tym znaczenia środków łagodzących wnioski o udzielenie informacji są proporcjonalne do zamierzonego celu. Ponadto ograniczenie wolności prowadzenia działalności gospodarczej i prawa własności jest kompensowane odpowiednimi zabezpieczeniami. Wszelkie wnioski o udzielenie informacji można wystosować wyłącznie w odniesieniu do produktów związanych z obronnością oraz surowców i komponentów do nich istotnych w kontekście kryzysu, które zostały wyraźnie wskazane przez Komisję w drodze aktu wykonawczego i które są dotknięte zakłóceniami lub potencjalnymi zakłóceniami prowadzącymi do znacznych niedoborów.
- Po trzecie zobowiązanie do przyjmowania i priorytetowego traktowania zamówień priorytetowych respektuje istotę wolności prowadzenia działalności gospodarczej i swobody zawierania umów (art. 16 Karty) oraz prawa własności (art. 17 Karty) i nie narusza ich w sposób nieproporcjonalny. Zobowiązanie to służy realizacji celu leżącego w ogólnym interesie Unii poprzez przeciwdziałanie zakłóceniom w dostawach produktów istotnych w kontekście kryzysu. Zobowiązanie to jest właściwe i skuteczne, aby osiągnąć ten cel przez zapewnienie preferencyjnego wykorzystania dostępnych zasobów do produkcji takich odnośnych produktów związanych z obronnością. Nie ma innego równie skutecznego środka. Jeżeli chodzi o produkty istotne w kontekście kryzysu zidentyfikowane jako dotknięte kryzysem dostaw, proporcjonalne jest zobowiązanie przedsiębiorstw uczestniczących w łańcuchu dostaw tych produktów do przyjmowania i priorytetowego traktowania

określonych zamówień. Odpowiednie zabezpieczenia zapewniają, aby ewentualny negatywny wpływ zobowiązania do priorytetowego traktowania zlecenia na wolność prowadzenia działalności gospodarczej, swobodę zawierania umów i prawo własności nie był równoznaczny z naruszeniem tych praw. Obowiązek priorytetowego traktowania niektórych zamówień może zostać wprowadzony wyłącznie w odniesieniu do produktów istotnych w kontekście kryzysu, które zostały wyraźnie zidentyfikowane przez Komisję i w drodze aktu wykonawczego oraz które są dotknięte zakłóceniami lub potencjalnymi zakłóceniami prowadzącymi do znacznych niedoborów. Zainteresowane przedsiębiorstwo może zwrócić się do Komisji o ponowne rozpatrzenie zamówienia priorytetowego, jeżeli nie jest w stanie go zrealizować lub stanowiłoby ono dla niego nadmierne obciążenie ekonomiczne i wiązałoby się ze szczególnymi trudnościami. Ponadto podmiot objęty takim zobowiązaniem jest zwolniony z wszelkiej odpowiedzialności odszkodowawczej za naruszenie zobowiązań umownych wynikających z wykonania zobowiązania.

4. WPLYW NA BUDŻET

Pula środków finansowych na wdrożenie rozporządzenia na okres od XX XX XXXX do 31.12.2027 r. wynosi 1 500 mln EUR w cenach bieżących.

Wpływ w okresie obowiązywania wieloletnich ram finansowych pod względem koniecznych środków budżetowych i zasobów ludzkich opisano szczegółowo w ocenie skutków finansowych regulacji załączonej do wniosku.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Komisja powinna sporządzić sprawozdanie oceniające Program i przekazać je Parlamentowi Europejskiemu i Radzie nie później niż do dnia 30.06.2027 r. W sprawozdaniu tym ocenione zostaną w szczególności postępy w realizacji celów określonych we wniosku. Ponadto, biorąc pod uwagę sprawozdanie z oceny, Komisja może przedkładać wnioski dotyczące wszelkich odpowiednich zmian do niniejszego rozporządzenia, w szczególności w celu przeciwdziałania wszelkim utrzymującym się zagrożeniom zmniejszającym gotowość przemysłu obronnego UE lub związanych z bezpieczeństwem dostaw produktów związanych z obronnością w Europie.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY**ustanawiające Program na rzecz europejskiego przemysłu obronnego oraz ramy środków w celu zapewnienia terminowej dostępności i dostaw produktów związanych z obronnością („EDIP”)**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114 ust. 1, art. 173 ust. 3, art. 212 ust. 2 i art. 322 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,uwzględniając opinię Europejskiego Trybunału Obrachunkowego³,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje,

- (1) Szefowie państw lub rządów państw członkowskich Unii podczas spotkania w Wersalu w dniu 11 marca 2022 r. zobowiązali się do zwiększenia europejskich zdolności obronnych w świetle niczym niesprowokowanej i nieuzasadnionej wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie. Uzgodnili oni zwiększenie wydatków na obronę, zacieśnienie współpracy poprzez wspólne projekty i realizowane na zasadzie współpracy zamówienia dotyczące potencjału obronnego, wyeliminowanie braków, pobudzenie innowacji oraz wzmocnienie i rozwój przemysłu obronnego UE, w tym poprzez ustanowienie Programu na rzecz europejskiego przemysłu obronnego („Program”).
- (2) Długoterminowe pogorszenie się regionalnych i globalnych poziomów zagrożenia wymaga skokowej zmiany w skali i szybkości, z jaką europejska baza technologiczno-przemysłowa sektora obronnego (EDTIB) może rozwijać się i tworzyć pełne spektrum zdolności wojskowych. Ponowne wystąpienie w Europie działań wojennych o dużej intensywności i konfliktów terytorialnych ma niekorzystny wpływ na bezpieczeństwo Unii i jej państw członkowskich oraz wymaga znacznego zwiększenia zdolności państw członkowskich do wzmocniania ich zdolności obronnych.
- (3) W dniach 14 i 15 grudnia 2023 r. Rada Europejska, rozważając prace przeprowadzone w celu wdrożenia deklaracji wersalskiej oraz Strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony, w swoich konkluzjach podkreśliła, że należy uczynić więcej,

² Dz.U. C z , s. .³ Dz.U. C z , s. .

aby osiągnąć cele Unii w zakresie zwiększenia gotowości obronnej. Warunkiem wstępnym osiągnięcia takiej gotowości i obrony Unii jest silny przemysł obronny, który sprawi, że europejski przemysł obronny stanie się bardziej odporny, innowacyjny i konkurencyjny.

- (4) W dniu 18 maja 2022 r. Komisja i Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa zaprezentowali wspólny komunikat zatytułowany „Analiza luk inwestycyjnych w zakresie obronności i dalsze działania”, podkreślając istnienie w Unii luk w obronności w zakresie finansów, przemysłu i możliwości. W dniu 18 października 2023 r. przyjęto rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2418⁴ w sprawie ustanowienia instrumentu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy (EDIRPA), którego celem jest wspieranie współpracy między państwami członkowskimi na etapie zamówień w celu wypełnienia, w drodze współpracy, najpilniejszych i najpoważniejszych luk, w szczególności tych będących wynikiem odpowiedzi na wojnę napastniczą Rosji przeciwko Ukrainie. W dniu 20 lipca 2023 r. przyjęto rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1525⁵ w sprawie wspierania produkcji amunicji (ASAP), którego celem jest pilne wsparcie zwiększenia zdolności produkcyjnej europejskiego przemysłu obronnego, zabezpieczenie łańcuchów dostaw, usprawnienie procedur zamówień, zaradzenie niedoborom mocy produkcyjnych i propagowanie inwestycji.
- (5) EDIRPA i ASAP opracowano jako programy reagowania kryzysowego i programy krótkoterminowe, które wygasają w 2025 r. (w dniu 30 czerwca 2025 r. w przypadku ASAP i w dniu 31 grudnia 2025 r. w przypadku EDIRPA). Program powinien opierać się na osiągnięciach EDIRPA i ASAP oraz przedłużyć ich logikę do 2027 r., zapewniając wsparcie finansowe na rzecz wzmocnienia EDTIB w sposób przewidywalny, ciągły i terminowy w oparciu o zintegrowane podejście. W świetle obecnej sytuacji w zakresie bezpieczeństwa konieczne wydaje się rozszerzenie wsparcia Unii na szerszy zakres wyposażenia obronnego, w tym materiałów zużywalnych, takich jak systemy bezzałogowe, które odgrywają decydującą rolę w teatrze działań wojennych w Ukrainie.
- (6) W dniu 23 czerwca 2022 r. Rada Europejska postanowiła przyznać status kraju kandydującego Ukrainie, która wyraziła silną wolę połączenia rekonstrukcji z reformami na swojej europejskiej drodze. W grudniu 2023 r. przywódcy UE postanowili rozpocząć negocjacje akcesyjne z Ukrainą. W dniu 15 grudnia 2023 r. Rada Europejska oświadczyła, że Unia i państwa członkowskie są nadal zdecydowane wносить wkład, w perspektywie długoterminowej i wraz z partnerami, w zobowiązania w zakresie bezpieczeństwa wobec Ukrainy, co pomoże Ukrainie bronić się, oprzeć się wysiłkom destabilizującym i powstrzymać akty agresji w przyszłości. Silne wsparcie Ukrainy jest dla Unii priorytetem o kluczowym znaczeniu i właściwą odpowiedzią na zdecydowane polityczne zobowiązanie Unii do wspierania Ukrainy tak długo, jak będzie to potrzebne.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2418 z dnia 18 października 2023 r. w sprawie ustanowienia instrumentu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy (EDIRPA) Dz.U. L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj>).

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1525 z dnia 20 lipca 2023 r. w sprawie wspierania produkcji amunicji (ASAP) (Dz.U. L 185 z 24.7.2023, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj>).

- (7) Szkody wyrządzone przez rosyjską wojnę napastniczą ukraińskiej gospodarce, społeczeństwu i infrastrukturze, a w szczególności szkody wyrządzone ukraińskiej bazie technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (ukraińskiej DTIB) wymagają kompleksowego wsparcia na rzecz jej odbudowy. Ma to zasadnicze znaczenie dla zapewnienia państwu ukraińskiemu zdolności do utrzymania jego podstawowych funkcji i umożliwienia szybkiej odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji kraju oraz wspierania jego integracji z europejskim rynkiem wyposażenia obronnego. Silna ukraińska DTIB ma zasadnicze znaczenie dla długoterminowego bezpieczeństwa Ukrainy, a także dla jej rekonstrukcji.
- (8) W związku z tym należy finansować działania wspierające wzmocnienie ukraińskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego. Wsparcie to stanowi uzupełnienie wsparcia udzielanego w ramach Instrumentu na rzecz Ukrainy, a także wsparcia wojskowego udzielanego Ukrainie w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju oraz przez dwustronną pomoc ze strony państw członkowskich.
- (9) Rosja musi zostać w pełni pociągnięta do odpowiedzialności i zapłacić za ogromne szkody spowodowane jej wojną napastniczą przeciwko Ukrainie, stanowiącą jawne pogwałcenie Karty Narodów Zjednoczonych. Unia i jej państwa członkowskie powinny, w ścisłej współpracy z innymi partnerami międzynarodowymi, dalej wspólnie pracować na rzecz osiągnięcia tego celu, zgodnie z prawem unijnym i międzynarodowym, mając na uwadze poważne naruszenie przez Rosję zakazu użycia siły zapisanego w art. 2 ust. 4 Karty Narodów Zjednoczonych oraz zasad odpowiedzialności państwa za działania niezgodne z prawem międzynarodowym, w tym obowiązku rekompensaty za wyrządzone szkody możliwe do oszacowania w kategoriach finansowych. Ważne jest między innymi, aby poczynić postępy, w koordynacji z międzynarodowymi partnerami, w pracach dotyczących sposobu, w jaki wszelkie nadzwyczajne przychody będące w posiadaniu podmiotów prywatnych i pochodzące bezpośrednio z immobilizowanych aktywów rosyjskich mogłyby zostać przeznaczone na wspieranie Ukrainy, w tym jej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego, w sposób który jest zgodny z mającymi zastosowanie zobowiązaniami umownymi i z poszanowaniem prawa unijnego i międzynarodowego. Gdyby Rada przyjęła decyzję WPZiB na mocy art. 29 TUE na wniosek wysokiego przedstawiciela dotyczącą przekazania Unii nadzwyczajnych sald gotówkowych centralnych depozytów papierów wartościowych wynikających z nieoczekiwanych i nadzwyczajnych dochodów z immobilizowanych aktywów państwowych Rosji, takie dodatkowe wsparcie mogłoby pochodzić z tych dochodów, zgodnie z celami wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii.
- (10) Należy zawrzeć z Ukrainą umowę ramową w celu ustanowienia zasad współpracy między Unią a Ukrainą na podstawie niniejszego rozporządzenia. W celu określenia warunków uwalniania środków finansowych należy także zawierać umowy o udzielenie dotacji lub wspólne udzielanie zamówień z Ukrainą i podmiotami prawnymi mającymi siedzibę w Ukrainie.
- (11) Aby sfinansować działania mające na celu wzmocnienie konkurencyjności, zdolności reagowania i zdolności EDTIB na podstawie art. 173 TFUE oraz działania w ramach współpracy z Ukrainą na rzecz wzmocnienia ukraińskiej DTIB na podstawie art. 212 TFUE, w niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić wspólne cele, wspólne mechanizmy finansowe, przy jednoczesnym wyraźnym rozróżnieniu dwóch linii budżetowych odpowiadających każdemu z realizowanych celów, a także ustanowić program określający warunki wsparcia finansowego Unii na mocy art. 173 TFUE oraz

Instrument Wsparcia Ukrainy określający szczegółowe warunki unijnego wsparcia finansowego na mocy art. 212 TFUE.

- (12) Niniejsze rozporządzenie określa pulę środków finansowych na cały okres obowiązywania Programu, która stanowi – dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas rocznej procedury budżetowej – główną kwotę odniesienia w rozumieniu art. 18 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 16 grudnia 2020 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami, a także nowych zasobów własnych.
- (13) Możliwości określone w art. 73 ust. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 mogą być wykorzystywane, pod warunkiem że projekt jest zgodny z zasadami określonymi w tym rozporządzeniu oraz z zakresem Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus określonym odpowiednio w rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 i (UE) 2021/1057. Może to mieć miejsce w szczególności w przypadku, gdy produkcja odnośnych produktów związanych z obronnością boryka się z konkretnymi niedoskonałościami rynku lub nieoptymalną sytuacją w zakresie inwestycji na terytoriach państw członkowskich, w tym na obszarach wrażliwych i oddalonych, a przedmiotowe zasoby przyczyniają się do realizacji celów programu, z którego są przesuwane. Zgodnie z art. 24 rozporządzenia (UE) 2021/1060 Komisja ma ocenić zmienione programy krajowe przedłożone przez państwo członkowskie i przedstawić uwagi w terminie dwóch miesięcy od dnia przedłożenia zmienionego programu.
- (14) Ze względu na potrzebę lepszego i wspólnego inwestowania w zdolności obronne państw członkowskich i krajów stowarzyszonych, a także w odbudowę, rekonstrukcję i modernizację ukraińskiej bazy przemysłowej sektora obronnego, państwa członkowskie, państwa trzecie, organizacje międzynarodowe, międzynarodowe instytucje finansowe lub inne źródła powinny mieć możliwość wniesienia wkładu w realizację Programu. Takie wkłady powinny być wdrażane na tych samych zasadach i warunkach oraz powinny stanowić zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) oraz lit. d) i e) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. Ponadto państwa członkowskie powinny mieć możliwość korzystania z elastyczności we wdrażaniu swoich alokacji w ramach zarządzania dzielonego, jaką daje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060. Powinna zatem istnieć możliwość przesuwania pewnych poziomów finansowania między alokacjami w ramach zarządzania dzielonego a Programem, z zastrzeżeniem warunków określonych w odpowiednich przepisach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060. Niewykorzystane zasoby, najpóźniej w 2028 r., mogą zostać przesunięte z powrotem do jednego lub kilku odpowiednich programów źródłowych, na wniosek państwa członkowskiego, zgodnie z warunkami określonymi w odpowiednich przepisach rozporządzenia (UE) 2021/1060.
- (15) Ponieważ Program ma na celu zwiększenie konkurencyjności i efektywności unijnego i ukraińskiego przemysłu obronnego, aby korzystać z Programu, odbiorcy wsparcia finansowego powinni być podmiotami prawnymi mającymi siedzibę w Unii, w krajach stowarzyszonych lub w Ukrainie i niepodlegającymi kontroli niestowarzyszonych państw trzecich innych niż Ukraina lub podmiotów z niestowarzyszonych państw trzecich. W przypadku gdy państwa członkowskie, kraje stowarzyszone lub Ukraina są odbiorcami wsparcia finansowego, w szczególności

w odniesieniu do działań w ramach zamówień realizowanych na zasadzie współpracy, przepisy te powinny mieć zastosowanie odpowiednio do wykonawców lub podwykonawców w odniesieniu do zamówień publicznych. W tym kontekście kontrolę należy rozumieć jako zdolność do wywierania decydującego wpływu na podmiot prawny, bezpośrednio lub pośrednio, poprzez co najmniej jeden pośredniczący podmiot prawny. Dodatkowo, aby zapewnić ochronę podstawowych interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony, infrastruktura, obiekty, aktywa oraz zasoby podmiotów prawnych zaangażowanych w działania wykorzystywane w tym celu powinny znajdować się na terytorium państwa członkowskiego, kraju stowarzyszonego lub Ukrainy.

- (16) W pewnych okolicznościach powinno być możliwe odstępianie od zasady, zgodnie z którą podmioty prawne uczestniczące w działaniu wspieranym w ramach Programu nie podlegają kontroli niestowarzyszonych państw trzecich ani podmiotów z niestowarzyszonych państw trzecich. W tym kontekście podmiot prawny mający siedzibę w Unii lub w stowarzyszonym państwie trzecim i kontrolowany przez niestowarzyszone państwo trzecie lub podmiot z niestowarzyszonego państwa trzeciego może uczestniczyć jako odbiorca, jeżeli spełnione są rygorystyczne warunki dotyczące interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony, ustanowione w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa zgodnie z tytułem V Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), w tym warunki dotyczące wzmocnienia europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego.
- (17) Ponadto produkty związane z obronnością objęte działaniami wspieranymi w ramach Programu nie powinny podlegać kontroli ani ograniczeniom ze strony niestowarzyszonego państwa trzeciego lub podmiotu z niestowarzyszonego państwa trzeciego.
- (18) Biorąc pod uwagę specyfikę przemysłu obronnego, gdzie popyt pochodzi prawie wyłącznie ze strony państw, które także kontrolują całość zakupów produktów i technologii związanych z obronnością, w tym ich eksport, do sektora obronności nie mają zastosowania konwencjonalne zasady i modele biznesowe, które obowiązują na bardziej tradycyjnych rynkach. W związku z tym sektor ten nie angażuje się w znaczne inwestycje przemysłowe finansowane ze środków własnych, lecz jedynie w wyniku wiążących zamówień. Chociaż wiążące zamówienia od państw członkowskich są warunkiem wstępnym każdej inwestycji, Komisja może interweniować, kompensując złożoność współpracy w zakresie zamówień realizowanych na zasadzie współpracy i zmniejszając ryzyko inwestycji przemysłowych poprzez dotacje i pożyczki umożliwiające szybsze dostosowanie się do zachodzących zmian strukturalnych na rynku. Co do zasady wsparcie unijne powinno pokrywać do 100 % bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych lub 100 % kwoty określonej dla działań, w których stosuje się opcję finansowania niepowiązanego z kosztami. Wsparcie Unii na rzecz działań wzmacniających przemysł powinno pokrywać do 50 % bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych, aby umożliwić odbiorcom jak najszybsze wdrożenie działań, zmniejszenie ryzyka ich inwestycji, a tym samym przyspieszenie dostępności odpowiednich produktów związanych z obronnością.
- (19) Program powinien zapewniać wsparcie finansowe, za pośrednictwem środków określonych w rozporządzeniu (UE, Euratom) 2018/1046, na działania przyczyniające się do terminowej dostępności i dostaw produktów związanych z obronnością, takie jak współpraca na rzecz zamówień realizowanych na zasadzie współpracy organów publicznych, koordynacja przemysłowa i tworzenie sieci kontaktów, w tym rezerwacja

i gromadzenia zapasów produktów związanych z obronnością, dostęp do finansowania dla przedsiębiorstw zaangażowanych w wytwarzanie odpowiednich produktów związanych z obronnością, rezerwacja zdolności produkcyjnych („zawsze gotowych zakładów”), proces przemysłowy polegający na regeneracji produktów, których termin przydatności do użytku upłynął, rozbudowa, optymalizacja, modernizacja, aktualizacja lub zmiana przeznaczenia istniejących zdolności produkcyjnych lub tworzenie nowych zdolności produkcyjnych w tej dziedzinie, a także szkolenie personelu.

- (20) Dotacje w ramach Programu mogą przyjąć formę finansowania niepowiązanego z kosztami odnośnych operacji, opartego na osiągnięciu wyników poprzez odniesienie do pakietów prac bądź kamieni milowych lub wartości docelowych procedur udzielania zamówień realizowanych na zasadzie współpracy w celu stworzenia niezbędnego efektu zachęty.
- (21) W przypadku gdy dotacja Unii przyjmuje formę finansowania niepowiązanego z kosztami, Komisja powinna określić w programie prac warunki finansowania dla każdego działania, w szczególności a) opis działania obejmującego współpracę w zakresie zamówień realizowanych na zasadzie współpracy w celu zaspokojenia najbardziej pilnych i krytycznych potrzeb w zakresie zdolności, b) kamienie milowe realizacji działania oraz c) maksymalny dostępny wkład Unii.
- (22) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do przyjęcia programów prac określających priorytety finansowania i mające zastosowanie warunki finansowania. Należy uwzględnić specyfikę sektora obronnego, w szczególności odpowiedzialność państw członkowskich, krajów stowarzyszonych lub Ukrainy za proces planowania i nabywania. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011.
- (23) Zgodnie z art. 193 ust. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 dotacji można udzielić na działanie, które już się rozpoczęło, pod warunkiem że wnioskodawca może wykazać potrzebę rozpoczęcia działania przed podpisaniem umowy o udzielenie dotacji. Jednakże koszty poniesione przed dniem przedłożenia wniosku o udzielenie dotacji nie są kwalifikowalne, z wyjątkiem szczególnych i należycie uzasadnionych przypadków. Aby zapewnić ciągłość perspektywy finansowania dla działań, które mogły otrzymać wsparcie w ramach finansowania w 2024 r. na podstawie ASAP i EDIRPA, w decyzji w sprawie finansowania należy przewidzieć wkłady finansowe w odniesieniu do działań obejmujących okres od dnia 5 marca 2024 r.
- (24) Oceniając wnioski przedłożone przez wnioskodawców, Komisja powinna zwrócić szczególną uwagę na ich wkład w realizację celów Programu. Wnioski należy ocenić w szczególności pod kątem ich wkładu w zwiększenie gotowości przemysłu obronnego, zwłaszcza zwiększenie zdolności produkcyjnych i wyeliminowanie wąskich gardeł. Należy je również oceniać pod kątem ich wkładu we wspieranie odporności przemysłu obronnego, biorąc pod uwagę takie kwestie jak terminowa dostępność i dostawy do wszystkich lokalizacji, zwiększenie bezpieczeństwa dostaw w całej Unii, w tym do państw członkowskich najbardziej narażonych na ryzyko urzeczywistnienia się konwencjonalnych zagrożeń wojskowych. Oceny powinny również odnosić się do wkładu we współpracę przemysłową w dziedzinie obronności poprzez prawdziwą współpracę w zakresie uzbrojenia między państwami członkowskimi, krajami stowarzyszonymi i Ukrainą oraz rozwój i operacjonalizację współpracy transgranicznej przedsiębiorstw, w szczególności w znacznym stopniu

małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) oraz małych spółek o średniej kapitalizacji działających w odnośnych łańcuchach dostaw.

- (25) Projektując, przyznając i wdrażając wsparcie finansowe Unii, Komisja powinna zwrócić szczególną uwagę na to, aby takie wsparcie nie wpływało negatywnie na warunki konkurencji na rynku wewnętrznym.
- (26) Do niniejszego Programu stosuje się rozporządzenie (UE, Euratom) 2018/1046 wraz z późniejszymi zmianami. Określa ono zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji, nagród, zamówień, wykonania pośredniego i instrumentów finansowych.
- (27) Zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2018/1046, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 oraz rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95, (Euratom, WE) nr 2185/96 i (UE) 2017/1939 interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, z uwzględnieniem środków w zakresie zapobiegania nieprawidłowościom – w tym nadużyciom finansowym – ich wykrywania, korygowania i prowadzenia w ich sprawie postępowań, odzyskiwania środków utraconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania kar administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniami (Euratom, WE) nr 2185/96 i (UE, Euratom) nr 883/2013, Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) jest uprawniony do prowadzenia dochodzeń administracyjnych, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub wszelka inna nielegalna działalność na szkodę interesów finansowych Unii. Prokuratura Europejska (EPPO) jest uprawniona, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939, do prowadzenia postępowań przygotowawczych oraz do wnoszenia i popierania oskarżeń w sprawie przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371. Zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2018/1046 każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, mają w pełni współpracować w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznać Komisji, OLAF, Trybunałowi Obrachunkowemu i – w przypadku państw członkowskich, które uczestniczą we wzmocnionej współpracy na podstawie rozporządzenia (UE) 2017/1939 – EPPO niezbędne prawa i dostęp, a także zapewniać, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonywaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.
- (28) Państwa trzecie będące członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) mogą uczestniczyć w programach Unii w ramach współpracy ustanowionej na mocy Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, które przewiduje realizację programów na podstawie decyzji wydanej na mocy tego porozumienia. W niniejszym rozporządzeniu należy wprowadzić przepis szczególny zobowiązujący te państwa trzecie do przyznania właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, OLAF oraz Trybunałowi Obrachunkowemu praw i dostępu niezbędnych do wykonywania w pełni ich odpowiednich kompetencji. Zgodnie z art. 85 decyzji Rady (UE) 2021/1764(18) osoby fizyczne oraz organy i instytucje z siedzibą w krajach i terytoriach zamorskich (KTZ) kwalifikują się do objęcia finansowaniem pod warunkiem przestrzegania zasad i celów Programu oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany KTZ jest powiązany.
- (29) Opierając się m.in. na doświadczeniach związanych z instrumentem kapitałowym w dziedzinie obronności, ustanowionym w kontekście Europejskiego Funduszu

Obronny jako działanie łączone InvestEU, Komisja powinna dążyć do utworzenia specjalnego instrumentu w ramach programu, zwanego „Funduszem na rzecz Przyspieszenia Transformacji Łańcuchów Dostaw w Sektorze Obronności (FAST)”. FAST powinien być wdrażany w ramach zarządzania pośredniego. FAST spowoduje lewarowanie, ograniczanie ryzyka i przyspieszenie inwestycji niezbędnych do zwiększenia zdolności produkcyjnych MŚP i małych spółek o średniej kapitalizacji w dziedzinie obronności z siedzibą w UE w formie działania łączonego oferującego wsparcie w postaci instrumentu dłużnego lub kapitałowego. FAST należy ustanowić jako działanie łączone, w tym w ramach Programu InvestEU ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523(20), w ścisłej współpracy z partnerami wykonawczymi.

- (30) FAST powinien osiągnąć zadowalający efekt mnożnikowy zgodnie z zestawem instrumentów dłużnych i kapitałowych oraz przyczynić się do przyciągnięcia finansowania zarówno publicznego, jak i prywatnego. Aby przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest zwiększenie konkurencyjności EDTIB, FAST powinien również zapewniać wsparcie MŚP (w tym przedsiębiorstwom typu start-up i scale-up) i małym spółkom o średniej kapitalizacji w całej UE wytwarzającym technologie i produkty związane z obronnością, a także przedsiębiorstwom faktycznie lub potencjalnie uczestniczącym w łańcuchu dostaw przemysłu obronnego, które napotykają trudności w dostępie do finansowania. FAST powinien również przyspieszyć inwestycje w dziedzinie produkcji technologii i produktów związanych z obronnością, a tym samym zwiększyć bezpieczeństwo dostaw w unijnych łańcuchach wartości przemysłu obronnego.
- (31) Programy współpracy w zakresie uzbrojenia w Unii stoją w obliczu poważnych wyzwań, gdyż są tworzone głównie na zasadzie *ad hoc* oraz są obciążone złożonością, opóźnieniami i przekraczaniem kosztów. Aby zaradzić tej sytuacji i zapewnić stałe zaangażowanie państw członkowskich w całym cyklu życia zdolności obronnych, konieczne jest bardziej usystematyzowane podejście na szczeblu UE. W tym celu Komisja powinna wspierać wysiłki państw członkowskich przez udostępnienie nowych ram prawnych – Programu na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia (SEAP) – w celu wsparcia i wzmocnienia współpracy w dziedzinie obronności. Działania podejmowane w tych ramach powinny wzajemnie się uzupełniać z działaniami prowadzonymi na podstawie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB), w szczególności w kontekście planu rozwoju zdolności (CDP) i PESCO.
- (32) W ramach tego Programu na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia państwa członkowskie powinny korzystać ze znormalizowanych procedur inicjowania wspólnych programów obronnych i zarządzania nimi. Współpraca na podstawie tych ram powinna również umożliwiać państwom członkowskim, pod pewnymi warunkami, korzystanie ze zwiększonej stopy finansowania, uproszczonych i zharmonizowanych procedur udzielania zamówień oraz, w przypadku gdy państwa członkowskie są współwłaścicielami zamówionego wyposażenia, zwolnienia z VAT. Status organizacji międzynarodowej powinien również umożliwiać państwom członkowskim, jeśli sobie tego życzą, emisję obligacji w celu zapewnienia długoterminowego planu finansowania programów zbrojeniowych. Chociaż Unia nie byłaby odpowiedzialna za emisję długu przez państwa członkowskie, wkłady w ramach EDIP na rzecz funkcjonowania SEAP mogłyby poprawić warunki finansowania przez państwa członkowskie programów zbrojeniowych, które kwalifikują się do wsparcia unijnego.

- (33) Aby umożliwić skuteczną procedurę ustanawiania SEAP, konieczne jest, aby państwa członkowskie, kraje stowarzyszone lub Ukraina chcące ustanowić SEAP przedłożyły wniosek Komisji, która powinna ocenić, czy proponowany statut programu zbrojeniowego jest zgodny z niniejszym rozporządzeniem. Taki wniosek powinien zawierać oświadczenie przyjmującego państwa członkowskiego uznające SEAP za organ lub organizację międzynarodową do celów stosowania dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej i dyrektywy Rady (UE) 2020/262 z dnia 19 grudnia 2019 r. ustanawiającej ogólne zasady dotyczące podatku akcyzowego.
- (34) Ze względu na wymóg przejrzystości decyzja o utworzeniu SEAP powinna zostać opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Z tych samych względów do takiej decyzji należy załączyć zasadnicze elementy jego statutu.
- (35) Aby umożliwić mu jak najskuteczniejsze wykonywanie jego zadań, SEAP powinien posiadać osobowość prawną i jak najszerszą zdolność do czynności prawnych od dnia, w którym decyzja o jego utworzeniu staje się skuteczna. W celu określenia prawa właściwego powinien on mieć siedzibę statutową na terytorium członka tego SEAP będącego państwem członkowskim.
- (36) Członkostwo w SEAP powinno obejmować co najmniej trzy państwa członkowskie oraz może obejmować kraje stowarzyszone i Ukrainę.
- (37) Statut powinien określać bardziej szczegółowe postanowienia służące wdrażaniu SEAP. Na podstawie tych postanowień statutu Komisja powinna badać zgodność wniosku z zasadami określonymi w niniejszym rozporządzeniu.
- (38) Konieczne jest zapewnienie, z jednej strony, aby SEAP dysponował niezbędną elastycznością w zakresie zmiany jego statutu, a z drugiej strony, aby niektóre istotne elementy, w szczególności te, które były niezbędne do przyznania statutu SEAP, zostały zachowane w drodze niezbędnej kontroli na szczeblu Unii. Jeżeli zmiany dotyczą zasadniczego elementu statutu załączonego do decyzji o utworzeniu SEAP, powinny one zostać zatwierdzone – zanim staną się skuteczne – decyzją Komisji, która jest podejmowana z zachowaniem takiej samej procedury jak w przypadku tworzenia SEAP. Komisja powinna być powiadamiana o wszelkich innych zmianach oraz powinna mieć możliwość zgłaszania do nich zastrzeżeń jeżeli uzna, że zmiana jest sprzeczna z niniejszym rozporządzeniem.
- (39) SEAP powinien mieć możliwość wyznaczenia pełnomocnika ds. zamówień działającego w jego własnym imieniu. SEAP powinien mieć możliwość zamawiania produktów związanych z obronnością we własnym imieniu lub w imieniu swoich członków. W przypadku zamówień we własnym imieniu SEAP należy uznać za organizację międzynarodową dokonującą zakupów do swoich celów w rozumieniu art. 12 lit. c) dyrektywy 2009/81/WE zgodnie z zasadami pomocy państwa. W przypadku udzielania zamówień w imieniu swoich członków SEAP powinien mieć możliwość określenia własnych zasad udzielania zamówień na zasadzie odstępstwa od dyrektywy 2009/81/WE w celu zapewnienia odpowiedniej zachęty dla państw członkowskich do angażowania się we współpracę w ramach SEAP. Przepisy te powinny zapewniać zgodność z zasadami prawa pierwotnego UE mającymi zastosowanie do zamówień publicznych, w szczególności z zasadami przejrzystości, niedyskryminacji i konkurencji.

- (40) SEAP mógłby kwalifikować się do finansowania zgodnie z tytułem VI rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. Możliwe byłoby również finansowanie w ramach polityki spójności zgodnie z odpowiednimi przepisami wspólnotowymi.
- (41) Aby jak najsprawniej wykonywać swoje zadania, a także w logicznym następstwie posiadania osobowości prawnej, SEAP powinien odpowiadać za swoje długi. Aby umożliwić członkom znalezienie odpowiednich rozwiązań w odniesieniu do ich odpowiedzialności, należy przewidzieć możliwość określenia w statucie różnych rodzajów odpowiedzialności wykraczających poza odpowiedzialność ograniczoną do wysokości wkładów członków.
- (42) Ponieważ SEAP jest ustanowiony na mocy prawa Unii, powinien on podlegać prawu Unii, a nie tylko prawu państwa, w którym ma swoją siedzibę statutową. SEAP mógłby jednak mieć miejsce prowadzenia działalności w innym państwie. Prawo tego ostatniego państwa powinno mieć zastosowanie w odniesieniu do kwestii szczególnych określonych w statucie SEAP. Ponadto SEAP powinien podlegać postanowieniom wykonawczym zgodnym ze statutem.
- (43) W celu zapewnienia dostatecznej kontroli zgodności z przepisami niniejszego rozporządzenia SEAP powinien przekazywać Komisji i odpowiednim organom publicznym swoje roczne sprawozdania oraz wszelkie informacje o okolicznościach w poważnym stopniu zagrażających realizacji jego zadań. Jeżeli Komisja otrzyma – na podstawie rocznego sprawozdania lub z innego źródła – informacje wskazujące, że działanie SEAP stanowi poważne naruszenie przepisów niniejszego rozporządzenia lub przepisów innego prawa właściwego, Komisja powinna zwrócić się do SEAP lub jego członków o wyjaśnienia lub podjęcie odpowiednich działań. W skrajnych przypadkach oraz jeżeli nie podjęto działań naprawczych, Komisja powinna móc uchylić decyzję ustanawiającą SEAP, wszczynając tym samym postępowanie likwidacyjne SEAP.
- (44) Po przyjęciu ASAP Parlament Europejski i Rada wezwały Komisję, by rozważyła przedstawienie ram prawnych mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa dostaw (wspólne oświadczenie z dnia 11 lipca 2023 r.). To wspólne oświadczenie współprawodawców odzwierciedla konkluzje Rady Europejskiej z grudnia 2013 r., w których wezwano do ustanowienia kompleksowego ogólnounijnego systemu bezpieczeństwa dostaw, oraz zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 8 czerwca 2022 r., w którym wezwano Komisję, by niezwłocznie przedstawiła taki system.
- (45) Kryzys wynikający z rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie nie tylko wykazał braki w sektorze przemysłu obronnego Unii i Ukrainy, ale również przyniósł wyzwania dla funkcjonowania rynku wewnętrznego produktów związanych z obronnością. W istocie ciągła degradacja kontekstu geopolitycznego pociągnęła już za sobą znaczny i trwały wzrost popytu, który może mieć wpływ na funkcjonowanie wewnętrznego rynku produkcji i sprzedaży niektórych produktów związanych z obronnością, a także komponentów do nich w Unii. Podczas gdy niektóre państwa członkowskie wprowadziły lub prawdopodobnie wprowadzą środki w celu utrzymania własnych zapasów, co stanowi kwestię bezpieczeństwa narodowego, inne napotykają trudności w dostępie do towarów potrzebnych do produkcji lub nabywania odpowiednich produktów związanych z obronnością. Czasami trudność w dostępie do jednego surowca lub do konkretnego komponentu utrudnia funkcjonowanie całych łańcuchów produkcyjnych. Aby zapewnić funkcjonowanie rynku wewnętrznego w każdych okolicznościach i uodpornić go na wszelkie wstrząsy, konieczne jest ustanowienie, w skoordynowany sposób, zharmonizowanych przepisów

zwiększających bezpieczeństwo dostaw produktów związanych z obronnością. Powyższe środki powinny się opierać na art. 114 TFUE.

- (46) Aby osiągnąć ogólny cel polityki publicznej, jakim jest bezpieczeństwo, konieczne jest jak najszybsze utworzenie obiektów produkcyjnych związanych z wytwarzaniem odpowiednich produktów związanych z obronnością, przy jednoczesnym ograniczeniu do minimum obciążeń administracyjnych. Z tego powodu państwa członkowskie powinny jak najszybciej rozpatrywać wnioski dotyczące planowania, budowy i eksploatacji zakładów produkcyjnych i instalacji do wytwarzania odnośnych produktów związanych z obronnością. Takim wnioskowi należy przyznawać pierwszeństwo przy wyważaniu interesów prawnych w danym przypadku.
- (47) Mając na uwadze cel niniejszego rozporządzenia oraz sytuację nadzwyczajną i wyjątkowy kontekst jego przyjęcia, państwa członkowskie powinny rozważyć stosowanie wyłączeń związanych z obronnością na mocy prawa krajowego i mającego zastosowanie prawa Unii, indywidualnie dla każdego przypadku, jeżeli uznają, że zastosowanie takich wyłączeń ułatwiłoby osiągnięcie tego celu. Może to mieć zastosowanie w szczególności do przepisów prawa Unii dotyczących kwestii ochrony środowiska, zdrowia i bezpieczeństwa, co jest niezbędne do poprawy ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska, a także do osiągnięcia zrównoważonego i bezpiecznego rozwoju. Wdrożenie tego prawa może jednak również stworzyć bariery regulacyjne utrudniające unijnemu przemysłowi obronnemu zwiększenie produkcji i dostaw odpowiednich produktów związanych z obronnością. Unia i jej państwa członkowskie ponoszą zbiorową odpowiedzialność za pilne zbadanie wszelkich działań, jakie mogą podjąć w celu złagodzenia ewentualnych utrudnień. Wszelkie działania tego typu, czy to na poziomie Unii, czy też poziomie regionalnym bądź krajowym, nie powinny zagrażać ochronie środowiska, zdrowiu i bezpieczeństwu.
- (48) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE ma na celu harmonizację procedur udzielania zamówień publicznych w dziedzinie obronności i bezpieczeństwa, tym samym umożliwiając spełnienie wymogów bezpieczeństwa państw członkowskich i zobowiązań wynikających z TFUE. Dyrektywa ta przewiduje w szczególności przepisy szczegółowe regulujące pilne sytuacje wynikające z kryzysu, w szczególności skrócone terminy składania ofert oraz możliwość zastosowania procedury negocjacyjnej bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu. W przypadkach nadzwyczaj pilnych, w szczególności podczas kryzysów dostaw i bezpieczeństwa, zasady te mogą być jednak niezgodne nawet z tymi przepisami w przypadkach, gdy co najmniej dwa państwa członkowskie zamierzają zaangażować się w zamówienie realizowane na zasadzie współpracy. W niektórych przypadkach jedynym rozwiązaniem zabezpieczającym interesy bezpieczeństwa tych państw członkowskich jest otwarcie obowiązującej umowy ramowej w stosunku do instytucji /podmiotów zamawiających z państw członkowskich, które nie były pierwotnie jej stronami, nawet jeśli taka możliwość nie została przewidziana w pierwotnej umowie ramowej.
- (49) Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zmiany zamówień publicznych muszą być ściśle ograniczone do tego, co jest bezwzględnie konieczne w danych okolicznościach, przy jednoczesnym poszanowaniu w jak największym stopniu zasad niedyskryminacji, przejrzystości i proporcjonalności. W związku z tym powinna istnieć możliwość zastosowania odstępstwa od dyrektywy 2009/81/WE poprzez zwiększenie ilości przewidzianych w umowie ramowej przy jednoczesnym otwarciu jej na instytucje/podmioty zamawiające z innych państw członkowskich. W odniesieniu do tych dodatkowych ilości,

wspomniane instytucje/podmioty zamawiające powinny korzystać z tych samych warunków co pierwotna instytucja zamawiająca/pierwotny podmiot zamawiający, które zawarły pierwotną umowę ramową. W takich przypadkach pierwotna instytucja zamawiająca/podmiot zamawiający powinny również dopuszczać każdy podmiot gospodarczy spełniający warunki instytucji zamawiającej / podmiotu zamawiającego pierwotnie określone w umowie ramowej, w tym wymogi dotyczące kwalifikacji jakościowych, o których mowa w art. 39–46 dyrektywy 2009/81/WE do dołączenia do tej umowy ramowej. Ponadto należy przedsięwziąć odpowiednie środki służące przejrzystości, aby zapewnić możliwość poinformowania wszystkich potencjalnie zainteresowanych stron.

- (50) Chociaż reakcja UE i jej państw członkowskich na bezpośrednie wyzwanie, jakim jest wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie, była szybka i zdecydowana, nadszedł czas, aby UE przeszła od reagowania kryzysowego do budowania długoterminowej gotowości UE. Odporność jest warunkiem wstępnym gotowości i konkurencyjności EDTIB. UE opracowała już narzędzia i ramy służące zwiększeniu gotowości i odporności przemysłu w celu radzenia sobie z przyszłymi sytuacjami kryzysowymi. Takie środki nie są jednak dostępne w celu wsparcia EDTIB.
- (51) Konieczne jest zatem ustanowienie modułowego i stopniowego unijnego systemu bezpieczeństwa dostaw, aby zwiększyć solidarność i skuteczność w odpowiedzi na napięcia w łańcuchach dostaw lub na kryzysy w dziedzinie bezpieczeństwa oraz umożliwić terminową identyfikację potencjalnych wąskich gardeł. System taki powinien umożliwiać UE i jej państwom członkowskim przewidywanie skutków kryzysów dostaw i reagowanie na nie, w przypadku gdy niedobory komponentów cywilnych lub podwójnego zastosowania lub surowców poważnie zagrażają dostępności i dostawom produktów związanych z obronnością w odpowiednim czasie, a także skutków kryzysów dostaw, które są bezpośrednio związane z istnieniem kryzysu w dziedzinie bezpieczeństwa w Unii lub jej sąsiedztwie i które prowadzą do niedoborów niektórych produktów związanych z obronnością.
- (52) Aby umożliwić przewidywanie potencjalnych niedoborów, właściwe organy krajowe powinny ostrzec Komisję, gdy dowiedzą się o ryzyku poważnych zakłóceń w dostawach produktów istotnych w kontekście kryzysu lub gdy mają konkretne i wiarygodne informacje o wystąpieniu jakiegokolwiek innego istotnego czynnika ryzyka lub zdarzenia. Aby zapewnić skoordynowane podejście, Komisja powinna – gdy dowiaduje się o ryzyku poważnych zakłóceń w dostawach produktów związanych z obronnością lub gdy ma konkretne lub wiarygodne informacje o wystąpieniu jakiegokolwiek innego istotnego czynnika ryzyka lub zdarzenia – zwołać nadzwyczajne posiedzenie Rady ds. Gotowości Przemysłu Obronnego w celu przedyskutowania powagi zakłóceń oraz ewentualnego zainicjowania procedury na potrzeby wprowadzenia stanu kryzysu dostaw i tego, czy właściwe, konieczne i proporcjonalne może być nawiązanie przez państwa członkowskie dialogu z zainteresowanymi stronami, z myślą o określeniu, przygotowaniu i ewentualnym skoordynowaniu takich środków zapobiegawczych. Komisja powinna w stosownych przypadkach konsultować się i współpracować z odpowiednimi państwami trzecimi w celu wspólnego zaradzenia zakłóceniom w łańcuchu dostaw, zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami oraz bez uszczerbku dla wymogów proceduralnych.
- (53) W świetle złożoności łańcucha dostaw w sektorze obronności oraz ryzyka niedoborów w dającej się przewidzieć przyszłości w niniejszym rozporządzeniu należy przewidzieć instrumenty umożliwiające skoordynowane podejście do mapowania

monitorowania łańcuchów dostaw niektórych produktów związanych z obronnością oraz skutecznego przeciwdziałania ewentualnym zakłóceniom rynku w proporcjonalny sposób.

- (54) Celem mapowania unijnych łańcuchów dostaw w dziedzinie obronności powinno być przedstawienie analizy ich mocnych i słabych stron w dążeniu do zapewnienia bezpieczeństwa dostaw i odporności. W tym celu Komisja powinna określić produkty, komponenty i surowce, które uznaje się za kluczowe dla dostaw produktów związanych z obronnością, które są szczególnie ważnych dla interesów obronnych Unii i jej państw członkowskich (produkty istotne w kontekście kryzysu), w oparciu o wskazówki i porady Rady ds. Gotowości Przemysłu Obronnego. Mapowanie powinno opierać się na publicznie i komercyjnie dostępnych danych oraz, w razie potrzeby, na danych uzyskanych w drodze wniosków o dobrowolne udzielenie informacji przedsiębiorstw, w konsultacji z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego.
- (55) W celu prognozowania przyszłych zakłóceń na poszczególnych etapach unijnego łańcucha dostaw w sektorze obronności oraz handlu w Unii, a także przygotowania się na te zakłócenia, Komisja – wspierana przez Radę ds. Gotowości Przemysłu Obronnego oraz w oparciu o wyniki mapowania – powinna określić wskaźniki wczesnego ostrzegania i opracować ich wykaz. Wskaźniki takie mogłyby obejmować nietypowe wydłużenie czasu realizacji, dostępność surowców, produktów pośrednich i kapitału ludzkiego potrzebnych do produkcji produktów istotnych w kontekście kryzysu lub odpowiedniego sprzętu produkcyjnego, prognozowany popyt, gwałtowny wzrost cen przekraczający zwykłą fluktuację cen, skutki kryzysów bezpieczeństwa, awarii, ataków, klęsk żywiołowych lub innych poważnych zdarzeń, skutki polityki handlowej, taryf celnych, ograniczeń wywozowych, barier handlowych i innych środków związanych z handlem oraz skutki zamykania przedsiębiorstw, delokalizacji lub przejścia kluczowych uczestników rynku. Działania monitorujące Komisji powinny koncentrować się na tych wskaźnikach wczesnego ostrzegania.
- (56) W celu zminimalizowania obciążenia dla przedsiębiorstw uczestniczących w monitorowaniu w roli respondentów oraz w celu zapewnienia, aby uzyskane informacje mogły być zestawiane w znaczący sposób, Komisja powinna przewidzieć znormalizowane i bezpieczne środki służące gromadzeniu wszelkich informacji. Środki te powinny zapewniać traktowanie wszelkich zgromadzonych informacji jako poufne, przy zapewnieniu tajemnicy handlowej i cyberbezpieczeństwa.
- (57) Na tej podstawie Komisja powinna sporządzić wykaz wskazujący istotne w kontekście kryzysu produkty związane z obronnością oraz surowce i komponenty do nich, na które wpływ mają zakłócenia lub potencjalne zakłócenia w funkcjonowaniu jednolitego rynku i jego łańcuchów dostaw prowadzące do znaczących niedoborów. Komisja powinna regularnie aktualizować przedmiotowy wykaz, aby skupić się wyłącznie na ewentualnych zakłóceniach lub wąskich gardłach mających wpływ na bezpieczeństwo dostaw odnośnych produktów związanych z obronnością, a także surowców i komponentów do nich.
- (58) Ze względu na wrażliwy charakter decyzji o wprowadzeniu stanu kryzysu dostaw lub stanu kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem oraz potencjalnych środków, które mogą zostać zastosowane w odpowiedzi na ten krok, w tym ze względu na znaczący wpływ, jaki takie środki mogłyby mieć na prywatne przedsiębiorstwa w Unii, uprawnienia do przyjęcia aktu wykonawczego w odniesieniu do uruchomienia, przedłużenia i zakończenia tych stanów należy powierzyć Radzie.

- (59) Gdy wprowadzany jest stan kryzysu dostaw lub stan kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem, Komisja powinna mieć możliwość zwrócenia się o informacje niezbędne do zapewnienia terminowej dostępności deficytowych produktów istotnych w kontekście kryzysu od podmiotów gospodarczych zajmujących się tymi produktami oraz surowcami i komponentami do nich, w porozumieniu z państwem członkowskim, w którym dane podmioty mają siedzibę. Takie informacje powinny stanowić podstawę decyzji Komisji w sprawie odpowiednich środków na podstawie niniejszego rozporządzenia w celu zapobieżenia ewentualnym zakłóceniom lub wąskim gardłom mającym wpływ na bezpieczeństwo dostaw odnośnych produktów związanych z obronnością, a także odnośnych surowców i komponentów.
- (60) Tego rodzaju mechanizm identyfikacji, mapowania i stałego monitorowania powinien umożliwiać analizę w czasie zbliżonym do rzeczywistego zdolności produkcyjnych w Unii, kluczowych czynników mających wpływ na bezpieczeństwo dostaw odnośnych produktów związanych z obronnością i stanu zapasów. Powinno to również umożliwić Komisji opracowanie środków reagowania w sytuacji nadzwyczajnej w przypadku faktycznych lub przewidywanych niedoborów.
- (61) Unikanie niedoborów odnośnych produktów związanych z obronnością ma zasadnicze znaczenie dla zachowania celu leżącego w ogólnym interesie bezpieczeństwa Unii i jej państw członkowskich i uzasadnia, w razie potrzeby, proporcjonalne ingerencje w prawa podstawowe przedsiębiorstw dostarczających produkty istotne w kontekście kryzysu, takie jak wolność prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z art. 16 karty oraz prawo własności zgodnie z art. 17 karty, w odniesieniu do art. 52 karty. Przedmiotowe ingerencje mogą być uzasadnione w szczególności w przypadku, gdy kilka państw członkowskich podjęło szczególne starania w celu skonsolidowania popytu poprzez wspólne zamówienia, przyczyniając się w ten sposób do dalszej integracji i sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego odnośnych produktów związanych z obronnością.
- (62) Jako środek ostateczny, aby zapewnić możliwość dalszego funkcjonowania sektorów krytycznych w czasie kryzysu i tylko gdy jest to konieczne i proporcjonalne do tego celu, Komisja mogłaby nałożyć na odpowiednie przedsiębiorstwa obowiązek przyjmowania i priorytetowego traktowania zamówień na produkty istotne w kontekście kryzysu. Decyzję w sprawie zamówień priorytetowych należy podejmować zgodnie ze wszystkimi mającymi zastosowanie zobowiązaniami prawnymi Unii, z uwzględnieniem okoliczności sprawy. Obowiązek priorytetowego traktowania powinien mieć pierwszeństwo przed jakimkolwiek obowiązkiem wykonania świadczenia na podstawie prawa prywatnego lub publicznego, z wyjątkiem zobowiązań bezpośrednio związanych z zamówieniami wojskowymi, przy czym powinien on uwzględniać uzasadnione cele przedsiębiorstw oraz koszty i działania niezbędne do wprowadzenia jakichkolwiek zmian w kolejności produkcji. Każde zamówienie priorytetowe powinno być składane po uczciwej i rozsądnej cenie, która powinna uwzględniać koszty utraconych korzyści przedsiębiorstwa w stosunku do istniejących umów.
- (63) Obowiązek priorytetowego traktowania produkcji niektórych produktów respektuje istotę wolności prowadzenia działalności gospodarczej i swobody zawierania umów ustanowionych w art. 16 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej („karta”) oraz prawa własności ustanowionego w art. 17 karty i nie powinien ich naruszać w nieproporcjonalny sposób. Wszelkie ograniczenia tych praw powinny, zgodnie z art. 52 ust. 1 karty, być przewidziane ustawą i szanować istotę tych praw i wolności oraz być zgodne z zasadą proporcjonalności.

- (64) W przypadku wprowadzenia stanu kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem, w oparciu o ocenę Komisji przy wsparciu wysokiego przedstawiciela, środki dostępne w ramach stanu kryzysu dostaw powinny być również dostępne. Oprócz tych środków Rada powinna uruchomić środki, które uzna za stosowne w związku z kryzysem. W tym celu Rada powinna zwrócić szczególną uwagę na potrzebę zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa Unii, państw członkowskich i obywateli Unii.
- (65) W przypadku wprowadzenia stanu kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem oraz w celu zaradzenia przypadkom, w których państwo członkowskie napotyka lub może napotkać poważne trudności ze złożeniem zamówienia lub wykonaniem zamówienia na dostawy produktów związanych z obronnością ze względu na niedobory lub poważne ryzyko niedoborów produktów istotnych w kontekście kryzysu, Rada powinna mieć możliwość uruchomienia na szczeblu Unii środków mających na celu zapewnienie dostępności towarów istotnych w kontekście kryzysu, takich jak zlecenia priorytetowe w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego i jego łańcuchów dostaw w dziedzinie obronności.
- (66) Będąc środkiem stosowanym w ostateczności, zlecenia priorytetowe powinny mieć na celu uwzględnienie sytuacji, w których produkcja lub dostawa produktów istotnych w kontekście kryzysu będących produktami związanymi z obronnością, nie mogłyby zostać osiągnięte za pomocą innych środków. Zlecenie priorytetowe należy kierować na podstawie obiektywnych, rzeczowych, wymiernych i uzasadnionych danych. Powinno uwzględniać uzasadnione interesy przedsiębiorstw oraz koszty i wysiłki niezbędne do wprowadzenia jakichkolwiek zmian w kolejności produkcji. W przypadku przyjęcia zlecenia priorytetowego zobowiązanie do jego wykonania powinno mieć pierwszeństwo przed jakimkolwiek zobowiązaniem do wykonania świadczenia wynikającym z prawa prywatnego lub publicznego. Każde zlecenie priorytetowe należy złożyć po uczciwej i rozsądnej cenie.
- (67) W celu wsparcia Komisji we wdrażaniu niniejszego rozporządzenia należy ustanowić Europejską Radę ds. Gotowości Przemysłu Obronnego, składającą się z Komisji, wysokiego przedstawiciela/szefa Agencji i państw członkowskich. Ponadto, poza ramami niniejszego rozporządzenia, wysoki przedstawiciel/szef Agencji i Komisja zwołują z własnej inicjatywy posiedzenia członków i współprzewodniczą im w ramach Rady w celu realizacji funkcji wspólnego programowania i udzielania zamówień oraz zapewnienia strategicznych wytycznych i doradztwa z myślą o zwiększeniu gotowości przemysłu obronnego EDTIB, zgodnie ze Strategią na rzecz europejskiego przemysłu obronnego.
- (68) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie bez uszczerbku dla unijnych zasad konkurencji, w szczególności art. 101–109 TFUE oraz aktów prawnych, które umożliwiają zastosowanie tych artykułów.
- (69) Zgodnie z art. 41 ust. 2 TUE wydatki operacyjne wynikające z tytułu V rozdział 2 mają być pokrywane z budżetu Unii, z wyjątkiem wydatków wynikających z operacji mających skutki wojskowe lub obronne.
- (70) Niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie bez uszczerbku dla szczególnego charakteru polityki bezpieczeństwa i obrony niektórych państw członkowskich,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia budżet i określa zestaw środków mających na celu wspieranie gotowości przemysłu obronnego Unii i jej państw członkowskich przez zwiększenie konkurencyjności, zdolności reagowania i zdolności europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB) do zapewnienia terminowej dostępności i dostaw produktów związanych z obronnością oraz przyczynienie się do odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji ukraińskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (ukraińskiej DTIB), w szczególności przez:

- 1) ustanowienie Programu na rzecz europejskiego przemysłu obronnego („Program”), obejmującego środki na rzecz wzmocnienia konkurencyjności, zdolności reagowania i zdolności EDTIB, które mogą obejmować ustanowienie Funduszu na rzecz Przyspieszenia Transformacji Łańcuchów Dostaw w Sektorze Obronności („FAST”);
- 2) ustanowienie programu współpracy z Ukrainą w celu odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji ukraińskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego („Instrument Wsparcia Ukrainy”);
- 3) ramy prawne określające wymogi i procedury Programu na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia (SEAP) oraz skutki jego ustanowienia, jak określono w rozdziale III;
- 4) ramy prawne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa dostaw, usunięcie przeszkód i wąskich gardeł oraz wspieranie produkcji produktów związanych z obronnością, jak określono w rozdziale IV;
- 5) ustanowienie Rady ds. Gotowości Przemysłu Obronnego, jak określono w rozdziale V.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają następujące definicje:

- 1) „umowa zakupu z wyprzedzeniem” oznacza zamówienie publiczne z jednym lub kilkoma przedsiębiorstwami, którego celem jest wspieranie szybkiego rozwoju lub wytwarzania produktu i za sprawą którego prawo do zakupu określonej liczby produktów w określonym terminie i po określonej cenie jest uzależnione od wstępnego finansowania części kosztów początkowych ponoszonych przez dane przedsiębiorstwa. Chociaż umowa zakupu z wyprzedzeniem jest prawnie wiążąca dla uczestniczących instytucji zamawiających i wykonawcy, musi być dalej wdrażana w drodze zawierania umów z zainteresowanymi wykonawcami;
- 2) „wąskie gardło” oznacza punkt zatoru w systemie produkcyjnym, który zatrzymuje lub poważnie spowalnia produkcję;

- 3) „działanie łączone” oznacza działanie wspierane z budżetu Unii, w tym działanie w ramach instrumentu łączonego lub platformy łączonej zdefiniowanych w art. 2 pkt 6 rozporządzenia (UE, Euratom) [2018/1046], łączące bezzwrotne formy wsparcia lub instrumenty finansowe z budżetu Unii oraz zwrotne formy wsparcia z instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, albo z komercyjnych instytucji finansowych i od inwestorów;
- 4) „zamówienie realizowane na zasadzie współpracy” oznacza zamówienie realizowane wspólnie przez co najmniej trzy państwa członkowskie;
- 5) „kontrola” oznacza zdolność do wywierania decydującego wpływu na podmiot prawny, bezpośrednio lub pośrednio, poprzez co najmniej jeden pośredniczący podmiot prawny;
- 6) „informacje niejawne” oznaczają informacje lub materiały, niezależnie od ich formy, których nieuprawnione ujawnienie mogłoby w różnym stopniu wyrządzić szkodę interesom Unii lub interesom co najmniej jednego państwa członkowskiego i którym nadana jest jedna z klauzul tajności UE lub odpowiadająca im klauzula tajności, zgodnie z Umową między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, zebranymi w Radzie, w sprawie ochrony informacji niejawnych wymienianych w interesie Unii Europejskiej;
- 7) „produkty związane z obronnością” oznaczają produkty związane z obronnością, o których mowa w art. 2 dyrektywy 2009/43/WE;
- 8) „zarządca struktura wykonawcza” oznacza organ podmiotu prawnego, powołany zgodnie z prawem krajowym i, w stosownych przypadkach, podlegający dyrektorowi generalnemu, uprawniony do określania strategii, celów i ogólnego kierunku działania danego podmiotu prawnego, który to organ nadzoruje i monitoruje proces podejmowania decyzji przez kierownictwo;
- 9) „podmiot prawny” oznacza osobę prawną utworzoną i uznaną za taką na mocy prawa Unii, prawa krajowego lub międzynarodowego, która posiada osobowość prawną i zdolność do działania w swoim imieniu, korzystania z praw i podlegania obowiązkom, lub podmiot nieposiadający osobowości prawnej, o którym mowa w art. 197 ust. 2 lit. c) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046;
- 10) „działanie w zakresie innowacji w sektorze obronności” oznacza działanie polegające głównie na działalności bezpośrednio ukierunkowanej na opracowanie planów i ustaleń lub projektów dotyczących nowych, zmienionych lub udoskonalonych produktów związanych z obronnością, procesów lub usług, mogącej obejmować opracowanie prototypu, testowanie, demonstrację, pilotaż, walidację produktów na dużą skalę i powielanie rynkowe;
- 11) „spółka o średniej kapitalizacji” oznacza przedsiębiorstwo, które nie jest MŚP i które zatrudnia maksymalnie 3 000 osób, przy czym liczbę pracowników oblicza się zgodnie z art. 3–6 załącznika do zalecenia 2003/361/WE;
- 12) „podmiot z niestowarzyszonego państwa trzeciego” oznacza podmiot prawny mający siedzibę w niestowarzyszonym państwie trzecim lub podmiot prawny mający siedzibę w Unii lub w kraju stowarzyszonym, ale posiadający swoje zarządcze struktury wykonawcze w niestowarzyszonym państwie trzecim;
- 13) „umowa odbioru” oznacza porozumienie umowne między co najmniej [trzema] państwami członkowskimi a co najmniej jednym producentem produktów związanych z obronnością, zawierające zobowiązanie państw członkowskich do

zamawiania określonej liczby produktów związanych z obronnością w określonym czasie albo zobowiązanie producenta produktów związanych z obronnością do zapewnienia państwom członkowskim takiej możliwości;

- 14) „pełnomocnik ds. zamówień” oznacza instytucję zamawiającą, zdefiniowaną w art. 2 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2014/24/UE i art. 3 ust. 1 dyrektywy 2014/25/UE, mającą siedzibę w państwie członkowskim lub kraju stowarzyszonym, Europejską Agencję Obrony, Program na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia lub organizację międzynarodową wyznaczoną przez państwa członkowskie, kraje stowarzyszone lub Ukrainę do przeprowadzenia zamówienia realizowanego na zasadzie współpracy w ich imieniu;
- 15) „czas realizacji” oznacza okres między złożeniem zamówienia a jego realizacją przez producenta;
- 16) „surowce” oznaczają materiały niezbędne do produkcji produktów związanych z obronnością;
- 17) „pieczęć doskonałości” oznacza znak jakości wskazujący, że wniosek przedłożony w odpowiedzi na zaproszenie do składania wniosków w ramach instrumentu przekroczył wszelkie progi oceny określone w programie prac, lecz ze względu na brak środków w budżecie przeznaczonym na to zaproszenie do składania wniosków w danym programie prac nie mógł być finansowany, i może otrzymać wsparcie z innych unijnych lub krajowych źródeł finansowania.;
- 18) „kryzys w dziedzinie bezpieczeństwa” oznacza sytuację w państwie członkowskim, stowarzyszonym państwie trzecim lub niestowarzyszonym państwie trzecim, w której wystąpiło zdarzenie wywołujące szkodę lub uznaje się je za nieuchronne, które to zdarzenie wyraźnie przekracza swoim rozmiarem zdarzenia wywołujące szkodę mające miejsce w codziennym życiu, a przy tym w znacznej mierze zagraża życiu i zdrowiu ludzi lub je ogranicza, lub wymaga podjęcia działań w celu dostarczenia ludności środków niezbędnych do życia, lub ma poważne następstwa dla dóbr materialnych – w tym konflikty zbrojne i wojny;
- 19) „informacje szczególnie chronione” oznaczają informacje i dane, w tym informacje niejawne, które mają być chronione przed nieuprawnionym dostępem lub ujawnieniem z uwagi na obowiązki określone w prawie unijnym lub krajowym lub w celu ochrony prywatności lub bezpieczeństwa osoby fizycznej lub prawnej;
- 20) „małe i średnie przedsiębiorstwa” lub „MŚP” oznaczają małe i średnie przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 2 załącznika do zalecenia Komisji 2003/361/WE;
- 21) „podwykonawcy biorący udział w zamówieniu realizowanym na zasadzie współpracy” oznaczają dowolny podmiot prawny, który dostarcza kluczowych czynników produkcji posiadających unikalne cechy niezbędne do działania produktu i któremu przydzielono co najmniej 15 % wartości zamówienia.
- 22) „mała spółka o średniej kapitalizacji” oznacza przedsiębiorstwo niebędące MŚP i którego liczba pracowników, obliczona na podstawie art. 3–6 załącznika do zalecenia 2003/361/WE, nie przekracza 499 i którego roczne obroty nie przekraczają 100 mln EUR, a roczna suma bilansowa – 86 mln EUR.
- 23) „produkty istotne w kontekście kryzysu” oznaczają produkty związane z obronnością lub związane z nimi główne komponenty lub surowce, bądź wszelkie produkty lub usługi o krytycznym znaczeniu dla ich wytworzenia, które zostały uznane za poważnie dotknięte zakłóceniem lub potencjalnym zakłóceniem funkcjonowania

rynku wewnętrznego i jego łańcuchów dostaw, skutkującym faktycznymi lub potencjalnymi znaczącymi niedoborami;

Rozdział II

Sekcja 1: Przepisy ogólne mające zastosowanie do Programu i Instrumentu Wsparcia Ukrainy

Artykuł 3

Wykorzystanie finansowania niepowiązanego z kosztami

1. Dotacje mogą mieć formę finansowania niepowiązanego z kosztami zgodnie z art. 180 ust. 3 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.
2. W przypadku gdy dotacja Unii przyjmuje formę finansowania niepowiązanego z kosztami działań wzmacniających EDTIB, poziom wkładu Unii przypisanego do każdego działania może zostać określony na podstawie takich czynników, jak:
 - a) złożony charakter zamówienia realizowanego na zasadzie współpracy, w przypadku którego jako wstępny wskaźnik mogą służyć odsetek szacowanej wartości umowy w sprawie zamówienia realizowanego na zasadzie współpracy i doświadczenie wynikające z podobnych działań;
 - b) cechy współpracy, które mogą przynieść lepsze wyniki w zakresie interoperacyjności i długoterminowe sygnały inwestycyjne dla przemysłu, w szczególności w przypadku gdy zamówienia realizowane na zasadzie współpracy obejmują działania, które kwalifikowałyby się do finansowania z budżetu Unii, np. badania i rozwój, testowanie i certyfikacja, produkcja początkowa lub działania wspierające w trakcie eksploatacji;
 - c) liczba uczestniczących państw członkowskich i krajów stowarzyszonych lub włączenie dodatkowych państw członkowskich lub krajów stowarzyszonych do istniejącej współpracy;
 - d) wysiłki związane ze zwiększeniem niezbędnych zdolności produkcyjnych;
 - e) zamawianie dodatkowych ilości dla innych państw członkowskich (pula gotowości obronnej).
3. W przypadku gdy dotacja Unii przyjmuje formę finansowania niepowiązanego z kosztami działań wzmacniających ukraińską DTIB, poziom wkładu Unii może, oprócz czynników, o których mowa w ust. 2, opierać się na takich czynnikach, jak:
 - a) złożoność procesu akcesyjnego Ukrainy, w tym reformy strukturalne i środki wspierające zbliżanie się do dorobku prawnego Unii;
 - b) wysiłki na rzecz dostosowania ukraińskich procesów zamówień w dziedzinie obronności oraz środowiska dla ukraińskiego przemysłu obronnego, w tym w celu spełnienia norm NATO;
 - c) wysiłki i zagrożenia związane z trwającą wojną napastniczą, z uwzględnieniem potrzeby odbudowy i modernizacji infrastruktury zniszczonej w wyniku wojny w sposób odporny oraz, w stosownych przypadkach, za pomocą odpowiednich środków mających na celu unikanie tych skutków, zapobieganie im lub ich ograniczanie oraz, w miarę możliwości, ich kompensowanie.

Artykuł 4

Cele

1. Program i Instrument Wsparcia Ukrainy mają na celu zwiększenie gotowości przemysłu obronnego EDTIB i ukraińskiej DTIB, w szczególności przez:
 - a) inicjowanie i przyspieszenie dostosowania przemysłu do zmian strukturalnych, w tym poprzez tworzenie i zwiększanie jego zdolności produkcyjnych oraz otwarcie łańcuchów dostaw na rzecz współpracy transgranicznej oraz skutecznej dostępności i dostaw w całej Unii, w szczególności z udziałem w znacznym stopniu MŚP, małych spółek o średniej kapitalizacji i innych spółek o średniej kapitalizacji;
 - b) zachęcanie do współpracy w zakresie zamówień publicznych w dziedzinie obronności w celu przyczynienia się do solidarności, zapobiegania efektom wypierania, zwiększenia skuteczności wydatków publicznych i ograniczenia nadmiernej fragmentacji, co ostatecznie doprowadzi do zwiększenia standaryzacji systemów obronnych i większej interoperacyjności.
2. Działania przyczyniające się do odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji ukraińskiej DTIB uwzględniają jej ewentualną przyszłą integrację z EDTIB, przyczyniając się w ten sposób do wzajemnej stabilności, bezpieczeństwa, pokoju, dobrobytu i zrównoważonego rozwoju.
3. Cele określone w ust. 1 lit. a) realizuje się z naciskiem na inicjowanie i przyspieszenie dostosowania przemysłu do szybkich zmian strukturalnych wynikających ze zmieniającego się środowiska bezpieczeństwa. Może to obejmować poprawę i przyspieszenie zdolności w zakresie dostosowania łańcuchów dostaw produktów istotnych w kontekście kryzysu, tworzenie zdolności produkcyjnych lub ich zwiększenie oraz skrócenie czasu ich realizacji w odniesieniu do produktów związanych z obronnością w całej Unii, z uwzględnieniem celów Strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony oraz porad Rady ds. Gotowości Przemysłu Obronnego.
4. Cele określone w ust. 1 lit. b) realizuje się z naciskiem na rozwój EDTIB w całej Unii, aby umożliwić EDTIB zaspokojenie w szczególności potrzeb państw członkowskich w zakresie produktów związanych z obronnością pod względem jakości, dostępności, czasu dostawy i lokalizacji, zgodnie z priorytetami w zakresie zdolności obronnych uzgodnionymi wspólnie przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB), w szczególności w kontekście planu rozwoju zdolności, z uwzględnieniem celów Strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony oraz porad Rady ds. Gotowości Przemysłu Obronnego.
5. Cele określone w ust. 2 realizuje się z naciskiem na zacieśnienie współpracy transgranicznej między EDTIB a ukraińską DTIB, z uwzględnieniem potrzeb Ukrainy w zakresie produktów związanych z obronnością, przez tworzenie zdolności produkcyjnych lub ich zwiększenie zgodnie z normami NATO, ochronę aktywów, pomoc techniczną i wymianę personelu, ściślejszą współpracę w zakresie realizowanych na zasadzie współpracy zamówień na produkty związane z obronnością dla Ukrainy oraz licencjonowanie współpracy w zakresie produkcji w ramach partnerstw publiczno-prywatnych lub innych form współpracy, np. wspólnych przedsięwzięć. Szczególną uwagę zwraca się na cel, jakim jest wspieranie

Ukrainy w stopniowym dostosowaniu się do przepisów, norm, polityk i praktyk Unii („dorobku prawnego”) z myślą o przyszłym członkostwie w Unii.

Artykuł 5

Budżet

1. Pule środków finansowych na realizację Programu i Instrumentu Wsparcia Ukrainy obejmują:
 - a) w przypadku działań wzmacniających EDTIB: 1 500 mln EUR w cenach bieżących na okres od dnia [...] – proszę wstawić konkretną datę] r. do dnia 31 grudnia 2027 r., a także dodatkowe wkłady zgodnie z art. 6;
 - b) w przypadku działań wzmacniających ukraińską DTIB: kwotę dodatkowych wkładów zgodnie z art. 6 w określonym zakresie, z zastrzeżeniem zawarcia umowy, o której mowa w art. 57.
2. Aby zareagować na nieprzewidziane sytuacje lub nowe wydarzenia i potrzeby, Komisja może dokonać realokacji kwoty przydzielonej na działania, o których mowa w ust. 1, maksymalnie o 20 %, z wyjątkiem dodatkowych zasobów finansowych, o których mowa w art. 6 ust. 2, których nie można realokować.
3. Kwota, o której mowa w ust. 1 i 5 niniejszego artykułu, oraz kwoty dodatkowych wkładów, o których mowa w art. 6, mogą być również wykorzystane na pomoc techniczną i administracyjną w ramach realizacji Programu, taką jak działania przygotowawcze, monitorowanie, kontrola, audyt i ocena, w tym badania cen oraz instytucjonalne systemy i platformy informatyczne, a także na wszelką inną pomoc techniczną i administracyjną lub wydatki związane z personelem poniesione przez Komisję w związku z zarządzaniem Programem/innymi elementami przedmiotu.
4. Niezależnie od art. 12 ust. 4 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 środki na zobowiązania i środki na płatności zostają automatycznie przeniesione i można, odpowiednio, zaciągać na nie zobowiązania i je wykorzystać do dnia 31 grudnia w kolejnym roku budżetowym. Przeniesione kwoty wykorzystuje się w kolejnym roku budżetowym w pierwszej kolejności. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o środkach na zobowiązania przeniesionych zgodnie z art. 12 ust. 6 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.
5. Na zasadzie odstępstwa od art. 209 ust. 3 akapity pierwszy, drugi i czwarty rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 wszelkie dochody i spłaty z instrumentów finansowych ustanowionych na mocy niniejszego rozporządzenia stanowią wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 na rzecz Programu lub programu będącego jego następcą.
6. Oprócz art. 15 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 środki na zobowiązania odpowiadające kwocie odzyskanych środków i umorzeń ponownie udostępnia się na rzecz Programu lub Instrumentu Wsparcia Ukrainy lub na rzecz ich następców w kontekście procedury budżetowej.
7. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozłożyć na kilka lat na roczne raty.
8. W razie potrzeby w budżecie Unii obejmującym okres po 2027 r. mogą zostać zapisane środki na pokrycie wydatków niezbędnych do realizacji celów określonych

w art. 4, aby umożliwić zarządzanie działaniami, które nie zostaną zakończone do końca Programu, a także wydatków na działania operacyjne o krytycznym znaczeniu i świadczenie usług.

Artykuł 6

Dodatkowe zasoby finansowe

1. Państwa członkowskie, instytucje, organy i agencje Unii Europejskiej, państwa trzecie, organizacje międzynarodowe, międzynarodowe instytucje finansowe lub inne osoby trzecie mogą zapewnić dodatkowe wkłady finansowe na rzecz Programu, w tym Funduszu na rzecz Przyspieszenia Transformacji Łańcuchów Dostaw w Sektorze Obronności (FAST), o którym mowa w art. 19, zgodnie z art. 208 ust. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. Takie wkłady finansowe stanowią zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 2 lit. a) ppkt (ii) [lit. a) rozporządzenia finansowego w wersji przekształconej], lit. d) lub e) lub art. 21 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.
2. Wszelkie dodatkowe kwoty otrzymane w ramach odpowiednich unijnych środków ograniczających stanowią zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 5 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 i są wykorzystywane na działania w ramach Instrumentu Wsparcia Ukrainy, w tym na działania wzmacniające ukraińską DTIB.
3. Zasoby przydzielone państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego mogą, na ich wniosek, zostać przesunięte do Programu z zastrzeżeniem warunków określonych w odpowiednich przepisach rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060⁶. Komisja wykonuje te zasoby bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. a) akapit pierwszy rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 lub pośrednio zgodnie z lit. c) tego akapitu. Dodaje się je do zasobów, o których mowa w art. 5 ust. 3 lit. a). Środki te wykorzystuje się na rzecz danego państwa członkowskiego.
4. Jeżeli w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego Komisja nie podjęła zobowiązania prawnego w odniesieniu do środków przeniesionych zgodnie z ust. 3 najpóźniej w roku 2028, odpowiednie niewykorzystane zasoby mogą zostać przeniesione z powrotem do jednego lub większej liczby odpowiednich programów źródłowych na wniosek państwa członkowskiego, zgodnie z warunkami określonymi w odpowiednich przepisach Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060.

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

Sekcja 2: Program

Artykuł 7

Finansowanie alternatywne, łączone i skumulowane

1. Program jest wdrażany w synergii z innymi programami unijnymi. Działanie, które otrzymało wkład w ramach programu unijnego, może również otrzymać wkład w ramach Programu, pod warunkiem że wkład ten nie pokrywa tych samych kosztów. Zasady odpowiedniego programu unijnego mają zastosowanie do odpowiedniego wkładu lub do wszystkich wkładów można zastosować jeden zbiór przepisów dowolnego z programów unijnych zapewniających wkład, i można zawrzeć jedno zobowiązanie prawne. Skumulowane wsparcie z budżetu Unii nie przekracza łącznych kosztów kwalifikowalnych działań i może być obliczane na zasadzie proporcjonalnej, zgodnie z dokumentami określającymi warunki udzielenia wsparcia.
2. W celu otrzymania pieczęci doskonałości w ramach Programu działania muszą spełniać wszystkie następujące warunki:
 - a) zostały ocenione w kontekście zaproszenia do składania wniosków w ramach Programu;
 - b) spełniają minimalne wymagania jakościowe określone w tym zaproszeniu do składania wniosków;
 - c) nie są finansowane w ramach tego zaproszenia do składania wniosków z uwagi na ograniczenia budżetowe,
3. Zgodnie z odpowiednimi przepisami rozporządzenia (UE) 2021/1060 wnioskowi przedłożonym w odpowiedzi na zaproszenie do składania wniosków w ramach Programu, którym przyznano pieczęć doskonałości zgodnie z Programem, można udzielić wsparcia z EFRR lub EFS+.

Artykuł 8

Wdrażanie i formy finansowania unijnego

1. Program jest realizowany w ramach zarządzania bezpośredniego zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2018/1046 lub w ramach zarządzania pośredniego z podmiotami, o których mowa w art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.
2. Finansowanie unijne może być udzielane w dowolnej formie określonej w rozporządzeniu (UE, Euratom) 2018/1046, w szczególności w formie dotacji, nagród, zamówień i instrumentów finansowych w ramach działań łączonych na podstawie Programu InvestEU zgodnie z tytułem X rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 192 ust. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, w przypadku działań, o których mowa w art. 11 ust. 3 lit. d), na które zapewnia się finansowanie unijne w formie dotacji i osiągnięty jest zysk, Komisja może odzyskać odsetek zysku odpowiadający wkładowi Unii w koszty kwalifikowalne faktycznie poniesione przez beneficjenta realizującego działanie, do wysokości ostatecznej kwoty wkładu Unii. Zysk oblicza się na podstawie nadwyżki wpływów w stosunku do kosztów kwalifikowalnych działania, przy czym wpływy są ograniczone do

finansowania unijnego, finansowania przez państwa członkowskie, w tym zamówień publicznych, innych dochodów wygenerowanych w trakcie działania oraz wszelkich dochodów wynikających z działania. Program prac może zawierać dalsze szczegóły.

4. Na zasadzie odstępstwa od art. 193 ust. 2 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 wkłady finansowe mogą, w stosownych przypadkach i gdy jest to konieczne do realizacji działania, obejmować działania rozpoczęte i koszty poniesione przed datą przedłożenia wniosku dotyczącego tych działań, pod warunkiem że działania te nie rozpoczęły się przed dniem 5 marca 2024 r. i nie zostały ukończone przed podpisaniem umowy o umowa udzielenie dotacji.

Artykuł 9

Państwa trzecie stowarzyszone z Programem

Uczestnictwo w Programie jest otwarte dla członków Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, którzy są członkami EOG, zgodnie z warunkami ustanowionymi w Porozumieniu o Europejskim Obszarze Gospodarczym („kraje stowarzyszone”).

Artykuł 10

Kwalifikujące się podmioty prawne

1. Oprócz kryteriów określonych zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2018/1046 zastosowanie mają kryteria kwalifikowalności określone w ust. 2–7.
2. Odbiorcy finansowania unijnego mają siedzibę w Unii lub w kraju stowarzyszonym.
3. Infrastruktura, obiekty, aktywa oraz zasoby odbiorców wykorzystywane do celów działania, muszą znajdować się na terytorium państwa członkowskiego lub kraju stowarzyszonego. Jeżeli odbiorcy biorący udział w danym zamówieniu realizowanym na zasadzie współpracy, nie mają łatwo dostępnych alternatyw ani odpowiedniej infrastruktury, obiektów, aktywów oraz zasobów w Unii ani w kraju stowarzyszonym, mogą oni korzystać ze swojej infrastruktury oraz swoich obiektów, aktywów i zasobów zlokalizowanych lub przechowywanych poza terytorium państw członkowskich lub krajów stowarzyszonych, pod warunkiem że takie korzystanie nie jest sprzeczne z interesami Unii i państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony oraz odbywa się w sposób spójny z celami określonymi w art. 4.
4. Do celów działania wspieranego w ramach Programu odbiorcy nie mogą podlegać kontroli ze strony niestowarzyszonego państwa trzeciego ani podmiotu z niestowarzyszonego państwa trzeciego.
5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 4 podmiot prawny mający siedzibę w Unii lub w kraju stowarzyszonym i kontrolowany przez niestowarzyszone państwo trzecie lub podmiot z niestowarzyszonego państwa trzeciego kwalifikuje się do bycia odbiorcą, jeżeli przejęcie jego kontroli przez niestowarzyszone państwo trzecie lub podmiot z niestowarzyszonego państwa trzeciego zostało poddane monitorowaniu w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452 oraz, w razie potrzeby, odpowiednim środkiem łagodzącym, z uwzględnieniem celów określonych w art. 4 niniejszego rozporządzenia, lub jeżeli Komisji udostępniono gwarancje zatwierdzone przez państwo członkowskie lub państwo stowarzyszone, w którym ma siedzibę, zgodnie z jego procedurami krajowymi.

Gwarancje te muszą zapewniać, by udział takiego podmiotu prawnego w działaniu nie był sprzeczny z interesami Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony ustalonymi w ramach WPZiB na podstawie tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), lub z celami określonymi w art. 4. Gwarancje muszą być również zgodne z art. 11 ust. 8 lit. c). Gwarancje muszą w szczególności potwierdzać, że na użytek działania istnieją środki zapewniające, by:

- a) kontrola nad danym podmiotem prawnym nie była sprawowana w sposób ograniczający lub obniżający jego zdolność do przeprowadzenia tego działania i do osiągnięcia rezultatów, nie wprowadzała ograniczeń dotyczących jego infrastruktury, obiektów, aktywów, zasobów, własności intelektualnej lub know-how, niezbędnych do danego działania, ani nie osłabiała jego zdolności i standardów potrzebnych do przeprowadzenia danego działania;
- b) niestowarzyszone państwa trzecie ani podmioty z niestowarzyszonego państwa trzeciego nie miały dostępu do informacji szczególnie chronionych związanych z tym działaniem, oraz aby pracownicy lub inne osoby uczestniczące w działaniu posiadały krajowe poświadczenie bezpieczeństwa wydane odpowiednio przez państwo członkowskie lub kraj stowarzyszony;

Jeżeli państwo członkowskie lub kraj stowarzyszony, w którym dany podmiot prawny ma siedzibę, uznają to za stosowne, można udzielić dodatkowych gwarancji.

Komisja informuje komitet, o którym mowa w art. 57, o każdym podmiocie prawnym uznanym za kwalifikujący się zgodnie z niniejszym ustępem.

6. Przeprowadzając kwalifikujące się działanie, odbiorcy mogą także współpracować z podmiotami prawnymi mającymi siedzibę poza terytorium państw członkowskich lub krajów stowarzyszonych, lub kontrolowanymi przez niestowarzyszone państwo trzecie lub przez podmiot z niestowarzyszonego państwa trzeciego, w tym poprzez wykorzystywanie aktywów, infrastruktury, obiektów i zasobów takich podmiotów prawnych, pod warunkiem że nie jest to sprzeczne z interesami Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony. Współpraca taka musi przebiegać w sposób spójny z celami określonymi w art. 4 i być zgodna z art. 11 ust. 8 lit. c).

Niestowarzyszone państwo trzecie lub inny podmiot z niestowarzyszonego państwa trzeciego nie mogą uzyskać nieuprawnionego dostępu do informacji niejawnych związanych z prowadzeniem danego działania; unika się też potencjalnych negatywnych skutków, jakie dla bezpieczeństwa dostaw mogą mieć czynniki o kluczowym znaczeniu dla danego działania.

Koszty związane z taką działalnością nie kwalifikują się do wsparcia z Programu.

7. Ust. 2–6 nie mają zastosowania do:
 - a) instytucji zamawiających państw członkowskich i krajów stowarzyszonych;
 - b) organizacji międzynarodowych;
 - c) Programu na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia
 - d) Europejskiej Agencji Obrony.

Kwalifikujące się działania

1. Do finansowania kwalifikują się wyłącznie działania służące realizacji celów określonych w art. 4. Kwalifikujące się działanie odnosi się do jednego lub większej liczby działań, o których mowa w ust. 2–5:
2. Działania związane ze współpracą organów publicznych w zakresie procedur udzielania zamówień w dziedzinie obronności (działania w zakresie współpracy w dziedzinie obronności) mogą obejmować współpracę w zakresie realizowanych na zasadzie współpracy zamówień na produkty związane z obronnością w całym cyklu życia produktów związanych z obronnością, w tym do celów budowy puli gotowości przemysłu obronnego, o której mowa w art. 14 ust. 1 lit. b).
3. Działania związane z przyspieszeniem dostosowania do zmian strukturalnych zdolności produkcyjnych produktów związanych z obronnością, w tym ich komponentów i odpowiadających im surowców, o ile są one przeznaczone lub wykorzystywane w całości do produkcji produktów związanych z obronnością (działania na rzecz wzmocnienia przemysłu), mogą obejmować:
 - a) optymalizację, rozbudowę, modernizację, aktualizację lub zmianę przeznaczenia istniejących zdolności produkcyjnych, bądź też tworzenie nowych zdolności produkcyjnych, o ile te komponenty i surowce są przeznaczone lub wykorzystane w całości do produkcji produktów związanych z obronnością, w szczególności w celu zwiększenia zdolności produkcyjnej lub skrócenia czasów realizacji produkcji, w tym w oparciu o udzielenie zamówienia lub nabycie niezbędnych maszyn i wszelkich innych potrzebnych materiałów wejściowych;
 - b) ustanowienie transgranicznych partnerstw przemysłowych, w tym poprzez partnerstwa publiczno-prywatne lub inne formy współpracy przemysłowej, w ramach wspólnego wysiłku przemysłowego, łącznie z działaniami mającymi na celu koordynację pozyskiwania lub rezerwacji i gromadzenia zapasów produktów związanych z obronnością, komponentów i odpowiednich surowców, o ile te komponenty i surowce są przeznaczone lub wykorzystane w całości do produkcji produktów związanych z obronnością, jak również koordynację zdolności produkcyjnych oraz planów produkcji;
 - c) tworzenie i udostępnianie zarezerwowanych zdolności produkcyjnych („zawsze gotowych” zakładów) w zakresie produktów związanych z obronnością oraz surowców i komponentów do nich, o ile te ostatnie są przeznaczone lub wykorzystane w całości do produkcji produktów związanych z obronnością, zgodnie ze zamówioną lub zaplanowaną wielkością produkcji;
 - d) wspieranie uprzemysłowienia i komercjalizacji produktów związanych z obronnością, które zostały opracowane w ramach działań finansowanych przez Unię lub innych wspólnych działań prowadzonych przy wsparciu co najmniej dwóch państw członkowskich, w tym przez ustanowienie transgranicznych partnerstw przemysłowych, partnerstw publiczno-prywatnych lub innych form współpracy przemysłowej, zwiększenie produkcji początkowej oraz, w stosownych przypadkach, licencjonowanie produkcji;
 - e) testowanie, obejmujące niezbędną infrastrukturę, oraz, w stosownym przypadku, certyfikację odnowienia produktów związanych z obronnością

w celu ich unowocześnienia i uczynienia ich przydatnymi dla użytkowników końcowych.

4. Działania mające na celu wspieranie realizacji europejskiego projektu wspólnego zainteresowania w dziedzinie obronności.
5. Działania wspierające mogą obejmować:
 - a) działania mające na celu zwiększenie interoperacyjności i zamienności, w tym wzajemną certyfikację produktów związanych z obronnością oraz działania prowadzące do wzajemnego uznawania certyfikacji lub ułatwiające wdrażanie norm wojskowych;
 - b) działania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa dostaw i odporności, w szczególności przez ułatwienie dostępu do rynku obronnego MŚP, małym spółkom o średniej kapitalizacji, innym spółkom o średniej kapitalizacji i przedsiębiorstwom typu start-up, a także wsparcie w celu uzyskania niezbędnej certyfikacji jakości i produkcji;
 - c) szkolenie, przekwalifikowywanie lub podnoszenie kwalifikacji personelu w związku z rodzajami działalności, o których mowa w niniejszym artykule;
 - d) zamawianie systemów ochrony fizycznej i cyberbezpieczeństwa w związku z działaniami, o których mowa w ust. 3, w tym skuteczne zaangażowanie;
 - e) działania koordynacyjne i wsparcia (technicznego), w szczególności wsparcie finansowe na rzecz działań służących wyeliminowaniu zidentyfikowanych wąskich gardeł dotyczących zdolności produkcyjnych i łańcuchów dostaw w kontekście zabezpieczenia i przyspieszenia produkcji produktów istotnych w kontekście kryzysu w celu zapewnienia ich skutecznych dostaw i terminowej dostępności.
 - f) wsparcie Unii dla Programu na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia, w szczególności w celu zarządzania pulą gotowości przemysłu obronnego, o której mowa w art. 14 ust. 1 lit. b), i jej utrzymania;
 - g) Działania w sytuacjach nadzwyczajnych, w tym innowacje w sektorze obronności w sytuacjach nadzwyczajnych w przypadku uruchomienia środka, o którym mowa w art. 52.
6. W przypadku działań, o których mowa w ust. 2, w ust. 3 lit. d) i w ust. 55 lit. a), działanie jest prowadzone przez podmioty prawne współpracujące w ramach konsorcjum składającego się z co najmniej trzech kwalifikujących się podmiotów prawnych mających siedzibę w co najmniej trzech różnych państwach członkowskich lub krajach stowarzyszonych. Co najmniej trzy z tych kwalifikujących się podmiotów prawnych, które mają siedziby w co najmniej dwóch różnych państwach członkowskich lub krajach stowarzyszonych, nie mogą, w trakcie całego okresu przeprowadzania działania, być kontrolowane, bezpośrednio lub pośrednio, przez ten sam podmiot prawny, ani nie mogą kontrolować siebie nawzajem.
7. Na zasadzie odstępstwa od ust. 6 działanie może być prowadzone w ramach Programu na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia.
8. Do finansowania w ramach Programu nie kwalifikują się następujące działania:
 - a) działania związane z towarami lub usługami, które są zabronione przez obowiązujące prawo międzynarodowe;

- b) działania związane z śmiercionośną bronią autonomiczną bez zapewnienia możliwości sprawowania istotnej kontroli człowieka nad decyzjami w sprawie wyboru i zaatakowania celu przy przeprowadzaniu ataków na ludzi;
- c) działania związane z towarami lub usługami, które podlegają kontroli lub ograniczeniom ze strony niestowarzyszonych państw trzecich lub podmiotów z niestowarzyszonych państw trzecich, bezpośrednio lub pośrednio przez co najmniej jeden pośredniczący podmiot prawny, w tym pod względem transferu technologii;
- d) działania lub ich części, które są już w pełni finansowane z innych źródeł publicznych lub prywatnych.

Artykuł 12

Przepisy szczegółowe mające zastosowanie do zamówień realizowanych na zasadzie współpracy

1. Do finansowania w ramach Programu kwalifikują się wyłącznie następujące podmioty prawne:
 - a) publiczne instytucje zamawiające państw członkowskich lub krajów stowarzyszonych;
 - b) organizacje międzynarodowe;
 - c) Program na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia;
 - d) Europejska Agencja Obrony.
2. Państwa członkowskie i kraje stowarzyszone uczestniczące w zamówieniu realizowanym na zasadzie współpracy jednomyślnie wyznaczają kwalifikujący się podmiot prawny jako pełnomocnika ds. zamówień, który działa w ich imieniu na potrzeby tego zamówienia realizowanego na zasadzie współpracy. Pełnomocnik ds. zamówień przeprowadza postępowania o udzielenie zamówień i zawiera wynikające z nich umowy z wykonawcami w imieniu uczestniczących państw. Pełnomocnik ds. zamówień może uczestniczyć w danym działaniu jako beneficjent i może występować w roli koordynatora ze strony konsorcjum, i tym samym może mieć możliwość zarządzania środkami z Programu i środkami finansowymi uczestniczących państw członkowskich i krajów stowarzyszonych i łączenia tych środków.
3. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla przepisów w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje/podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, ustanowionych w dyrektywie 2009/81/WE.
4. Postępowania o udzielenie zamówień, o których mowa w ust. 2, opierają się na umowie podpisywanej przez uczestniczące państwa członkowskie i kraje stowarzyszone z pełnomocnikiem ds. zamówień na warunkach określonych w programie prac. Umowa określa w szczególności praktyczne ustalenia regulujące zamówienia realizowane na zasadzie współpracy i proces podejmowania decyzji w odniesieniu do wyboru procedury, oceny ofert i udzielenia zamówienia.
5. Pełnomocnik ds. zamówień stosuje warunki równoważne warunkom określonym w art. 10 stosowanym odpowiednio w procedurach udzielania zamówień oraz

w umowach z wykonawcami i podwykonawcami biorącymi udział w zamówieniu realizowanym na zasadzie współpracy.

6. Pełnomocnicy ds. zamówień udzielają Komisji gwarancji i środków łagodzących, o których mowa w art. 10 ust. 6. Dalsze informacje na temat gwarancji i środków łagodzących są udostępniane Komisji na jej wniosek. Komisja informuje komitet, o którym mowa w art. 58, o każdym powiadomieniu przekazanym zgodnie z niniejszym ustępem.
7. Umowa w sprawie zamówień realizowanych na zasadzie współpracy zawiera postanowienia regulujące zakup dodatkowych ilości produktów związanych z obronnością dla innych państw członkowskich, krajów stowarzyszonych lub Ukrainy.

Takie zasady pozostają bez uszczerbku dla mającego zastosowanie prawa Unii i muszą być zgodne z krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi państw członkowskich dotyczącymi eksportu produktów związanych z obronnością.

Artykuł 13

Przepisy szczególowe mające zastosowanie do działań na rzecz wzmocnienia przemysłu

1. W przypadku działań, o których mowa w art. 11 ust. 3 lit. a), b) i c), aby kwalifikować się do finansowania, działania muszą dotyczyć wyłącznie zdolności produkcyjnych w zakresie produktów związanych z obronnością, w tym ich komponentów i surowców, o ile są one przeznaczone lub wykorzystywane w całości do produkcji produktów związanych z obronnością.
2. Działania te pozostają bez uszczerbku dla unijnych reguł konkurencji, w szczególności art. 101 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Artykuł 14

Przepisy szczególowe mające zastosowanie do działań zapewniających wkład w Europejski mechanizm sprzedaży na potrzeby wojska

1. Aby zapewnić dostępność unijnych produktów związanych z obronnością w odpowiednim czasie i w odpowiedniej ilości, a tym samym zwiększyć konkurencyjność EDTIB, a także, w stosownych przypadkach, ukraińskiej DTIB, Komisja wspiera następujący zestaw środków (EU MSM):
 - a) utworzenie jednolitego, scentralizowanego, aktualnego katalogu produktów związanych z obronnością opracowanego przez EDTIB;
 - b) utworzenie puli gotowości przemysłu obronnego, aby zwiększyć dostępność i przyspieszyć czas dostawy produktów związanych z obronnością wytworzonych w UE, zapewniając państwom członkowskim, krajom stowarzyszonym i Ukrainie możliwość natychmiastowego i preferencyjnego zakupu lub wykorzystania/leasingu;
 - c) ułatwienie i przyspieszenie procedur udzielania zamówień w duchu solidarności;

- d) wspieranie budowania zdolności administracyjnych powiązanych z zamówieniami publicznymi na produkty związane z obronnością w celu ułatwienia wspólnych zamówień.
2. Komisja opracowuje specyfikacje techniczne i zamawia instytucjonalną platformę informatyczną wymaganą do utworzenia katalogu, o którym mowa w ust. 1 lit. a) niniejszego artykułu, na podstawie konsultacji z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego.
 3. W przypadku gdy państwa członkowskie wspólnie zamawiają dodatkowe ilości lub wnoszą wkład niepieniężny w tworzenie puli gotowości przemysłu obronnego, o której mowa w ust. 2 lit. b), w kontekście Programu na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia, Komisja wspiera finansowo inicjatywę przez:
 - a) wspieranie realizowanych na zasadzie współpracy zamówień na dodatkowe ilości, o których mowa w art. 11 ust. 2;
 - b) wkład w bezpośrednie i pośrednie koszty zarządzania pulą gotowości przemysłu obronnego, o której mowa w art. 11 ust. 5 lit. f), i jej utrzymania;
 - c) wkład w budowanie zdolności administracyjnych, o którym mowa w art. 11 ust. 5.
 4. Do celów zakupu przez państwa członkowskie, kraje stowarzyszone lub Ukrainę z puli gotowości przemysłu obronnego zarządzanej przez Program na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia zamówienie uznaje się za zamówienie międzyrządowe, o którym mowa w art. 13 lit. f) dyrektywy 2009/81/WE.

Artykuł 15

Przepisy szczegółowe mające zastosowanie do działań przyczyniających się do realizacji europejskich projektów wspólnego zainteresowania w dziedzinie obronności

1. Komisja może określić europejskie projekty wspólnego zainteresowania w dziedzinie obronności do finansowania w ramach programu prac, o którym mowa w art. 18.
2. Przy określaniu projektów, o których mowa w ust. 1, Komisja:
 - a) należycie uwzględni wytyczne przedstawione w kontekście Rady ds. Gotowości Przemysłu Obronnego, w szczególności wkład projektu w realizację priorytetu w zakresie zdolności określonego w kontekście WPZiB, a mianowicie planu rozwoju zdolności, oraz celów Strategicznego kompasu na rzecz bezpieczeństwa i obrony;
 - b) określa ogólne potrzeby finansowe i potencjalne skutki dla budżetu Unii;
 - c) uwzględni wszelkie opinie państw członkowskich.
3. Europejskie projekty wspólnego zainteresowania w dziedzinie obronności spełniają następujące kryteria ogólne:
 - a) projekt ma na celu rozwój zdolności, w tym zdolności zapewniających dostęp do dziedzin strategicznych i kwestionowanych przestrzeni, strategicznych czynników warunkujących potencjał oraz, w stosownych przypadkach, systemów działających jako europejska infrastruktura obronna będąca przedmiotem wspólnego zainteresowania i użytkowania;

- b) potencjalne ogólne korzyści projektu przewyższają jego koszty, w tym również koszty w dłuższej perspektywie.
- 4. Europejski projekt wspólnego zainteresowania w dziedzinie obronności obejmuje co najmniej cztery państwa członkowskie. W stosownych przypadkach Komisja Europejska może uczestniczyć w projekcie.
- 5. Uznaje się, że europejski projekt wspólnego zainteresowania w dziedzinie obronności przyczynia się do budowania zdolności obronnych o kluczowym znaczeniu dla interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony, a zatem leży w interesie publicznym. Mogą one zostać ustanowione w ramach Programu na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia, o którym mowa w rozdziale 3.
- 6. Państwa członkowskie mogą, bez uszczerbku dla art. 107 i 108 TFUE, stosować systemy wsparcia i zapewnić wsparcie administracyjne dla europejskich projektów wspólnego zainteresowania w dziedzinie obronności.
- 7. Wkład finansowy Unii, o którym mowa w art. 17, nie przekracza 25 % kwoty, o której mowa w art. 5 ust. 1.
- 8. Rozmieszczenie europejskich projektów wspólnego zainteresowania w dziedzinie obronności można uznać za powód o charakterze zasadniczym wynikający z nadrzędnego interesu publicznego w rozumieniu art. 6 ust. 4 i art. 16 ust. 1 lit. c) dyrektywy 92/43/EWG oraz za nadrzędny interes społeczny w rozumieniu art. 4 ust. 7 dyrektywy 2000/60. W związku z tym planowanie, budowę i eksploatację związanych z nimi obiektów produkcyjnych można uznać za leżące w nadrzędnym interesie publicznym, o ile spełnione są pozostałe warunki określone w tych przepisach.

Artykuł 16

Kryteria wyboru

- 1. Każda propozycja jest oceniana w oparciu o następujące kryteria:
 - a) gotowość przemysłu obronnego wkład w konkurencyjność, zwiększenie zdolności produkcyjnych, skrócenie czasu realizacji, wyeliminowanie wąskich gardeł, a tym samym zwiększenie interoperacyjności i zamienności;
 - b) odporność przemysłu obronnego; wkład w odporność, zwiększenie terminowej dostępności i dostaw do wszystkich lokalizacji, zwiększenie bezpieczeństwa dostaw w całej Unii oraz brak zależności od źródeł z niestowarzyszonych państw trzecich;
 - c) współpraca przemysłu obronnego: propagowanie prawdziwej współpracy w zakresie uzbrojenia między państwami członkowskimi, krajami stowarzyszonymi lub Ukrainą oraz rozwój i operacjonalizacja współpracy transgranicznej między przedsiębiorstwami mającymi siedzibę w różnych państwach członkowskich lub krajach stowarzyszonych, obejmującej w szczególności, w istotnym stopniu, MŚP, małe spółki o średniej kapitalizacji i inne spółki o średniej kapitalizacji jako odbiorców, jako podwykonawców lub jako inne przedsiębiorstwa w łańcuchu dostaw;
 - d) jakość planu realizacji działania, w szczególności środków przestrzegania czasu realizacji dostaw, w tym pod względem jego procesów i monitorowania.

2. W programie prac określa się dalsze szczegóły dotyczące stosowania kryteriów udzielania dotacji ustanowionych w ust. 1, w tym wagę poszczególnych kryteriów, które mają być stosowane. Nie określa się w nim indywidualnych progów.

Artykuł 17

Wkład finansowy Unii

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 190 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 w ramach Programu można finansować do 100 % kosztów kwalifikowalnych. W odniesieniu do rodzajów działalności, o których mowa w art. 11 ust. 3, wsparcie z Programu nie może jednak przekraczać 35 % kosztów kwalifikowalnych.
2. Działanie kwalifikuje się do podwyższonej stopy finansowania, jeżeli spełnia co najmniej jedno z następujących kryteriów:
 - a) działanie jest rozwijane w kontekście Programu na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia SEAP, o którym mowa w rozdziale III niniejszego rozporządzenia, lub w kontekście projektu PESCO, pod warunkiem że projekt ten jest zgodny z obowiązkami porównywalnymi z obowiązkami wynikającymi z art. 22 ust. 1, art. 23 ust. 1, art. 25 i 26 niniejszego rozporządzenia oraz że nie korzystał z porównywalnej podwyższonej stopy finansowania w innym unijnym programie finansowania;
 - b) Ukraina jest odbiorcą produktów związanych z obronnością produkowanych lub zamawianych w ramach Programu, a produkty te podlegają wsparciu finansowemu w ramach Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju;
 - c) państwa członkowskie uzgadniają wspólne podejście do eksportu produktów związanych z obronnością opracowanych i zamawianych w kontekście Programu na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia (SEAP);
 - d) beneficjentem jest MŚP lub mała spółka o średniej kapitalizacji lub większość beneficjentów uczestniczących w konsorcjum to MŚP lub małe spółki o średniej kapitalizacji.
3. W programie prac określa się dalsze szczegóły, w tym, w stosownych przypadkach, zwiększone stopy finansowania, o których mowa w ust. 3.

Artykuł 18

Programy prac

1. Program jest realizowany w ramach programów prac, o których mowa w art. 110 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046. Programy prac określają działania i powiązany budżet niezbędne do osiągnięcia celów Programu oraz, w stosownych przypadkach, całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone.
2. Komisja przyjmuje programy prac w drodze aktu wykonawczego. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 58 ust. 3.

Fundusz na rzecz Przyspieszenia Transformacji Łańcuchów Dostaw w Sektorze Obronności (FAST)

1. W celu lewarowania, zmniejszenia ryzyka i przyspieszenia inwestycji niezbędnych do zwiększenia zdolności produkcyjnych MŚP i małych spółek o średniej kapitalizacji w dziedzinie obronności można ustanowić działanie łączone oferujące wsparcie dłużne lub kapitałowe (Fundusz na rzecz Przyspieszenia Transformacji Łańcuchów Dostaw w Sektorze Obronności, FAST). Działanie to należy wdrażać zgodnie z tytułem X rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 i rozporządzeniem (UE) 2021/523⁷.
2. FAST ma następujące cele szczegółowe:
 - a) osiągnięcie zadowalającego efektu mnożnikowego zgodnie z zestawem instrumentów dłużnych i kapitałowych oraz wkład w przyciągnięcie finansowania zarówno publicznego, jak i prywatnego;
 - b) zapewnienie wsparcia MŚP (w tym przedsiębiorstwom typu start-up i scale-up) oraz małym spółkom o średniej kapitalizacji w całej Unii, które napotykały trudności w dostępie do finansowania i które:
 - (i) dokonują uprzemysłowienia technologii obronnych lub wytwarzają produkty związane z obronnością lub planują takie działania w najbliższej przyszłości; lub
 - (ii) są częścią łańcucha dostaw przemysłu obronnego lub planują przystąpienie do niego w najbliższej przyszłości;
 - c) przyspieszenie inwestycji w dziedzinie produkcji technologii i produktów związanych z obronnością, a tym samym zwiększenie bezpieczeństwa dostaw w unijnych łańcuchach wartości przemysłu obronnego.

Sekcja 3: Instrument Wsparcia Ukrainy

Przepisy szczegółowe mające zastosowanie do Instrumentu Wsparcia Ukrainy

1. Art. 13 ma zastosowanie do działań w ramach Instrumentu Wsparcia Ukrainy. Stosuje się odpowiednio art. 8, 11, 12, 14, 16, 17 i 18.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 17 ust. 1 działania, o których mowa w art. 11 ust. 3, mogą finansować do 100 % kosztów kwalifikowalnych.
3. Odniesienia do krajów stowarzyszonych w art. 8, 9, 11, 12, 14 i 16 nie mają zastosowania do niniejszej sekcji.
4. Odniesienia do działań łączonych w art. 8 nie mają zastosowania do niniejszej sekcji.

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/523 z dnia 24 marca 2021 r. ustanawiające program InvestEU i zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/1017 (Dz.U. L 107 z 26.3.2021, s. 30, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj>).

Kwalifikujące się podmioty prawne

1. Oprócz kryteriów określonych zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2018/1046 zastosowanie mają kryteria kwalifikowalności określone w ust. 2–7.
2. Odbiorcy finansowania unijnego mają siedzibę w Unii lub w Ukrainie.
3. Infrastruktura, obiekty, aktywa oraz zasoby odbiorców wykorzystywane do celów działania, muszą znajdować się na terytorium państwa członkowskiego lub Ukrainy. Jeżeli odbiorcy biorący udział w danym zamówieniu realizowanym na zasadzie współpracy, nie mają łatwo dostępnych alternatyw ani odpowiedniej infrastruktury, obiektów, aktywów oraz zasobów w Unii ani w Ukrainie, mogą oni korzystać ze swojej infrastruktury oraz swoich obiektów, aktywów i zasobów zlokalizowanych lub przechowywanych poza terytorium państw członkowskich lub Ukrainy, pod warunkiem że takie korzystanie nie jest sprzeczne z interesami Unii i państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony oraz odbywa się w sposób spójny z celami określonymi w art. 4.
4. Do celów działania wspieranego w ramach Instrumentu Wsparcia Ukrainy odbiorcy nie mogą podlegać kontroli państwa trzeciego ani podmiotu z państwa trzeciego.
5. Na zasadzie odstępstwa od ust. 4 podmiot prawny mający siedzibę w Unii i kontrolowany przez państwo trzecie lub podmiot z państwa trzeciego kwalifikuje się do bycia odbiorcą, jeżeli został poddany monitorowaniu w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/452 oraz, w razie potrzeby, środkiem łagodzącym, z uwzględnieniem celów określonych w art. 4 niniejszego rozporządzenia, lub jeżeli Komisji udostępniono gwarancje zatwierdzone przez państwo członkowskie, w którym ma siedzibę zgodnie z jego procedurami krajowymi.

Gwarancje te muszą zapewniać, by udział takiego podmiotu prawnego w działaniu nie był sprzeczny z interesami Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony ustalonymi w ramach WPZiB na podstawie tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), lub z celami określonymi w art. 4. Gwarancje muszą być również zgodne z art. 11 ust. 8 lit. c). Gwarancje muszą w szczególności potwierdzać, że na użytek działania istnieją środki zapewniające, by:

- a) kontrola nad danym podmiotem prawnym nie była sprawowana w sposób ograniczający lub obniżający jego zdolność do przeprowadzenia tego działania i do osiągnięcia rezultatów, nie wprowadzała ograniczeń dotyczących jego infrastruktury, obiektów, aktywów, zasobów, własności intelektualnej lub know-how, niezbędnych do danego działania, ani nie osłabiała jego zdolności i standardów potrzebnych do przeprowadzenia danego działania;
- b) dostęp państwa trzeciego lub podmiotu z państwa trzeciego do informacji szczególnie chronionych dotyczących danego działania był uniemożliwiony, a w stosownych przypadkach pracownicy lub inne osoby uczestniczące w realizacji działania posiadali krajowe poświadczenia bezpieczeństwa wydane przez państwo członkowskie;

Jeżeli państwo członkowskie, w którym dany podmiot prawny ma siedzibę, uzna to za stosowne, można udzielić dodatkowych gwarancji.

Komisja informuje komitet, o którym mowa w art. 57, o każdym podmiocie prawnym uznanym za kwalifikujący się zgodnie z niniejszym ustępem.

6. Przeprowadzając kwalifikujące się działanie, odbiorcy i podwykonawcy uczestniczący w działaniu mogą także współpracować z podmiotami prawnymi mającymi siedzibę poza terytorium państw członkowskich lub Ukrainy, lub kontrolowanymi przez państwo trzecie lub przez podmiot z państwa trzeciego, w tym poprzez wykorzystywanie aktywów, infrastruktury, obiektów i zasobów takich podmiotów prawnych, pod warunkiem że nie jest to sprzeczne z interesami Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony. Współpraca taka musi przebiegać w sposób spójny z celami określonymi w art. 4 i być zgodna z art. 11 ust. 8 lit. c).

Nie może dochodzić do sytuacji, w której państwo trzecie lub podmiot z państwa trzeciego uzyskują nieuprawniony dostęp do informacji niejawnych związanych z przeprowadzaniem danego działania, unika się też potencjalnych negatywnych skutków dla bezpieczeństwa dostaw czynników o kluczowym znaczeniu dla danego działania.

Koszty związane z taką działalnością nie kwalifikują się do wsparcia z Programu.

7. Ust. 2–6 nie mają zastosowania do:
 - a) instytucji zamawiających państw członkowskich i Ukrainy;
 - b) organizacji międzynarodowych;
 - c) Programu na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia;
 - d) Europejskiej Agencji Obrony.

Rozdział III

Program na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia

Artykuł 22

Cel szczegółowy i działania SEAP

1. Program na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia (SEAP) wspiera konkurencyjność EDTIB i ukraińskiej DTIB przez agregowanie popytu na produkty związane z obronnością w całym ich cyklu życia.
2. Aby osiągnąć cel, o którym mowa w ust. 1, główne zadania SEAP obejmują:
 - a) realizowane na zasadzie współpracy zamówienia na produkty, technologie lub usługi związane z obronnością, w tym badania i rozwój w dziedzinie obronności, testowanie i certyfikację, jednorazowe inwestycje związane z produkcją początkową lub wsparciem w trakcie eksploatacji;
 - b) wspólne zarządzanie cyklem życia produktów związanych z obronnością, w tym zamówienia na części zamienne, usługi logistyczne oraz, w stosownych przypadkach, tworzenie partnerstw publiczno-prywatnych w celu zapewnienia efektywności i wysokiej dostępności produktów związanych z obronnością;

- c) dynamiczne zarządzanie dostępnością dodatkowych ilości, zapewniające państwom członkowskim, krajom stowarzyszonym lub Ukrainie możliwość natychmiastowego i preferencyjnego zakupu lub wykorzystania/leasingu (pula gotowości przemysłu obronnego).

Artykuł 23

Wymogi dotyczące ustanowienia SEAP

1. SEAP musi spełniać następujące wymogi:
 - a) SEAP wspiera wspólny rozwój i zamawianie produktów i usług związanych z obronnością zgodnie z priorytetami w zakresie zdolności uzgodnionymi wspólnie przez państwa członkowskie w ramach WPZiB, w tym w kontekście planu rozwoju zdolności;
 - b) SEAP jest ustanawiany przez co najmniej trzy państwa członkowskie, kraje stowarzyszone lub Ukrainę;
 - c) członkami SEAP są co najmniej dwa państwa członkowskie;
 - d) SEAP kontynuuje cykl życia produktu lub technologii związanych z obronnością do momentu ich wycofania z eksploatacji.
2. SEAP stosuje znormalizowane procedury inicjowania wspólnych programów obronnych i zarządzania nimi oraz przestrzega wszelkich wytycznych lub wzorów przekazanych mu przez Komisję, w tym wytycznych dotyczących zarządzania projektami, finansowania i sprawozdawczości.

Artykuł 24

Wniosek o ustanowienie SEAP

1. Państwa członkowskie ubiegające się o ustanowienie SEAP (jako „wnioskodawcy”) składają wniosek do Komisji. Wniosek zawiera następujące elementy:
 - a) wniosek o utworzenie SEAP skierowany do Komisji;
 - b) proponowany statut SEAP, o którym mowa w art. 27, podpisany i przyjęty we właściwej formie przez wszystkie podmioty prawne, które są wnioskodawcami proponowanego SEAP;
 - c) opis wyposażenia obronnego, technologii lub usług związanych z obronnością, które mają być wspólnie zamawiane i zarządzane przez SEAP, uwzględniając w szczególności wymogi określone w art. 23 ust. 1 lit. a) i d);
 - d) oświadczenie przyjmującego państwa członkowskiego uznające SEAP za organizację międzynarodową w rozumieniu art. 143 ust. 1 lit. g) i art. 151 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2006/112/WE oraz za organizację międzynarodową w rozumieniu art. 11 ust. 1 dyrektywy (UE) 2020/262, z chwilą jego utworzenia. Ograniczenia i warunki zwolnień przewidzianych w tych przepisach określone są w umowie zawieranej między członkami SEAP.
2. Komisja dokonuje oceny wniosku z uwzględnieniem wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu. Wnioskodawcy są informowani o wyniku

przeprowadzonej oceny i w razie potrzeby zostają wezwani do uzupełnienia lub zmiany wniosku.

3. Uwzględniając wyniki oceny, o której mowa w ust. 2, i zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust. 3, Komisja przyjmuje akt wykonawczy, w którym:
 - a) ustanawia SEAP po upewnieniu się, że wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu zostały spełnione; lub
 - b) odrzuca wniosek, jeżeli stwierdzi, że wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu nie zostały spełnione, w tym również gdy brakuje oświadczenia, o którym mowa w ust. 1 lit. d).
4. Wnioskodawcy są powiadamiani o decyzji podjętej w sprawie wniosku. W przypadku odmowy decyzja powinna zostać jasno i precyzyjnie uzasadniona.
5. Decyzja o utworzeniu SEAP zostaje opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, seria L.

Artykuł 25

Status i siedziba SEAP

1. SEAP posiada osobowość prawną od dnia, w którym decyzja o jego utworzeniu staje się skuteczna.
2. SEAP posiada w każdym z państw członkowskich zdolność prawną o najszerszym zakresie przyznawanym osobom prawnym w prawie tego państwa członkowskiego. Może on w szczególności zawierać umowy i być stroną postępowania sądowego. Wszystkie krajowe agencje finansujące w państwach członkowskich uznają go (i jego węzły krajowe) za kwalifikującego się odbiorcę krajowych wkładów finansowych.
3. SEAP ma jedną siedzibę statutową, która znajduje się na terytorium państwa członkowskiego.

Artykuł 26

Kryteria członkostwa

1. Członkami SEAP mogą być następujące podmioty prawne:
 - a) Państwa członkowskie;
 - b) kraje stowarzyszone;
 - c) Ukraina.
2. Państwa członkowskie, kraje stowarzyszone lub Ukraina mogą przystąpić jako członkowie w dowolnym momencie po ustanowieniu SEAP na sprawiedliwych i rozsądnych warunkach określonych w statucie, o którym mowa w art. 27, oraz w charakterze obserwatorów bez prawa głosu na warunkach określonych w statucie.
3. SEAP może również współpracować z niestowarzyszonymi państwami trzecimi lub podmiotami z niestowarzyszonych państw trzecich, w tym z wykorzystaniem aktywów, infrastruktury, obiektów i zasobów, pod warunkiem że nie narusza to interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony.

Artykuł 27

Statut

1. Statut SEAP zawiera co najmniej następujące elementy:
 - a) listę członków, obserwatorów i, w stosownych przypadkach, podmiotów prawnych reprezentujących członków oraz warunki i procedury mające zastosowanie w przypadku zmiany w członkostwie i reprezentacji zgodnie z art. 26;
 - b) cel szczegółowy, zadania i działania SEAP, zgodnie z art. 23;
 - c) wykaz wspólnie zamawianego wyposażenia obronnego, technologii lub usług związanych z obronnością, które mają być współwłasnością, o ile takie istnieją, i które kwalifikują się do zwolnienia z VAT lub podatku akcyzowego;
 - d) statutową siedzibę SEAP zgodnie z art. 25;
 - e) nazwę SEAP;
 - f) czas trwania i procedurę likwidacji SEAP zgodnie z art. 32;
 - g) zasady odpowiedzialności zgodnie z art. 30;
 - h) prawa i obowiązki członków, w tym obowiązek wnoszenia wkładów do budżetu, który powinien być zrównoważony, oraz prawa głosu;
 - i) organy członków, ich rolę, obowiązki, skład i tryb podejmowania przez nie decyzji, w tym decyzji dotyczących zmiany statutu, zgodnie z art. 28;
 - j) określenie języków roboczych SEAP;
 - k) odniesienia do postanowień wykonawczych do statutu;
 - l) politykę bezpieczeństwa w zakresie postępowania z informacjami niejawnymi.
2. Ponadto w przypadku gdy członkowie SEAP podejmują decyzję o wykorzystaniu puli gotowości przemysłu obronnego, o której mowa w art. 14 ust. 1 lit. b), lub zarządzaniu nią, statut zawiera przepisy regulujące zarządzanie pulą gotowości przemysłu obronnego, o której mowa w art. 14 ust. 1 lit. b), w tym, w stosownych przypadkach, wspólne podejście do eksportu.

Artykuł 28

Zmiany statutu

1. SEAP przedstawia Komisji do zatwierdzenia wszelkie zmiany statutu dotyczące kwestii, o których mowa w art. 27 ust. 1 lit. a)–h). Komisja stosuje odpowiednio przepisy art. 24 ust. 2.
2. Wszelkie zmiany statutu inne niż te, o których mowa w ust. 1, przedstawiane są Komisji przez SEAP w terminie dziesięciu dni od ich przyjęcia.
3. Komisja może zgłosić zastrzeżenia do zmiany, o której mowa w ust. 1, w terminie 60 dni od jej przedstawienia, wskazując powody, dla których zmiana nie jest zgodna z wymogami niniejszego rozporządzenia.

4. Zmiana staje się skuteczna dopiero po wygaśnięciu terminu przewidzianego do zgłaszania zastrzeżeń lub po wycofaniu zgłoszonego zastrzeżenia, albo po odstąpieniu przez Komisję od tego terminu.
5. Wniosek w sprawie zmiany statutu zawiera co najmniej następujące informacje:
 - a) tekst proponowanej lub, w stosownym przypadku, przyjętej zmiany, w tym datę jej wejścia w życie;
 - b) ujednoliconą wersję zmienionego statutu.

Artykuł 29

Warunki szczególne dotyczące zamówień

1. SEAP może wyznaczyć pełnomocnika ds. zamówień, który będzie działał w jego imieniu.
2. Podczas realizacji zamówień na rzecz SEAP pełnomocnik ds. zamówień jest związany tymi samymi zasadami co dany SEAP.
3. W przypadku gdy SEAP zamawia produkt związany z obronnością dla siebie i we własnym imieniu, uznaje się go za organizację międzynarodową w rozumieniu art. 12 lit. c) dyrektywy 2009/81/WE. W przypadku gdy SEAP zamawia produkt związany z obronnością w imieniu swoich członków, w drodze odstępstwa od art. 10 dyrektywy 2009/81/WE określa własne zasady zgodnie z zasadami przejrzystości, niedyskryminacji i konkurencji.
4. Zamówienia SEAP muszą być zgodne z wymogami określonymi w art. 12 ust. 3–6.

Artykuł 30

Odpowiedzialność i ubezpieczenie

1. SEAP odpowiada za swoje zobowiązania.
2. Odpowiedzialność finansowa członków za długi SEAP ograniczona jest do wysokości ich odpowiednich wkładów wniesionych na rzecz SEAP. Członkowie mogą przewidzieć w statucie określony pułap odpowiedzialności przekraczający wysokość ich wkładów lub zasadę nieograniczonej odpowiedzialności.
3. Jeżeli odpowiedzialność finansowa członków jest ograniczona, SEAP zawiera odpowiednie ubezpieczenie w celu pokrycia ryzyka związanego z ustanowieniem zdolności i zarządzaniem nimi.
4. Unia nie ponosi odpowiedzialności, w tym za jakiegokolwiek zobowiązania SEAP.

Artykuł 31

Prawo właściwe i właściwość sądu

1. Ustanowienie i wewnętrzne funkcjonowanie SEAP podlega:
 - a) prawu Unii, w szczególności niniejszemu rozporządzeniu, oraz aktom wykonawczym, o których mowa w art. 24 ust. 3 lit. a);

- b) prawu państwa, w którym znajduje się siedziba statutowa SEAP, w przypadku spraw nieuregulowanych lub tylko częściowo uregulowanych w aktach prawnych, o których mowa w lit. a);
 - c) statutowi i postanowieniom wykonawczym do niego.
2. Sądem właściwym do rozstrzygania sporów pomiędzy członkami odnoszących się do SEAP, sporów między członkami a SEAP oraz wszelkich innych sporów, w których stroną jest Unia, jest Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
 3. W przypadku sporów między SEAP a osobami trzecimi zastosowanie mają przepisy Unii dotyczące właściwości sądów. W sprawach nieobjętych przepisami Unii sąd właściwy do rozstrzygania takich sporów określa się zgodnie z prawem państwa, w którym mieści się siedziba statutowa SEAP.

Artykuł 32

Likwidacja, niewypłacalność

1. W statucie określa się procedurę, która ma być stosowana w przypadku likwidacji SEAP w następstwie decyzji zgromadzenia członków lub w przypadku uchylecia przez Komisję aktu wykonawczego ustanawiającego SEAP, o którym mowa w art. 33 ust. 6. Likwidacja może się wiązać z przekazaniem działalności innemu podmiotowi prawnemu.
2. Niezwłocznie po podjęciu przez zgromadzenie członków decyzji o likwidacji SEAP, a w każdym przypadku nie później niż w ciągu dziesięciu dni od podjęcia tej decyzji SEAP powiadamia o niej Komisję. Komisja publikuje odpowiednie ogłoszenie o decyzji o likwidacji w serii C Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej.
3. Niezwłocznie po zamknięciu postępowania likwidacyjnego, a w każdym przypadku nie później niż w ciągu dziesięciu dni od zamknięcia tego postępowania SEAP powiadamia o tym fakcie Komisję. Komisja publikuje odpowiednie ogłoszenie w sprawie zamknięcia w serii C Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej. SEAP przestaje istnieć w dniu publikacji ogłoszenia.
4. W każdej chwili, w przypadku niezdolności SEAP do spłaty swoich długów niezwłocznie powiadamia on o tym fakcie Komisję. Komisja publikuje odpowiednie ogłoszenie w serii C Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej.

Artykuł 33

Sprawozdawczość i kontrola

1. SEAP sporządza roczne sprawozdanie z działalności, zawierające opis techniczny i sprawozdanie finansowe ze swoich działań, o których mowa w art. 22. Jest ono przekazywane Komisji w ciągu sześciu miesięcy od końca roku budżetowego.
2. Komisja może przedstawić SEAP zalecenia dotyczące kwestii ujętych w rocznym sprawozdaniu z działalności.
3. SEAP oraz zainteresowane państwa członkowskie informują Komisję o wszelkich okolicznościach, które w poważnym stopniu zagrażają realizacji zadań SEAP lub stanowią przeszkodę w spełnieniu wymogów określonych w niniejszym rozporządzeniu.

4. W przypadku gdy Komisja otrzyma informacje wskazujące, że działanie SEAP stanowi poważne naruszenie przepisów niniejszego rozporządzenia, ustanawiającego go aktu wykonawczego, jego statutu lub innego prawa właściwego, zwraca się ona do SEAP lub jego członków o wyjaśnienia.
5. Jeżeli Komisja stwierdzi, po zapewnieniu SEAP lub jego członkom odpowiedniego czasu na przedstawienie ich uwag, że działanie SEAP stanowi poważne naruszenie przepisów niniejszego rozporządzenia, ustanawiającego go aktu wykonawczego, jego statutu lub innego prawa właściwego, może ona zaproponować SEAP lub jego członkom działanie naprawcze.
6. W przypadku niepodjęcia działań naprawczych Komisja może uchylić akt wykonawczy ustanawiający SEAP. Akt uchylający publikuje się w serii L Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej. Publikacja aktu powoduje likwidację SEAP.

Rozdział IV

Bezpieczeństwo dostaw

SEKCJA 1

GOTOWOŚĆ

Artykuł 34

Warunki otwarcia umów ramowych na inne państwa członkowskie

1. W przypadku gdy co najmniej dwa państwa członkowskie zawierają umowę w celu wspólnego zamawiania produktów związanych z obronnością i gdy uzasadnia to wyjątkowo pilny charakter sytuacji, zasady przewidziane w ust. 2–6 mogą być stosowane do umów ramowych, które nie zawierają przepisów regulujących możliwość istotnej zmiany tej umowy, tak aby jej postanowienia mogły mieć zastosowanie do instytucji/podmiotów zamawiających, które pierwotnie nie były stroną umowy ramowej.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 29 ust. 2 akapit drugi dyrektywy 2009/81/WE instytucja zamawiająca/ podmiot zamawiający może zmienić istniejącą umowę ramową z przedsiębiorstwem spełniającym przepisy określone w art. 10 ust. 1 i 2, która została zawarta w drodze jednej z procedur określonych w art. 25 tej dyrektywy tak aby jej przepisy mogły mieć zastosowanie do instytucji/ podmiotów zamawiających, które nie były pierwotnie stronami umowy ramowej.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 29 ust. 2 akapit trzeci dyrektywy 2009/81/WE instytucja zamawiająca/ podmiot zamawiający może dokonać istotnych zmian w ilościach określonych w istniejącej umowie ramowej z przedsiębiorstwem przestrzegającym przepisów określonych w art. 10 ust. 1 i 2, w zakresie, w jakim jest to absolutnie niezbędne do zastosowania ust. 2 niniejszego artykułu. W przypadku gdy ilości określone w istniejącej umowie ramowej ulegają istotnej modyfikacji zgodnie z niniejszym ustępem, dołączenie do tej umowy ramowej umożliwia się każdemu podmiotowi gospodarczemu spełniającemu warunki określone pierwotnie przez instytucję zamawiającą/ podmiot zamawiający w procedurze udzielania

zamówienia publicznego dotyczącej umowy ramowej, w tym wymogi dotyczące kwalifikacji jakościowych, o których mowa w art. 39–46 dyrektywy 2009/81/WE i który jest zgodny z przepisami określonymi w art. 10 ust. 1 i 2. Instytucja zamawiająca/ podmiot zamawiający otwiera tę możliwość w drodze ogłoszenia ad hoc publikowanego w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

4. Zasada niedyskryminacji ma zastosowanie do umów i umów ramowych, o których mowa w ust. 2 i 3, w odniesieniu do dodatkowych ilości, w szczególności w odniesieniu do związków między instytucjami/podmiotami zamawiającymi państw członkowskich, o których mowa w ust. 1.
5. Instytucje zamawiające, które wprowadziły do umowy zmiany w przypadkach, o których mowa w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu, publikują w związku z tym stosowne ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Tego rodzaju ogłoszenie publikuje się zgodnie z art. 32 dyrektywy 2009/81/WE.
6. Instytucje/podmioty zamawiające nie mogą korzystać z możliwości przewidzianej w ust. 2 i 3 w sposób nieodpowiedni ani też w sposób wykluczający, ograniczający lub zakłócający konkurencję.

Artykuł 35

Zamówienia publiczne

1. Na zasadzie odstępstwa od [art. 168 wersji przekształconej rozporządzenia finansowego] państwa członkowskie, kraje stowarzyszone oraz, w stosownych przypadkach, Ukraina mogą zwrócić się do Komisji o:
 - a) podejmowanie z nimi wspólnych zamówień, o których mowa w [art. 168 ust. 2 wersji przekształconej rozporządzenia finansowego], w ramach których państwa członkowskie, kraje stowarzyszone lub Ukraina mogą w pełni nabywać, wynajmować lub dzierżawić produkty związane z obronnością będące przedmiotem wspólnego zamówienia;
 - b) działanie w charakterze centralnej jednostki zakupującej w celu zakupu na rzecz zainteresowanych państw członkowskich lub w ich imieniu produktów związanych z obronnością, o których mowa w [art. 168 ust. 3 wersji przekształconej rozporządzenia finansowego].
2. Procedura udzielania zamówień, o której mowa w ust. 1, musi spełniać następujące warunki:
 - a) udział w rozpoczęciu postępowania o udzielenie zamówienia jest otwarty dla wszystkich państw członkowskich, krajów stowarzyszonych i Ukrainy, na zasadzie odstępstwa od [art. 168 ust. 2 i 3 wersji przekształconej rozporządzenia finansowego];
 - b) Komisja zaprasza do utworzenia wspólnego zespołu negocjacyjnego co najmniej 4 ekspertów posiadających odpowiednie doświadczenie w negocjacjach z państwami uczestniczącymi posiadającymi zdolności produkcyjne w odniesieniu do danego produktu związanego z obronnością;
 - c) państwa uczestniczące wyraźnie wskazują, czy zdecydują się prowadzić równoległe procesy negocjacyjne w odniesieniu do tego produktu. Decyzja o prowadzeniu równoległych negocjacji dotyczących tego produktu podlega jednomyślnemu zatwierdzeniu przez państwa uczestniczące.

3. W ramach zamówień, o których mowa w ust. 1 lit. b), Komisja może zamawiać odpowiednie komponenty i surowce do produktów związanych z obronnością w celu budowy rezerw strategicznych.
W przypadku gdy jest to należycie uzasadnione wyjątkowo pilną sytuacją, Komisja może, na zasadzie odstępstwa od art. 172 ust. 1 rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046, zażądać dostawy towarów lub świadczenia usług od daty wysłania projektów umów wynikających z zamówienia przeprowadzonego do celów niniejszego rozporządzenia, nie później niż 24 godziny od udzielenia zamówienia.
4. W celu zawarcia umów zakupu z podmiotami gospodarczymi przedstawiciele Komisji lub eksperci wyznaczeni przez Komisję mogą przeprowadzać kontrole na miejscu we współpracy z odpowiednimi organami krajowymi w miejscach, w których znajdują się zakłady produkcyjne odnośnych produktów związanych z obronnością.
5. Własność i eksport produktów związanych z obronnością zakupionych na podstawie niniejszego artykułu pozostają w gestii państw uczestniczących.
6. Komisja zapewnia równe traktowanie uczestniczących państw podczas przeprowadzania procedur udzielania zamówień i wdrażania wynikających z nich umów.
7. Stosowanie zamówień publicznych zgodnie z ust. 1 pozostaje bez uszczerbku dla innych instrumentów przewidzianych w rozporządzeniu finansowym.
8. Oprócz warunków określonych w rozporządzeniu finansowym kryteria kwalifikowalności równoważne z kryteriami określonymi w art. 10 niniejszego rozporządzenia stosuje się odpowiednio do oferentów, wykonawców i podwykonawców w umowach wynikających z zamówień udzielanych na podstawie niniejszego artykułu.

Artykuł 36

Zakup z wyprzedzeniem produktów związanych z obronnością

1. Wspólne zakupy, o których mowa w art. 35, mogą przybrać formę umów zakupu z wyprzedzeniem produktów związanych z obronnością wynegocjowanych i zawartych w imieniu i na rzecz państw uczestniczących. Umowy te mogą obejmować mechanizm przedpłaty za produkcję takich produktów w zamian za prawo do rezultatu, który nie może przekraczać części zamówienia dotyczących kosztów jednorazowych lub rezerwacji zdolności produkcyjnych.
2. W przypadku gdy umowy, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zawierają mechanizm przedpłaty, płatność z góry na rzecz wykonawcy jest pokrywana z puli środków finansowych, o której mowa w art. 5 ust. 1. Wkłady państw uczestniczących, o których mowa w art. 6, są uwzględniane na równych warunkach w podziale na poszczególne pozycje zamówione przez państwa uczestniczące.
3. W przypadku gdy wynegocjowane ilości przekraczają zapotrzebowanie, Komisja, na wniosek zainteresowanych państw członkowskich, opracowuje mechanizm realokacji do krajowych zapasów lub tworzenia puli gotowości przemysłu obronnego, o której mowa w art. 14 ust. 1 lit. b).

Artykuł 37

Pośredniczenie w zawieraniu umów odbioru

1. Komisja ustanawia system ułatwiający zawieranie umów odbioru związanych ze wzrostem przemysłowym zdolności produkcyjnych EDTIB oraz ukraińskiej DTIB, z uwzględnieniem opinii i porad Rady ds. Gotowości Przemysłu Obronnego oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi konkurencji i zamówień publicznych.
2. System, o którym mowa w ust. 1, umożliwia zainteresowanym państwom członkowskim, krajom stowarzyszonym oraz, w stosownych przypadkach, Ukrainie składanie ofert ze wskazaniem:
 - a) ilości i jakości produktów związanych z obronnością, które zamierzają nabyć;
 - b) zamierzonej ceny lub przedziału cenowego;
 - c) planowanego okresu obowiązywania umowy odbioru.
3. System, o którym mowa w ust. 1, umożliwia producentom produktów związanych z obronnością, którzy spełniają warunki określone w art. 10, składanie ofert ze wskazaniem:
 - a) ilości i jakości produktów związanych z obronnością, w odniesieniu do których zamierzają zawrzeć umowy odbioru;
 - b) zamierzonej ceny lub przedziału cenowego, według których są skłonni dokonać sprzedaży;
 - c) planowanego okresu obowiązywania umowy odbioru.
4. Na podstawie ofert otrzymanych zgodnie z ust. 2 i 3 Komisja kontaktuje odpowiednich producentów produktów związanych z obronnością z zainteresowanymi państwami członkowskimi i krajami stowarzyszonymi, a także, w stosownych przypadkach, z Ukrainą.
5. Na podstawie kontaktów, o których mowa w ust. 4, zainteresowane państwa członkowskie i kraje stowarzyszone, a także, w stosownych przypadkach, Ukraina mogą zwrócić się do Komisji o udział we wspólnym postępowaniu o udzielenie zamówienia lub w postępowaniu o udzielenie zamówienia w ich imieniu lub na ich rzecz zgodnie z art. 35.
6. Pula środków finansowych, o której mowa w art. 5 ust. 1, może obejmować części umowy dotyczące kosztów jednorazowych lub rezerwacji zdolności produkcyjnych.

Artykuł 38

Przyspieszenie procesu wydawania zezwoleń w celu zapewnienia terminowej dostępności i dostawy odpowiednich produktów związanych z obronnością

1. Państwa członkowskie zapewniają sprawne i terminowe rozpatrywanie wniosków administracyjnych związanych z planowaniem, budową i eksploatacją zakładów produkcyjnych, transferem nakładów wewnątrz Unii, a także z kwalifikacją i certyfikacją produktów końcowych. W tym celu wszystkie zainteresowane organy krajowe zapewniają, aby takie wnioski były rozpatrywane najszybciej jak to możliwe z prawnego punktu widzenia.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w procesie planowania i wydawania zezwoleń budowa i eksploatacja zakładów i instalacji do produkcji odpowiednich produktów związanych z obronnością była traktowana w sposób priorytetowy przy wyważaniu interesów prawnych w danym przypadku, którego to dotyczy.

Artykuł 39

Ułatwienie procesu certyfikacji krzyżowej

1. Państwa członkowskie przyjmują wykaz krajowych organów certyfikacji do celów obronnych i powiadamiają o tym Komisję, która udostępnia go państwom członkowskim.
2. Komisja, w drodze aktów wykonawczych, sporządza i aktualizuje urzędowy wykaz krajowych organów certyfikacji do celów obronnych określonych przez państwa członkowskie. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 58 ust. 3.
3. Organ certyfikacji z jednego państwa członkowskiego może zażądać od organu certyfikacji z innego państwa członkowskiego podstawowych informacji na temat zakresu certyfikacji określonego produktu związanego z obronnością.

SEKCJA 2

NADZÓR NAD ŁAŃCUCHEM DOSTAW I MONITOROWANIE GO

Artykuł 40

Mapowanie łańcuchów dostaw w dziedzinie obronności

1. Komisja, we współpracy z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego, przeprowadza mapowanie unijnych łańcuchów dostaw w dziedzinie obronności.
2. Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego sporządza wykaz produktów związanych z obronnością, które mają kluczowe znaczenie dla interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony, w szczególności dla wzmocnienia zdolności obronnych państw członkowskich i gotowości EDTIB („kluczowe produkty związane z obronnością”). Wykaz ten jest regularnie aktualizowany, co najmniej raz w roku.
3. Po konsultacji z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego Komisja opracowuje ramy i metodykę identyfikacji produktów istotnych w kontekście kryzysu, z naciskiem na identyfikację wąskich gardeł, a także związanych z nimi zdolności produkcyjnych w Unii.
4. Mapowanie, o którym mowa w ust. 1, i identyfikacja, o której mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, zapewniają analizę mocnych i słabych stron Unii w odniesieniu do łańcuchów dostaw produktów istotnych w kontekście kryzysu oraz stanowią podstawę programowania Programu ustanowionego na mocy rozdziału II.
5. W tym celu Komisja wykorzystuje między innymi publicznie i komercyjnie dostępne dane oraz odpowiednie informacje jawne pochodzące od przedsiębiorstw, wyniki przeprowadzonej podobnej analizy, w tym w kontekście przepisów prawa Unii dotyczących surowców i energii ze źródeł odnawialnych, a także oceny

przeprowadzone na podstawie art. 66 ust. 1. Jeżeli nie wystarczy to do zidentyfikowania produktów istotnych w kontekście kryzysu, po konsultacji z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego Komisja może wystosować dobrowolne wnioski o udzielenie informacji do odpowiednich podmiotów zaangażowanych w dane łańcuchy wartości i mających siedzibę w Unii.

6. Komisja, w drodze aktu wykonawczego, sporządza i regularnie aktualizuje wykaz produktów istotnych w kontekście kryzysu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 58 ust. 3.
7. Komisja regularnie informuje Radę ds. Gotowości Przemysłu Obronnego o zagregowanych wynikach działań prowadzonych zgodnie z ust. 4.
8. Na podstawie wyników działań przeprowadzonych na podstawie ust. 4 oraz po konsultacji z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego Komisja sporządza wykaz wskaźników wczesnego ostrzegania. Po konsultacji z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego Komisja regularnie, co najmniej raz na dwa lata, dokonuje przeglądu wykazu wskaźników wczesnego ostrzegania.
9. Wszelkie informacje uzyskane na podstawie niniejszego artykułu traktuje się zgodnie z obowiązkami dotyczącymi poufności określonymi w art. 61.
10. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa państw członkowskich, o których mowa w art. 346 ust. 1 lit. a) TFUE.

Artykuł 41

Monitorowanie

1. Komisja, w porozumieniu z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego, prowadzi regularne monitorowanie zdolności produkcyjnych Unii niezbędnych do dostaw produktów istotnych w kontekście kryzysu, zidentyfikowanych zgodnie z art. 40 ust. 6, w celu określenia czynników, które mogą zakłócić dostawy kluczowych produktów związanych z obronnością, w które wnoszą wkład, zagrozić im lub negatywnie na nie wpłynąć. Monitorowanie obejmuje następujące działania:
 - a) monitorowanie wskaźników wczesnego ostrzegania określonych zgodnie z art. 40 ust. 8;
 - b) monitorowanie przez państwa członkowskie integralności działań prowadzonych przez kluczowych uczestników rynku, o których mowa w art. 42, oraz składanie przez państwa członkowskie sprawozdań na temat poważnych zdarzeń, które mogą utrudniać regularne prowadzenie takich działań;
 - c) określenie najlepszych praktyk w zakresie zapobiegania ryzyku oraz zwiększenie przejrzystości zdolności produkcyjnych Unii niezbędnych do dostaw produktów istotnych w kontekście kryzysu.Komisja, po konsultacji z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego, określa częstotliwość monitorowania.
2. Komisja zwraca szczególną uwagę na MŚP, aby zminimalizować obciążenia administracyjne wynikające z gromadzenia informacji.

3. Komisja, po konsultacji z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego, może zwrócić się do kluczowych uczestników rynku, o których mowa w art. 42, państw członkowskich, krajowych stowarzyszeń przemysłu obronnego lub innych odpowiednich zainteresowanych stron o dobrowolne przekazywanie informacji do celów przeprowadzania działań monitorujących zgodnie z ust. 1 akapit pierwszy lit. a).
4. Do celów ust. 1 akapit pierwszy lit. b) państwa członkowskie mogą zwracać się o informacje – udzielane na zasadzie dobrowolności – do kluczowych uczestników rynku, o których mowa w art. 42, w przypadku gdy jest to konieczne i proporcjonalne.
5. Do celów ust. 3 właściwe organy krajowe sporządzają i prowadzą listę kontaktów wszystkich odpowiednich przedsiębiorstw zapewniających rzeczywisty lub potencjalny wkład w dostawę kluczowych produktów związanych z obronnością, mających siedzibę na ich terytorium. Listę tę przekazuje się Komisji. Komisja zapewnia standardowy format listy kontaktów w celu zapewnienia interoperacyjności.
6. Bez uszczerbku dla podstawowych interesów bezpieczeństwa i ochrony poufnych informacji handlowych wynikających z umów zawartych przez państwa członkowskie, państwa członkowskie w stosownych przypadkach przekazują Radzie ds. Gotowości Przemysłu Obronnego wszelkie dodatkowe istotne informacje, w szczególności na temat potencjalnego lub przyszłego przyjęcia na szczeblu krajowym środków dotyczących zamówień, zakupu lub wytwarzania produktów istotnych w kontekście kryzysu.
7. Na podstawie informacji zgromadzonych w ramach działań, o których mowa w ust. 1, Komisja przedstawia Radzie ds. Gotowości Przemysłu Obronnego, w formie regularnych aktualizacji, sprawozdanie na temat zbiorczych ustaleń. Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego zbiera się w celu oceny wyników monitorowania. W stosownych przypadkach przewodniczący Rady ds. Gotowości Przemysłu Obronnego może zaprosić na takie posiedzenia krajowe stowarzyszenia przemysłu obronnego, kluczowych uczestników rynku oraz ekspertów ze środowisk akademickich i społeczeństwa obywatelskiego.
8. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla ochrony podstawowych interesów bezpieczeństwa państw członkowskich, o których mowa w art. 346 ust. 1 lit. a) TFUE.

Artykuł 42

Kluczowi uczestnicy rynku

1. Państwa członkowskie, we współpracy z Komisją, identyfikują kluczowych uczestników rynku zaangażowanych w dostawę kluczowych produktów związanych z obronnością, którzy mają siedzibę na ich terytorium, uwzględniając następujące elementy:
 - a) udział danego kluczowego uczestnika rynku w unijnym lub globalnym rynku takiego produktu;

- b) znaczenie uczestnika rynku w utrzymywaniu wystarczającego poziomu dostaw produktu w Unii przy uwzględnieniu dostępności w Unii alternatywnych sposobów dostarczania takiego produktu;
 - c) wpływ, jaki zakłócenie dostaw produktu dostarczanego przez uczestnika rynku może wywierać na dostawy produktów istotnych w kontekście kryzysu.
2. Państwa członkowskie informują o poważnych wydarzeniach, które mogą utrudniać regularne prowadzenie działań, o których mowa w ust. 1.

SEKCJA 3

KRYZYS DOSTAW – ZAPOBIEGANIE KRYZYSOM I ŁAGODZENIE ICH SKUTKÓW

Artykuł 43

Ostrzeżenie i działania zapobiegawcze

1. W przypadku gdy właściwy organ krajowy dowie się o ryzyku poważnego zakłócenia w dostawach produktów istotnych w kontekście kryzysu lub gdy ma konkretne i wiarygodne informacje o urzeczywistnieniu się jakiegokolwiek innego istotnego czynnika ryzyka lub zdarzenia wpływającego na dostawę produktu istotnego w kontekście kryzysu, bez zbędnej zwłoki ostrzega Radę ds. Gotowości Przemysłu Obronnego.
2. W przypadku gdy Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego lub Komisja dowie się o ryzyku poważnego zakłócenia w dostawach produktu istotnego w kontekście kryzysu lub gdy ma konkretne i wiarygodne informacje o wystąpieniu jakiegokolwiek innego istotnego czynnika ryzyka lub zdarzenia wpływającego na dostawę produktu istotnego w kontekście kryzysu, w tym na podstawie wskaźników wczesnego ostrzeżenia, po otrzymaniu ostrzeżenia zgodnie z ust. 1 lub dzięki informacjom od partnerów międzynarodowych Komisja bez zbędnej zwłoki podejmuje następujące działania zapobiegawcze:
 - a) zwołuje nadzwyczajne posiedzenie Rady ds. Gotowości Przemysłu Obronnego w celu skoordynowania następujących działań:
 - 1) omówienia powagi zakłóceń w dostępności i dostawach danych produktów istotnych w kontekście kryzysu;
 - 2) zalecania Komisji rozpoczęcia działań zgodnie z rozdziałem II niniejszego rozporządzenia;
 - 3) omówienia podejść właściwych organów krajowych, w tym w celu oceny stanu gotowości kluczowych uczestników rynku;
 - 4) rozpoczęcia dialogu z zainteresowanymi stronami zajmującymi się zdolnościami produkcyjnymi Unii niezbędnymi do dostaw produktów istotnych w kontekście kryzysu w celu określenia, przygotowania i ewentualnej koordynacji środków zapobiegawczych;
 - 5) omówienia wprowadzenia stanu kryzysu dostaw, o którym mowa w art. 44, jeżeli jest to konieczne i proporcjonalne;
 - b) w imieniu Unii przystępuje do konsultacji lub współpracy z odpowiednimi państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi z myślą o znalezieniu

wspólnych rozwiązań w celu przeciwdziałaniu zakłóceniom łańcucha dostaw, zgodnie z międzynarodowymi zobowiązaniami, co może obejmować – w stosownych przypadkach – prowadzenie koordynacji działań w ramach odpowiednich forów międzynarodowych.

Artykuł 44

Wprowadzenie stanu kryzysu dostaw

1. Uznaje się, że kryzys dostaw występuje w przypadku gdy:
 - a) występują poważne zakłócenia w dostarczaniu produktów, które nie są produktami związanymi z obronnością, lub występują poważne przeszkody w handlu takimi produktami w Unii, powodujące ich znaczny niedobór; oraz
 - b) takie znaczące niedobory uniemożliwiają dostawy, naprawę lub konserwację produktów związanych z obronnością w zakresie, w jakim miałyby to poważny szkodliwy wpływ na funkcjonowanie unijnych łańcuchów dostaw w dziedzinie obronności, wpływając na społeczeństwo, gospodarkę i bezpieczeństwo Unii.
2. W przypadku gdy Komisja lub Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego dowie się o potencjalnym kryzysie dostaw zgodnie z art. 43, Komisja ocenia, czy spełnione są warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu. W ocenie tej uwzględnia się potencjalne pozytywne i negatywne skutki i konsekwencje stanu kryzysu dostaw dla unijnych łańcuchów dostaw w sektorze obronności, a także oceny przeprowadzone w ramach innych odpowiednich unijnych ram zarządzania kryzysowego. W przypadku gdy taka ocena dostarczy konkretnych i wiarygodnych dowodów Komisja może – po konsultacji z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego – zaproponować Radzie wprowadzenie stanu kryzysu dostaw.
3. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może wprowadzić stan kryzysu dostaw w drodze aktu wykonawczego Rady. W akcie wykonawczym określa się okres obowiązywania stanu kryzysu dostaw, który nie może przekraczać 12 miesięcy.
4. Komisja regularnie, a co najmniej raz na trzy miesiące, składa Radzie i Parlamentowi Europejskiemu sprawozdania na temat stanu kryzysu.
5. Przed upływem okresu trwania kryzysu dostaw Komisja ocenia, czy właściwe jest przedłużenie obowiązywania stanu kryzysu dostaw. W przypadku gdy taka ocena dostarczy konkretnych i wiarygodnych dowodów na to, że warunki wprowadzenia stanu kryzysu dostaw są wciąż spełnione oraz po konsultacji z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego, Komisja może zaproponować Radzie przedłużenie stanu kryzysu dostaw.
6. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może przedłużyć stan kryzysu dostaw w drodze aktu wykonawczego Rady. Okres przedłużenia jest ograniczony i określa się go w akcie wykonawczym Rady.
7. Komisja może przedstawiać wnioski w sprawie przedłużenia stanu kryzysu dostaw raz lub częściej, jeżeli jest to należycie uzasadnione.
8. Podczas stanu kryzysu dostaw Komisja, po konsultacji z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego, ocenia stosowność wcześniejszego zakończenia stanu kryzysu. Jeżeli ocena na to wskazuje, Komisja może przedstawić Radzie wniosek w sprawie zakończenia stanu kryzysu.

9. Rada może zakończyć stan kryzysu dostaw w drodze aktu wykonawczego Rady.
10. Podczas stanu kryzysu Komisja, na wniosek państwa członkowskiego lub z własnej inicjatywy, zwołuje w razie potrzeby nadzwyczajne posiedzenia Rady ds. Gotowości Przemysłu Obronnego. Państwa członkowskie ściśle współpracują z Komisją, informują w sposób terminowy o wszelkich krajowych środkach wdrażanych w odniesieniu do danego łańcucha dostaw w sektorze obronności i koordynują je w ramach Rady ds. Gotowości Przemysłu Obronnego.
11. Po upływie okresu, na jaki wprowadza się stan kryzysu dostaw, lub w przypadku wcześniejszego zakończenia tego etapu zgodnie z ust. 8 niniejszego artykułu, środki stosowane zgodnie z art. 46 i 47 natychmiast przestają mieć zastosowanie.
12. Komisja aktualizuje mapowanie i monitorowanie unijnych łańcuchów dostaw w sektorze obronności zgodnie z art. 40 i 41, uwzględniając doświadczenia z kryzysu i nie później niż sześć miesięcy po upływie okresu obowiązywania stanu kryzysu dostaw.

Artykuł 45

Zestaw narzędzi na wypadek sytuacji nadzwyczajnych związanych z kryzysem dostaw

1. W przypadku wprowadzenia stanu kryzysu dostaw zgodnie z art. 44 i w razie potrzeby, aby zaradzić kryzysowi dostaw w Unii, Komisja może zastosować środki przewidziane w art. 45 i 46, na warunkach określonych w tych artykułach.
2. Po konsultacji z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego Komisja ogranicza stosowanie środków przewidzianych w art. 46 i 47 do produktów istotnych w kontekście kryzysu, których funkcjonowanie jest zakłócone lub zagrożone zakłóceniem z powodu kryzysu związanego z kryzysem dostaw. Stosowanie środków, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, musi być proporcjonalne i ograniczone do tego, co jest konieczne do przeciwdziałania poważnym zakłóceniom wpływającym na łańcuchy dostaw produktów istotnych w kontekście kryzysu w Unii, oraz musi leżeć w najlepszym interesie Unii. Podczas stosowania tych środków unika się nakładania nieproporcjonalnych obciążeń administracyjnych w szczególności w odniesieniu do MŚP.
3. W przypadku wprowadzenia stanu kryzysu dostaw zgodnie z art. 44 i w stosownych przypadkach, aby zaradzić kryzysowi dostaw w Unii, Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego może ocenić odpowiednie i skuteczne środki nadzwyczajne oraz zapewnić doradztwo w ich zakresie.
4. Komisja regularnie informuje Parlament Europejski i Radę o wszelkich środkach podjętych zgodnie z ust. 1 oraz wyjaśnia powody swojego działania.
5. Po konsultacji z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego Komisja może wydać wytyczne dotyczące wdrażania i stosowania środków nadzwyczajnych.

Artykuł 46

Gromadzenie informacji

1. W przypadku wprowadzenia stanu kryzysu dostaw zgodnie z art. 44 Komisja może zwrócić się do odpowiednich przedsiębiorstw przyczyniających się do produkcji

produktów istotnych w kontekście kryzysu, które nie są produktami związanymi z obronnością, za uprzednią zgodą państwa członkowskiego, w którym mają siedzibę, o przekazanie w określonym terminie informacji na temat ich zdolności produkcyjnych, możliwości produkcyjnych i obecnych pierwotnych zakłóceń. Żądane informacje muszą ograniczać się do tego, co jest niezbędne do oceny charakteru kryzysu związanego z kryzysem dostaw lub do określenia i oceny potencjalnych środków łagodzących lub nadzwyczajnych na poziomie Unii lub krajowym. Wnioski o udzielenie informacji nie mogą wiązać się z przekazywaniem informacji, których ujawnienie byłoby sprzeczne z podstawowymi interesami bezpieczeństwa państw członkowskich.

2. Przed wystosowaniem wniosku o udzielenie informacji Komisja może przeprowadzić dobrowolne konsultacje z reprezentatywną liczbą odpowiednich przedsiębiorstw w celu określenia odpowiedniej i proporcjonalnej treści takiego wniosku. Komisja przygotowuje wniosek o udzielenie informacji we współpracy z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego.
3. Komisja korzysta z bezpiecznych środków, aby wystosować wniosek o informacje i przetwarzać wszelkie uzyskane informacje zgodnie z art. 61. W tym celu właściwe organy krajowe przekazują Komisji listę kontaktów sporządzoną na podstawie art. 41 ust. 5.
4. Komisja bez zbędnej zwłoki przekazuje kopię wniosku o udzielenie informacji właściwemu organowi krajowemu państwa członkowskiego, na którego terytorium znajduje się zakład produkcyjny przedsiębiorstwa, do którego kierowany jest wniosek. Na żądanie właściwego organu krajowego Komisja przekazuje informacje uzyskane od odpowiedniego przedsiębiorstwa zgodnie z prawem Unii.
5. We wniosku o udzielenie informacji określa się jego podstawę prawną, a sam wniosek musi być ograniczony do niezbędnego minimum i proporcjonalny pod względem szczegółowości i ilości danych oraz częstotliwości dostępu do żądanych danych, uwzględniać uzasadnione cele przedsiębiorstwa oraz koszty i działania wymagane do udostępnienia danych, a także określa się w nim termin, w którym należy udzielić informacji. Wskazuje się w nim również kary przewidziane w art. 55.
6. Właściciele przedsiębiorstw lub ich przedstawiciele oraz – w przypadku osób prawnych lub związków nieposiadających osobowości prawnej – osoby upoważnione do ich reprezentowania z mocy prawa lub na podstawie aktu założycielskiego udzielają żądanych informacji w imieniu odpowiedniego przedsiębiorstwa lub związku przedsiębiorstw.
7. Jeżeli przedsiębiorstwo mające siedzibę w Unii otrzyma od państwa trzeciego wniosek o udzielenie informacji dotyczących jego działalności związanej z unijnym łańcuchem dostaw deficytowych produktów w sektorze obronności, informuje o tym Komisję w należyтым terminie tak, aby umożliwić jej wystąpienie z wnioskiem o udzielenie podobnych informacji od przedsiębiorstwa. Komisja informuje Radę ds. Gotowości Przemysłu Obronnego o wystąpieniu przez państwo trzecie z takim wnioskiem.
8. Jeżeli w odpowiedzi na wniosek wystosowany na podstawie niniejszego artykułu przedsiębiorstwo dostarczy nieprawidłowe, niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje lub nie dostarczy tych informacji w wyznaczonym terminie, podlega grzywnom ustalonym zgodnie z art. 55, z wyjątkiem sytuacji, gdy przedsiębiorstwo ma wystarczające powody, aby nie dostarczyć żądanych informacji.

Zamówienia priorytetowe

1. W przypadku wprowadzenia stanu kryzysu zgodnie z art. 44 państwo członkowskie, które ma lub może napotkać poważne trudności ze złożeniem zamówienia lub wykonaniem zamówienia na dostawy kluczowych produktów związanych z obronnością ze względu na niedobory lub poważne ryzyko niedoborów w krytycznym łańcuchu dostaw w dziedzinie obronności Unii, może zwrócić się do Komisji o zobowiązanie przedsiębiorstwa do przyjęcia lub priorytetowego traktowania zamówienia na produkty istotne w kontekście kryzysu, które nie są produktami związanymi z obronnością („zamówienie priorytetowe”).
2. Na wniosek, o którym mowa w ust. 1 Komisja może, po konsultacji z państwem członkowskim siedziby danego przedsiębiorstwa i za jego zgodą, powiadomić to przedsiębiorstwo o zamiarze nałożenia statusu zamówienia priorytetowego.
3. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 2, zawiera informacje o podstawie prawnej zlecenia, określa produkt, specyfikacje i ilości, których dotyczy, a także harmonogram i termin wykonania zamówienia oraz wskazuje powody uzasadniające zastosowanie procedury zamówienia priorytetowego.
4. Przedsiębiorstwo udziela Komisji odpowiedzi w terminie pięciu dni roboczych od momentu powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, i stwierdza, czy może zaakceptować zamówienie. Jeżeli wymaga tego pilny charakter sytuacji, Komisja może, podając uzasadnienie takiej pilności, skrócić termin udzielenia odpowiedzi przez przedsiębiorstwo.
5. W przypadku gdy przedsiębiorstwo odmawia realizacji zamówienia priorytetowego, przedstawia Komisji szczegółowe uzasadnienie.
6. W przypadku gdy przedsiębiorstwo akceptuje zamówienie priorytetowe, zamówienie uznaje się za zaakceptowane według warunków określonych w zamówieniu Komisji zgodnie z ust. 1, a zobowiązanie staje się prawnie wiążące.
7. W przypadku gdy powiadomione przedsiębiorstwo odrzuca zamówienie priorytetowe, zamówienie uznaje się za odrzucone. Z należyтым uwzględnieniem uzasadnienia, na które powołuje się przedsiębiorstwo, Komisja może:
 - a) wstrzymać się od realizacji zamówienia;
 - b) zobowiązać, w drodze aktów wykonawczych, zainteresowane przedsiębiorstwa do przyjęcia lub wykonania zamówienia priorytetowego po uczciwej i rozsądnej cenie.
8. Komisja uwzględnia zastrzeżenia zgłoszone przez przedsiębiorstwo na podstawie ust. 7 i podaje powody, dla których, zgodnie z zasadą proporcjonalności i prawami podstawowymi przysługującymi przedsiębiorstwu na mocy Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, konieczne było przyjęcie aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 7 lit. b), w świetle okoliczności opisanych w ust. 1.
9. Komisja określa w akcie wykonawczym, o którym mowa w ust. 7 lit. b), podstawę prawną zamówienia priorytetowego, ustala termin jego wykonania oraz określa produkt, specyfikację, wielkość i wszelkie inne parametry, których należy przestrzegać. Komisja określa również kary przewidziane w art. 55 za niewywiązanie się z realizacji przedmiotowego obowiązku.

10. W przypadku gdy przedsiębiorstwo zaakceptowało zamówienie priorytetowe Komisji na podstawie ust. 6 lub jeżeli Komisja przyjęła akt wykonawczy na podstawie ust. 7 lit. b), zamówienie priorytetowe:
 - a) jest wyceniane po uczciwej i rozsądnej cenie, odpowiednio uwzględniającej koszty utraconych korzyści ponoszone przez podmiot gospodarczy przy realizacji zamówień priorytetowych w stosunku do istniejących zobowiązań umownych;
 - b) ma pierwszeństwo przed jakimkolwiek obowiązkiem wykonania świadczenia na podstawie prawa prywatnego lub publicznego, z wyjątkiem zobowiązań bezpośrednio związanych z zamówieniami wojskowymi.
11. Wszelkie konflikty między zamówieniem priorytetowym a środkiem w ramach jakiegokolwiek innego unijnego mechanizmu ustalania priorytetów są rozwiązywane przez Komisję na podstawie wyważenia interesu publicznego.
12. W przypadku gdy przedsiębiorstwo zgodziło się na zamówienie Komisji na podstawie ust. 6 lub jeżeli Komisja przyjęła akt wykonawczy na podstawie ust. 7 lit. b), przedsiębiorstwo może zwrócić się do Komisji o dokonanie weryfikacji zamówienia priorytetowego, jeżeli uważa to za należycie uzasadnione, powołując się na jeden z następujących względów:
 - a) przedsiębiorstwo nie jest w stanie zrealizować zamówienia priorytetowego z powodu niewystarczającego potencjału produkcyjnego lub niewystarczających zdolności produkcyjnych, nawet przy preferencyjnym traktowaniu zamówienia;
 - b) przyjęcie zamówienia stanowiłoby nadmierne obciążenie ekonomiczne i powodowałoby szczególne trudności dla przedsiębiorstwa.
13. Przedsiębiorstwo dostarcza wszelkich istotnych i uzasadnionych informacji, aby umożliwić Komisji ocenę zasadności zgłoszonych zastrzeżeń.
14. Na podstawie analizy względów i dowodów przedstawionych przez przedsiębiorstwo Komisja może, po konsultacji z państwem członkowskim siedziby, zmienić swój akt wykonawczy w celu częściowego lub całkowitego zwolnienia odnośnego przedsiębiorstwa z obowiązków wynikających z niniejszego artykułu.
15. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla stosowania krajowych mechanizmów lub inicjatyw o skutku równoważnym.
16. W przypadku gdy przedsiębiorstwo mające siedzibę w Unii jest objęte środkiem państwa trzeciego, który obejmuje zamówienie priorytetowe, informuje o tym Komisję. Komisja informuje następnie Komitet o istnieniu takich środków.
17. W przypadku gdy przedsiębiorstwo zaakceptuje zamówienie priorytetowe lub zostanie zobowiązane do akceptacji i priorytetowego potraktowania takiego zamówienia zgodnie z ust. 6 lub 7 lit. b), jest ono zabezpieczone przed wszelką odpowiedzialnością umowną lub pozaumowną w związku z wypełnianiem zleceń priorytetowych. Odpowiedzialność wyłącza się tylko w takim zakresie, w jakim naruszenie zobowiązań umownych było konieczne do wywiązania się z zobowiązania do priorytetowego traktowania.
18. W przypadku gdy podmiot gospodarczy, po wyraźnym wyrażeniu zgody na priorytetowe traktowanie zamówień lub w przypadku zobowiązania do priorytetowego traktowania zamówień, o które wystąpiła Komisja, umyślnie lub

w wyniku rażącego zaniedbania nie wywiązuje się z obowiązku priorytetowego traktowania tych zamówień, podlega on grzywnie ustalonej zgodnie z art. 54, chyba że przedsiębiorstwo ma wystarczające powody, aby nie dopełnić obowiązku priorytetowego traktowania tych zamówień.

19. Komisja przyjmuje akt wykonawczy określający praktyczne i operacyjne ustalenia dla funkcjonowania zleceń priorytetowych.
20. Akty wykonawcze, o których mowa w niniejszym artykule, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 58 ust. 3.

SEKCJA 4

STAN KRYZYSU DOSTAW ZWIĄZANEGO Z BEZPIECZEŃSTWEM

Artykuł 48

Wprowadzenia stanu kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem

1. Uznaje się, że kryzys dostaw związany z bezpieczeństwem występuje w przypadku gdy:
 - a) zaistniał kryzys w dziedzinie bezpieczeństwa lub uznaje się, że do niego doszło;
 - b) występują poważne zakłócenia w dostawach produktów lub poważne przeszkody w handlu produktami związanymi z obronnością w Unii powodujące znaczące niedobory produktów związanych z obronnością lub powiązanych produktów pośrednich bądź surowców lub materiałów przetworzonych.
2. W przypadku wystąpienia kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem lub w przypadku gdy Komisja lub Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego dowiaduje się o potencjalnym kryzysie dostaw związanym z bezpieczeństwem zgodnie z art. 43, Komisja ocenia, przy wsparciu wysokiego przedstawiciela, czy spełnione są warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu. Ocena ta uwzględnia potencjalne pozytywne i negatywne skutki i konsekwencje stanu kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem dla unijnych łańcuchów dostaw w dziedzinie obronności. Jeżeli ocena ta dostarczy konkretnych i wiarygodnych dowodów, Komisja może zaproponować Radzie wprowadzenie stanu kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem.
3. Rada, na wniosek Komisji i stanowiąc większością kwalifikowaną, może przyjąć akt wykonawczy wprowadzający stan kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem, jeżeli jest to właściwe w celu zaradzenia kryzysowi, uwzględniając potrzebę zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa Unii, państw członkowskich i obywateli Unii.
4. Rada określa w akcie wykonawczym wprowadzającym stan kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem, który ze środków określonych w art. 49–54 jest odpowiedni do sytuacji kryzysowej, biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa Unii, państw członkowskich i obywateli Unii, oraz które środki należy w związku z tym uruchomić.

5. Stan kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem wprowadza się na okres nieprzekraczający dwunastu miesięcy. Nie później niż trzy tygodnie przed upływem okresu, na jaki wprowadzono stan kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem, Komisja, przy wsparciu wysokiego przedstawiciela, przedkłada Radzie sprawozdanie oceniające, czy okres ten powinien zostać przedłużony. W sprawozdaniu tym poddaje się w szczególności analizie sytuację w dziedzinie bezpieczeństwa oraz konsekwencje gospodarcze kryzysu w dziedzinie bezpieczeństwa w Unii jako całości i w państwach członkowskich, a także oddziaływanie środków uprzednio uruchomionych na podstawie niniejszego rozporządzenia.
6. Komisja może wystąpić z wnioskiem do Rady o przedłużenie, wskazując środki, które należy przedłużyć, jeżeli z oceny, o której mowa w ust. 4, wynika, że należy przedłużyć okres, na jaki wprowadzany jest stan kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem. Przedłużenie może trwać nie dłużej niż sześć miesięcy. Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może wielokrotnie podjąć decyzję o przedłużeniu okresu, na jaki wprowadza się stan kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem, jeżeli jest to właściwe do zaradzenia kryzysowi, biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa Unii, państw członkowskich i obywateli Unii.
7. Komisja, po konsultacji z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego, może jej zaproponować przyjęcie aktu wykonawczego uruchamiającego dodatkowe środki lub wyłączającego wszelkie uruchomione środki określone w art. 49–54, oprócz środków, które już uruchomiła, jeżeli jest to stosowne do zaradzenia kryzysowi, z uwzględnieniem potrzeby zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa Unii, państw członkowskich i obywateli Unii.
8. Po upływie okresu, na jaki wprowadzany jest stan kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem, środki wprowadzone zgodnie z art. 49–54 przestają obowiązywać.

W trakcie przygotowywania i wdrażania środków określonych w art. 49–54 Komisja w miarę możliwości działa w ścisłej koordynacji z Radą ds. Gotowości Przemysłu Obronnego, która udziela porad w odpowiednim czasie. Komisja informuje Radę ds. Gotowości Przemysłu Obronnego o podjętych działaniach.
9. W przypadku wprowadzenia stanu kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem Komisja może zastosować środek przewidziany w art. 46 i 47, na warunkach w nich określonych, oraz w art. 45.

Artykuł 49

Gromadzenie informacji

W przypadku gdy Rada uruchomi ten środek zgodnie z art. 48 ust. 4, Komisja może zastosować środek przewidziany w art. 46 w odniesieniu do produktów związanych z obronnością, zgodnie z warunkami w nim określonymi.

Priorytetowe traktowanie produktów związanych z obronnością (zlecenia priorytetowe)

1. W przypadku gdy Rada uruchamia ten środek zgodnie z art. 48 ust. 4, państwo członkowskie, które ma lub może napotkać poważne trudności ze złożeniem zamówienia lub wykonaniem zamówienia na dostawy produktów związanych z obronnością ze względu na niedobory lub poważne ryzyko niedoborów produktów istotnych w kontekście kryzysu, a trudności te mogą zagrozić bezpieczeństwu Unii i jej państw członkowskich, może zwrócić się do Komisji o zobowiązanie przedsiębiorstwa do przyjęcia lub priorytetowego traktowania niektórych zamówień na produkty istotne w kontekście kryzysu („zlecenia priorytetowe”). Zlecenia te mogą dotyczyć wyłącznie produktów związanych z obronnością.
2. Na podstawie zlecenia, o którym mowa w ust. 1, Komisja może, po konsultacji z państwem członkowskim siedziby danego przedsiębiorstwa i za jego zgodą, zobowiązać je do przyjęcia zlecenia priorytetowego. We wniosku Komisji wyraźnie wskazuje się, że podmiot gospodarczy zachowuje swobodę odrzucenia zlecenia.
3. W przypadku gdy przedsiębiorstwo, do którego skierowane jest zlecenie, o którym mowa w ust. 1, wyraźnie zaakceptowało wniosek o priorytetowe traktowanie zleceń, Komisja, po konsultacji z państwem członkowskim siedziby danego przedsiębiorstwa i za jego uprzednią zgodą, przyjmuje akt wykonawczy przewidujący:
 - a) podstawę prawną zleceń priorytetowych, której musi przestrzegać przedsiębiorstwo;
 - b) produkty istotne w kontekście kryzysu będące przedmiotem zlecenia priorytetowego oraz ilość, w jakiej mają być dostarczone;
 - c) terminy, w których zlecenie priorytetowe ma zostać zrealizowane;
 - d) beneficjentów zlecenia priorytetowego; oraz
 - e) zrzeczenie się odpowiedzialności umownej na warunkach określonych w ust. 5.
4. Zlecenia priorytetowe są wyceniane po uczciwej i rozsądnej cenie, odpowiednio uwzględniającej koszty utraconych korzyści ponoszone przez podmiot gospodarczy przy realizacji zleceń priorytetowych w stosunku do istniejących zobowiązań umownych. Zlecenia priorytetowe mają pierwszeństwo przed wszelkimi wcześniejszymi prywatnymi lub publicznymi zobowiązaniami umownymi dotyczącymi produktów objętych zleceniem priorytetowym na mocy prawa prywatnego lub publicznego.
5. Podmiot gospodarczy, którego dotyczy zlecenie priorytetowe, nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek naruszenie zobowiązania umownego, które podlega prawu państwa członkowskiego, w przypadku gdy:
 - a) naruszenie zobowiązań umownych jest absolutnie niezbędne do zapewnienia zgodności z wymaganym priorytetem;
 - b) zastosowano się do aktu wykonawczego, o którym mowa w ust. 3; oraz
 - c) zlecenie priorytetowe zostało przyjęte nie tylko w celu nieuzasadnionego uniknięcia wcześniejszego zobowiązania do wykonania świadczenia.

6. W przypadku gdy podmiot gospodarczy, po wyraźnym wyrażeniu zgody na priorytetowe traktowanie zamówień, o które wystąpiła Komisja, umyślnie lub w wyniku rażącego zaniedbania nie wywiązuje się z obowiązku priorytetowego traktowania tych zamówień, podlega on grzywnie ustalonej zgodnie z art. 55, chyba że przedsiębiorstwo ma wystarczające powody, aby nie dopełnić obowiązku priorytetowego traktowania tych zamówień.
7. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla stosowania krajowych mechanizmów lub inicjatyw o skutku równoważnym.
8. W przypadku gdy przedsiębiorstwo mające siedzibę w Unii jest objęte środkiem państwa trzeciego, który obejmuje zlecenie priorytetowe, informuje o tym Komisję. Komisja informuje następnie Komitet o istnieniu takich środków.
9. Akt wykonawczy, o którym mowa w ust. 3, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 58 ust. 3.

Artykuł 51

Wewnętrzne transfery produktów związanych z obronnością

1. W przypadku gdy Rada uruchamia ten środek zgodnie z art. 48 ust. 4 i bez uszczerbku dla dyrektywy 2009/43/WE i prerogatyw państw członkowskich wynikających z tej dyrektywy, państwa członkowskie zapewniają, aby wnioski dotyczące transferów wewnętrznych były rozpatrywane w sposób skuteczny i terminowy. W tym celu wszystkie zainteresowane organy krajowe zapewniają, aby czas rozpatrywania wniosku nie przekraczał 2 dni roboczych.
2. Transferów produktów istotnych w kontekście kryzysu nie można uznać za wrażliwe w rozumieniu art. 4 ust. 8 dyrektywy 2009/43/WE.
3. Państwa członkowskie powstrzymują się od nakładania ograniczeń na transfer produktów związanych z obronnością w rozumieniu art. 2 dyrektywy 2009/43/WE w Unii. W przypadku gdy państwa członkowskie nakładają takie ograniczenia ze względów bezpieczeństwa lub obrony, stosuje się je tylko wtedy, gdy ograniczenia te są:
 - a) przejrzyste, tj. zapisane w publicznych oświadczeniach/dokumentach;
 - b) należycie umotywowane, tj. muszą przedstawić przyczyny i związek z bezpieczeństwem lub obroną;
 - c) proporcjonalne, tj. nie wykraczają poza to, co jest absolutnie niezbędne;
 - d) istotne i konkretne, tj. ograniczenie musi być specyficzne dla produktu związanego z obronnością lub kategorii produktów związanych z obronnością;
 - e) niedyskryminujące.

Artykuł 52

Wsparcie dla nadzwyczajnych działań w zakresie innowacji w sektorze obronności

W przypadku gdy Rada uruchamia ten środek zgodnie z art. 48 ust. 4, działania w zakresie innowacji związane z jednym z następujących działań uznaje się za kwalifikowalne w ramach Programu, o którym mowa w rozdziale II:

- a) działania mające na celu szybkie dostosowanie i modyfikację produktów cywilnych do zastosowań obronnych;
- b) działania mające na celu bardzo znaczne skrócenie czasu realizacji dostaw produktów związanych z obronnością;
- c) działania mające na celu znaczne uproszczenie specyfikacji technicznych produktów związanych z obronnością, aby umożliwić ich masową produkcję;
- d) działania mające na celu znaczne uproszczenie procesu produkcji produktów związanych z obronnością, aby umożliwić ich masową produkcję.

Artykuł 53

Certyfikacja w stanie kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem

1. W przypadku gdy Rada uruchamia ten środek zgodnie z art. 48 ust. 4, państwa członkowskie zapewniają jak najszybsze przetwarzanie procedur administracyjnych związanych z certyfikacją oraz, w razie konieczności, dostosowań technicznych, zgodnie z obowiązującymi krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi.
2. Jeżeli taki status istnieje w prawie krajowym, certyfikacji produktów związanych z obronnością istotnych w kontekście kryzysu przypisuje się status o najwyższym możliwym znaczeniu krajowym.
3. W przypadku uruchomienia tego środka produkty związane z obronnością certyfikowane w jednym państwie członkowskim uznaje się za certyfikowane w innym państwie członkowskim bez poddawania ich dodatkowym kontrolom.
4. Akt wykonawczy Rady, o którym mowa w art. 48 ust. 3, może zawierać bardziej precyzyjne przepisy dotyczące zakresu tego środka.
5. Środek ten pozostaje bez uszczerbku dla podstawowych interesów bezpieczeństwa państw członkowskich.

Artykuł 54

Przyspieszenie procedur wydawania pozwoleń na szczeblu krajowym

1. W przypadku gdy Rada aktywuje ten środek zgodnie z art. 48 ust. 4 i jeżeli taki status istnieje w prawie krajowym, planowaniu, budowie i eksploatacji zakładów produkcyjnych produktów istotnych w kontekście kryzysu przypisuje się status o najwyższym możliwym znaczeniu krajowym i traktuje się je jako takie w procesach wydawania pozwoleń, w tym związanych z ocenami oddziaływania na środowisko oraz, o ile przewiduje to prawo krajowe, w planowaniu przestrzennym.
2. Bezpieczeństwo dostaw produktów związanych z obronnością można uznać za powód o charakterze zasadniczym wynikający z nadrzędnego interesu publicznego w rozumieniu art. 6 ust. 4 i art. 16 ust. 1 lit. c) dyrektywy 92/43/EWG oraz za nadrzędny interes społeczny w rozumieniu art. 4 ust. 7 dyrektywy 2000/60. W związku z tym planowanie, budowę i eksploatację związanych z nimi obiektów produkcyjnych można uznać za leżące w nadrzędnym interesie publicznym, o ile spełnione są pozostałe warunki określone w tych przepisach.

SEKCJA 5

SANKCJE

Artykuł 55

Sankcje

1. Komisja może, w drodze aktu wykonawczego, nałożyć na przedsiębiorstwa lub stowarzyszenia, w tym ich właścicieli lub przedstawicieli, będące adresatami środków gromadzenia informacji, o których mowa w art. 46 i 48, lub którychkolwiek z obowiązków zawiadomienia Komisji o zobowiązaniu wobec państwa trzeciego wynikającego z art. 47 ust. 16 i art. 50 ust. 8 lub priorytetowego traktowania produkcji produktów istotnych w kontekście kryzysu zgodnie z art. 47 lub 49, jeżeli uzna to za konieczne i proporcjonalne:
 - a) grzywny w wysokości nieprzekraczającej 300 000 EUR w przypadku gdy w odpowiedzi na wniosek wystosowany na podstawie art. 46 i 48 przedsiębiorstwo dostarczy – umyślnie lub w wyniku rażącego zaniedbania – nieprawidłowe, niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje lub nie dostarczy informacji w wyznaczonym terminie;
 - b) grzywny w wysokości nieprzekraczającej 150 000 EUR w przypadku gdy przedsiębiorstwo umyślnie lub w wyniku rażącego zaniedbania nie wypełni obowiązku zawiadomienia Komisji o zobowiązaniu wobec państwa trzeciego wynikającym z art. 47 ust. 16 i art. 50 ust. 8;
 - c) okresowe kary pieniężne w wysokości nieprzekraczającej 1,5 % średniego dziennego obrotu w poprzednim roku obrotowym za każdy dzień roboczy nieprzestrzegania przepisów od dnia ustalonego w decyzji, w której zamówienie priorytetowe zostało złożone, jeżeli umyślnie lub w wyniku rażącego zaniedbania, nie wypełni obowiązku priorytetowego traktowania produkcji produktów istotnych w kontekście kryzysu zgodnie z art. 47. W przypadku gdy dane przedsiębiorstwo jest MŚP, nakładane okresowe kary pieniężne nie mogą przekraczać 0,5 % jego średniego dziennego obrotu w poprzednim roku obrotowym;
 - d) grzywny w wysokości nieprzekraczającej 300 000 EUR w przypadku gdy przedsiębiorstwo umyślnie lub w wyniku rażącego zaniedbania nie wypełni obowiązku priorytetowego traktowania produkcji produktów istotnych w kontekście kryzysu zgodnie z art. 49.
2. Przed podjęciem decyzji na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu Komisja zapewnia zainteresowanym przedsiębiorstwom i stowarzyszeniom, w tym ich właścicielom lub przedstawicielom, możliwość przedstawienia swojego stanowiska zgodnie z art. 56. Komisja uwzględnia wszelkie należycie uzasadnione wyjaśnienia przedstawione przez nie w celu ustalenia, czy grzywny lub okresowe kary pieniężne uznaje się za niezbędne i proporcjonalne.
3. Akty wykonawcze, o których mowa w niniejszym artykule, przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 58 ust. 3.
4. Przy ustalaniu kwoty grzywny lub okresowej kary pieniężnej Komisja bierze pod uwagę charakter, wagę i czas trwania naruszenia, w tym w przypadkach

niewykonania obowiązku przyjęcia i nadania pierwszeństwa zamówieniu priorytetowemu określone w art. 47, czy przedsiębiorcy lub stowarzyszenia, w tym ich właściciele lub przedstawiciele, o których mowa w ust. 1, wypełnili częściowo nakaz pierwszeństwa.

5. Grzywny stanowią zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel w rozumieniu art. 21 ust. 5 rozporządzenia finansowego na rzecz Programu i Instrumentu Wsparcia Ukrainy.

Artykuł 56

Prawo do bycia wysłuchanym w związku z nakładaniem grzywien lub okresowych kar pieniężnych

1. Przed przyjęciem decyzji na podstawie art. 55 Komisja zapewnia zainteresowanym przedsiębiorstwom i stowarzyszeniom, w tym ich właścicielom lub przedstawicielom, możliwość przedstawienia uwag dotyczących:
 - a) wstępnych ustaleń Komisji, w tym w każdej kwestii, w której Komisja zgłosiła zastrzeżenia,
 - b) środków, które Komisja może zamierzać wprowadzić w świetle wstępnych ustaleń zgodnie z lit. a) niniejszego ustępu.
2. Zainteresowane przedsiębiorstwa i stowarzyszenia, w tym ich właściciele lub przedstawiciele, mogą przedstawić swoje uwagi do wstępnych ustaleń Komisji w terminie wyznaczonym przez Komisję we wstępnych ustaleniach, który nie może być krótszy niż 14 dni roboczych.
3. Komisja opiera nakładanie grzywien lub okresowych kar pieniężnych wyłącznie na zastrzeżeniach, co do których zainteresowane przedsiębiorstwa i stowarzyszenia, w tym ich właściciele lub przedstawiciele, mogli przedstawić swoje uwagi.
4. W przypadku gdy Komisja poinformowała zainteresowane przedsiębiorstwa i stowarzyszenia, w tym ich właścicieli lub przedstawicieli, o swoich wstępnych ustaleniach, o których mowa w ust. 1, udziela ona, na wniosek, dostępu do akt Komisji na warunkach wynegocjowanego ujawnienia, z zastrzeżeniem uzasadnionego interesu przedsiębiorstw w zakresie ochrony ich tajemnic handlowych lub w celu zachowania tajemnic handlowych lub innych poufnych informacji jakiegokolwiek osoby. Prawo dostępu do akt nie obejmuje informacji poufnych i dokumentów wewnętrznych Komisji ani organów państw członkowskich. W szczególności prawo dostępu nie obejmuje korespondencji między Komisją a organami państw członkowskich. Żaden przepis niniejszego ustępu nie uniemożliwia Komisji ujawnienia i wykorzystania informacji koniecznych do udowodnienia naruszenia.

Rozdział V

Zarządzanie, ocena i kontrola

Artykuł 57

Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego

1. Niniejszym ustanawia się Radę ds. Gotowości Przemysłu Obronnego.
2. Ogólnym zadaniem Rady jest wspieranie Komisji oraz udzielanie jej porad i zaleceń zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, w szczególności zgodnie z jego rozdziałem IV [Bezpieczeństwo dostaw].
3. Aby pomóc Komisji we wdrażaniu środków, o których mowa w rozdziale II, Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego wspiera ją w określaniu obszarów priorytetowych finansowania, z uwzględnieniem priorytetów w zakresie zdolności obronnych uzgodnionych wspólnie przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB), w szczególności w kontekście planu rozwoju zdolności.
4. Komisja utrzymuje regularny przepływ informacji do Rady ds. Gotowości Przemysłu Obronnego na temat wszelkich planowanych środków lub środków, które zostały podjęte w związku z wprowadzeniem stanu kryzysu dostaw lub stanu kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem. Komisja przekazuje niezbędne informacje za pośrednictwem zabezpieczonego systemu informatycznego.
5. Do celów stanu kryzysu dostaw, o którym mowa w art. 44, Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego wspiera Komisję w realizacji następujących zadań:
 - a) analiza informacji istotnych w kontekście kryzysu zgromadzonych przez państwa członkowskie lub Komisję;
 - b) ocena, czy spełnione zostały kryteria wprowadzenia lub zniesienia stanu kryzysu dostaw;
 - c) zapewnianie wytycznych dotyczących wdrażania środków wybranych w celu reagowania na kryzys dostaw na szczeblu Unii;
 - d) prowadzenie przeglądu krajowych środków kryzysowych;
 - e) ułatwianie wymiany informacji, w tym z innymi organami na szczeblu unijnym istotnymi w kontekście kryzysu, a w stosownych przypadkach również z państwami trzecimi, ze szczególnym uwzględnieniem krajów rozwijających się i organizacji międzynarodowych.
6. Do celów stanu kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem, o którym mowa w art. 48, Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego:
 - a) ułatwia skoordynowane działania Komisji i państw członkowskich;
 - b) przyjmuje opinie i wytyczne, w tym konkretne środki reagowania, dla państw członkowskich w celu zapewnienia terminowej dostępności i dostaw produktów istotnych w kontekście kryzysu;
 - c) pomaga i udziela wskazówek w zakresie uruchamiania środków, o których mowa w art. 49–54;

- d) stanowi forum koordynacji działań Rady, Komisji i innych właściwych organów Unii.
7. Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego składa się z przedstawicieli Komisji, wysokiego przedstawiciela i szefa Europejskiej Agencji Obrony, państw członkowskich i krajów stowarzyszonych. Każde państwo członkowskie lub kraj stowarzyszony wyznacza jednego przedstawiciela i jednego zastępcę przedstawiciela. Radzie przewodniczy Komisja do celów realizacji zadań określonych w niniejszym rozporządzeniu. Komisja zapewnia sekretariat Rady ds. Gotowości Przemysłu Obronnego.
 8. Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego zbiera się w każdym przypadku, gdy wymaga tego sytuacja, na wniosek Komisji, państwa członkowskiego lub kraju stowarzyszonego. Przyjmuje ona swój regulamin wewnętrzny na podstawie wniosku złożonego przez Komisję.
 9. Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego może wydawać opinie na wniosek Komisji lub z własnej inicjatywy. Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego dokłada starań, aby znaleźć rozwiązania, które cieszą się możliwie największym poparciem.
 10. Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego zaprasza, co najmniej raz w roku, przedstawicieli krajowych stowarzyszeń przemysłu obronnego i wybranych przedstawicieli przemysłu, uwzględniając konieczność zapewnienia zrównoważonej reprezentacji geograficznej (zorganizowany dialog z przemysłem obronnym). W przypadku wprowadzenia stanu kryzysu dostaw, o którym mowa w art. 44, lub stanu kryzysu dostaw związanego z bezpieczeństwem, o którym mowa w art. 48, Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego zaprasza przedstawicieli przemysłu wysokiego szczebla do spotkania w specjalnym składzie w celu omówienia kwestii związanych z produktami istotnymi w kontekście kryzysu.
 11. Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego zaprasza przedstawicieli innych organów istotnych w kontekście kryzysu na szczeblu Unii w charakterze obserwatorów na odpowiednie posiedzenia Rady.
 12. Rada ds. Gotowości Przemysłu Obronnego zaprasza, w stosownych przypadkach i w szczególności z myślą o działaniach wzmacniających ukraińską DTIB, zgodnie ze swoim regulaminem wewnętrznym i z należyтым poszanowaniem interesów Unii i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony, przedstawiciela Ukrainy do udziału w posiedzeniach w charakterze obserwatora.
 13. Komisja zapewnia przejrzystość i zapewnia członkom Rady równy dostęp do informacji, tak by proces decyzyjny odzwierciedlał sytuację i potrzeby wszystkich państw członkowskich.
 14. Komisja może, z własnej inicjatywy lub na wniosek Rady ds. Gotowości Przemysłu Obronnego, ustanowić grupy robocze na zasadzie *ad hoc*, by zapewnić Radzie ds. Gotowości Przemysłu Obronnego wsparcie w jej pracach w celu zbadania konkretnych kwestii na podstawie zadań, o których mowa w ust. 1. Państwa członkowskie wyznaczają ekspertów do grup roboczych.
 15. Komisja powołuje grupę roboczą ds. przeszkód prawnych, regulacyjnych i administracyjnych. Cele tej grupy roboczej są następujące:

- a) określenie istniejących lub potencjalnych przeszkód prawnych, regulacyjnych i administracyjnych na szczeblu międzynarodowym, unijnym i krajowym dla osiągnięcia celów wymienionych w art. 4;
- b) określenie potencjalnych rozwiązań lub środków łagodzących w odniesieniu do zidentyfikowanych przeszkód.

Artykuł 58

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. EDA jest zapraszana do przedstawiania komitetowi swoich opinii i wiedzy fachowej jako obserwator. ESDZ jest również zapraszana do uczestniczenia w pracach komitetu.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
4. W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 59

Umowy ramowe UE – UA

1. Komisja zawiera z Ukrainą umowę ramową w celu wdrożenia działań określonych w niniejszym rozporządzeniu, które dotyczą Ukrainy lub podmiotów prawnych mających siedzibę w Ukrainie otrzymujących środki finansowe Unii.
2. Umowa ramowa zawarta z Ukrainą, jako całość, oraz umowy i porozumienia podpisane z podmiotami prawnymi z siedzibą w Ukrainie otrzymującymi środki finansowe Unii zapewniają możliwość wypełnienia obowiązków określonych w art. 129 rozporządzenia finansowego.
3. Umowa ramowa określa zobowiązania ukraińskich władz i organów, którym powierzono zadania związane z wykonaniem budżetu, do podjęcia wszelkich niezbędnych środków, w tym środków ustawodawczych, wykonawczych i administracyjnych w celu poszanowania zasad należytego zarządzania finansami, przejrzystości i niedyskryminacji, zapewnienia widoczności działań Unii podczas zarządzania środkami finansowymi Unii, wypełnienia odpowiednich obowiązków w zakresie kontroli i audytu oraz przyjęcia wynikających z tego obowiązków, a także w celu ochrony interesów finansowych Unii, w szczególności poprzez szczegółowe przepisy wykonawcze dotyczące:
 - a) działań związanych z kontrolą, nadzorem, monitorowaniem, oceną, sprawozdawczością i audytem finansowania unijnego w ramach Programu, a także dochodzeniami, środkami zwalczania nadużyć finansowych i współpracą;
 - b) przepisów związanych z podatkami, cłami i opłatami zgodnie z art. 27 ust. 9 i 10 rozporządzenia (UE) 2021/947;

- c) prawa Komisji do monitorowania działań w ramach niniejszego rozporządzenia, prowadzonych przez podmioty prawne z siedzibą w Ukrainie w całym cyklu projektu, w tym współpracy w ramach zamówień realizowanych na zasadzie współpracy, do uczestniczenia w takich działaniach w charakterze obserwatora, stosownie do przypadku, oraz do wydawania zaleceń dotyczących poprawy takich działań i zobowiązania władz ukraińskich do dołożenia wszelkich starań na potrzeby wdrożenia takich zaleceń Komisji oraz do składania sprawozdań z tego wdrożenia;
 - d) obowiązków, o których mowa w art. 64 ust. 2, w tym dokładnych zasad i ram czasowych dotyczących gromadzenia danych przez Ukrainę oraz dostępu dla Komisji i OLAF;
 - e) ochrony interesów bezpieczeństwa, w tym poziomu ochrony informacji niejawnych i poufności równoważnego poziomowi określonemu w art. 59 i 60;
 - f) przepisów w sprawie ochrony danych osobowych.
4. Finansowanie przyznaje się Ukrainie dopiero po wejściu w życie umowy ramowej i po wdrożeniu przez strony działań niezbędnych do wdrożenia ustanowionych w niej wymogów.

Artykuł 60

Stosowanie przepisów dotyczących informacji niejawnych

1. Za generowanie nowej wiedzy niejawnej w ramach realizacji kwalifikujących się działań wymienionych w art. 11 odpowiadają uczestniczące państwa członkowskie, które ustanowią mające zastosowanie uregulowania w zakresie bezpieczeństwa na mocy odpowiednich przepisów krajowych.
2. Takie uregulowania w zakresie bezpieczeństwa pozostają bez uszczerbku dla możliwości uzyskania przez Komisję dostępu do informacji niezbędnych do przeprowadzenia działania.
3. Komisja chroni informacje niejawne otrzymane zgodnie z przepisami bezpieczeństwa określonymi w decyzji (UE, Euratom) 2015/444 i decyzji 2013/488/UE.
4. Ramy bezpieczeństwa mające zastosowanie do działania muszą być wprowadzone najpóźniej przed podpisaniem umowy o udzielenie dotacji lub zamówienia. Odpowiednie dokumenty stanowią integralną część umowy o udzielenie dotacji.
5. Komisja udostępnia zatwierdzone i akredytowane istniejące systemy w celu ułatwienia wymiany informacji niejawnych między Komisją, wysokim przedstawicielem/szefem Agencji, państwami członkowskimi i krajami stowarzyszonymi oraz, w stosownych przypadkach, wnioskodawcami i odbiorcami.

Artykuł 61

Poufność i przetwarzanie informacji

1. Informacje otrzymane w wyniku stosowania niniejszego rozporządzenia są wykorzystywane wyłącznie do celu, w którym o nie wystąpiono.

2. Państwa członkowskie, Komisja oraz wysoki przedstawiciel/szef agencji zapewniają ochronę tajemnicy przedsiębiorstwa i tajemnicy handlowej oraz innych informacji wrażliwych i informacji niejawnych, otrzymanych i wygenerowanych w wyniku stosowania niniejszego rozporządzenia, zgodnie z prawem Unii i odpowiednimi przepisami prawa krajowego.
3. Państwa członkowskie, Komisja i wysoki przedstawiciel/szef agencji zapewniają, by klauzule tajności informacji niejawnych dostarczanych lub wymienianych na podstawie niniejszego rozporządzenia nie były obniżane ani znoszone bez uprzedniej pisemnej zgody podmiotu będącego źródłem tych informacji.
4. Komisja nie udostępnia żadnych informacji w sposób, który może prowadzić do identyfikacji podmiotu, jeśli udostępnienie informacji skutkuje potencjalną szkodą handlową lub nadszarpnięciem reputacji tego podmiotu lub ujawnieniem jakiegokolwiek tajemnicy handlowej.
5. Komisja przetwarza informacje zawierające wszelkie dane podmiotu lub tajemnice przedsiębiorstwa w sposób nie mniej rygorystyczny niż w przypadku szczególnie chronionych informacji jawnych, w tym z zastosowaniem zasady ograniczonego dostępu oraz przetwarzaniem i udostępnianiem w odpowiednich zaszyfrowanych środowiskach.

Artykuł 62

Ochrona danych osobowych

1. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich dotyczących przetwarzania przez nie danych osobowych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽⁸⁾ i dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁽⁹⁾ oraz dla obowiązków Komisji i, w stosownych przypadkach, innych instytucji, organów i jednostek organizacyjnych Unii dotyczących przetwarzania przez nie danych osobowych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725⁽¹⁰⁾ podczas wykonywania ich zadań.
2. Nie przetwarza i nie przekazuje się danych osobowych, z wyjątkiem przypadków, w których jest to ściśle konieczne do celów niniejszego rozporządzenia. W takich przypadkach zastosowanie mają odpowiednio rozporządzenia (UE) 2016/679 i (UE) 2018/1725.
3. Jeżeli przetwarzanie danych osobowych nie jest ściśle konieczne do wdrażania mechanizmów ustanowionych niniejszym rozporządzeniem, dane osobowe

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁹ Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37).

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

anonimizuje się w sposób uniemożliwiający identyfikację osoby, której dane dotyczą.

Artykuł 63

Audyty

Audyty dotyczące wykorzystania wkładu Unii przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii, stanowią podstawę ogólnej pewności zgodnie z art. 127 rozporządzenia finansowego. Trybunał Obrachunkowy kontroluje rachunki wszystkich dochodów i wydatków Unii zgodnie z art. 287 TFUE.

Artykuł 64

Ochrona interesów finansowych Unii

1. W przypadku gdy kraj stowarzyszony uczestniczy w Programie na podstawie decyzji przyjętej na podstawie Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub jakiegokolwiek innego instrumentu prawnego, przyznaje on właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, OLAF oraz Trybunałowi Obrachunkowemu prawa i dostęp niezbędne do wykonywania w pełni ich odpowiednich kompetencji. W przypadku OLAF takie prawa obejmują prawo do prowadzenia dochodzeń, w tym również kontroli na miejscu i inspekcji, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013.
2. Umowa, o której mowa w art. 59, przewiduje następujące zobowiązania Ukrainy:
 - a) podejmowanie odpowiednich środków w celu zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji, konfliktom interesów i nieprawidłowościom mającym wpływ na interesy finansowe Unii, ich wykrywania i eliminowania, unikania podwójnego finansowania oraz podejmowania działań prawnych w celu odzyskania środków finansowych, które zostały sprzeniewierzone;
 - b) regularne sprawdzanie, czy zapewnione finansowanie wykorzystano zgodnie z obowiązującymi przepisami, w szczególności w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji, konfliktom interesów i nieprawidłowościom oraz ich wykrywania i eliminowania;
 - c) dołączanie do wniosków o płatność w ramach Programu oświadczenia, że środki finansowe wykorzystano zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami i zgodnie z ich przeznaczeniem oraz odpowiednio nimi zarządzano, w szczególności zgodnie z ukraińskimi przepisami uzupełnionymi o międzynarodowe standardy w zakresie zapobiegania nieprawidłowościom, nadużyciom finansowym, korupcji i konfliktom interesów oraz wykrywania i eliminowania tych zjawisk;
 - d) wyraźne upoważnienie Komisji, OLAF-u, Trybunału Obrachunkowego i, w stosownych przypadkach, EPPO do wykonywania ich praw przewidzianych w art. 129 ust. 1 rozporządzenia finansowego, zgodnie z zasadą proporcjonalności.

Artykuł 65

Informacja, komunikacja i promocja

1. Odbiorcy finansowania unijnego podają informacje o pochodzeniu tych środków oraz zapewniają eksponowanie finansowania unijnego, w szczególności podczas promowania działań i ich rezultatów, poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych ukierunkowanych informacji przeznaczonych dla różnych grup odbiorców, w tym dla mediów i opinii publicznej.
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z Programem oraz realizowanymi w jego ramach działaniami i uzyskanymi rezultatami.
3. Zasoby finansowe przydzielone na Program mają przyczynić się do komunikacji instytucjonalnej na temat priorytetów politycznych Unii, w zakresie, w jakim priorytety te są związane z celami, o których mowa w art. 4.
4. Zasoby finansowe przydzielone na Program mogą przyczynić się do organizacji działań w zakresie upowszechniania, imprez ułatwiających nawiązywanie kontaktów i działalności mającej na celu podnoszenie świadomości, w szczególności mającej na celu otwarcie łańcuchów dostaw w celu wsparcia transgranicznego uczestnictwa MŚP.

Artykuł 66

Ocena

1. Do dnia 30 czerwca 2027 r. Komisja sporządza sprawozdanie oceniające wdrożenie środków określonych w niniejszym rozporządzeniu i ich wyniki, a także możliwość przedłużenia ich stosowania i zapewnienia ich finansowania, w szczególności pod kątem rozwoju sytuacji w zakresie bezpieczeństwa oraz wszelkimi utrzymującymi się zagrożeniami związanymi z dostawami produktów związanych z obronnością. Sprawozdanie z oceny opiera się na konsultacjach z państwami członkowskimi i kluczowymi zainteresowanymi stronami.
2. Komisja przedkłada to sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, w stosownych przypadkach wraz z odpowiednimi wnioskami ustawodawczymi.

Artykuł 67

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

1.4. Cel(e)

1.4.1. *Cel(e) ogólny(e)*

1.4.2. *Cel(e) szczegółowy(e)*

1.4.3. *Oczekiwane wyniki i wpływ*

1.4.4. *Wskaźniki dotyczące realizacji celów*

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków*

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

1.7. Planowane metody wykonania budżetu

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli*

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

- 3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY**
- 3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ**
- 3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki**
 - 3.2.1. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne*
 - 3.2.2. Przewidywany produkt finansowany ze środków operacyjnych*
 - 3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne*
 - 3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie*
 - 3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi*
 - 3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu*
- 3.3. Szacunkowy wpływ na dochody**

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Program na rzecz europejskiego przemysłu obronnego oraz ramy środków zapewniających terminową dostępność i dostawy produktów związanych z obronnością („EDIP”)

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa

Unijna polityka przemysłowa w dziedzinie obronności

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

- nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego¹¹
- przedłużenia bieżącego działania
- połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego nowego działania

1.4. Cel(e)

1.4.1. Cel(e) ogólny(e)

W Programie ustanawia się zestaw środków mających na celu wspieranie gotowości obronnej Unii i jej państw członkowskich poprzez zwiększenie konkurencyjności, zdolności reagowania i zdolności europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB) do zapewnienia terminowej dostępności i dostaw produktów związanych z obronnością oraz przyczynienie się do odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji ukraińskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (ukraińskiej DTIB), w szczególności przez:

- 1) ustanowienie Programu na rzecz europejskiego przemysłu obronnego („Program”), obejmującego środki na rzecz wzmocnienia konkurencyjności, zdolności reagowania i zdolności EDTIB, które mogą obejmować ustanowienie Funduszu na rzecz Przyspieszenia Transformacji Łańcuchów Dostaw w Sektorze Obronności („FAST”);
- 2) ustanowienie programu współpracy z Ukrainą w celu odbudowy, rekonstrukcji i modernizacji ukraińskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego („Instrument Wsparcia Ukrainy”);
- 3) ramy prawne określające wymogi, procedury i skutki utworzenia Programu na rzecz struktury europejskiego uzbrojenia („SEAP”);
- 4) ramy prawne mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa dostaw, usunięcie przeszkód i wąskich gardeł oraz wspieranie produkcji produktów związanych z obronnością;
- 5) ustanowienie Rady ds. Gotowości Przemysłu Obronnego.

¹¹ O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

1.4.2. *Cel(e) szczegółowy(e)*

Nie dotyczy

1.4.3. *Oczekiwane wyniki i wpływ*

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupie docelowej.

Oczekiwane wyniki: EDIP powinien przyczynić się do zlikwidowania luki w finansowaniu do 2027 r. przez zapewnienie wsparcia finansowego na rzecz wzmocnienia europejskiej i ukraińskiej DTIB w sposób przewidywalny, ciągły i terminowy w oparciu o zintegrowane podejście.

1.4.4. *Wskaźniki dotyczące realizacji celów*

Należy wskazać wskaźniki stosowane do monitorowania postępów i osiągnięć.

Biorąc pod uwagę krótki okres realizacji, wyniki i wpływ Programu będą oceniane w ramach oceny ex post na koniec okresu realizacji Programu.

Komisja zapewni, aby podmiot, któremu powierzona zostanie realizacja programu, stosował wskaźniki niezbędne do monitorowania realizacji programu. Będą one obejmować:

- zwiększenie zdolności produkcyjnych w zakresie produktów związanych z obronnością w UE;
- skrócenie czasu realizacji produkcji;
- liczbę państw członkowskich uczestniczących we współpracy w zakresie zamówień realizowanych na zasadzie współpracy;
- liczbę podmiotów gospodarczych otrzymujących ułatwiony dostęp do finansowania;
- liczbę nowych form współpracy transgranicznej z przedsiębiorstwami mającymi siedzibę w innym państwie członkowskim lub w krajach stowarzyszonych;
- zwiększenie wsparcia dla Ukrainy.

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy*

Rozporządzenie będzie wdrażane w ramach zarządzania bezpośredniego i zarządzania pośredniego, w szczególności w odniesieniu do realizacji działań łączonych. Komisja będzie musiała dysponować odpowiednimi ekspertami w celu skutecznego monitorowania wdrażania, w tym w przypadku gdy realizację powierza się osobom trzecim na podstawie umowy o przyznanie wkładu.

- 1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Jak podkreślono we wspólnym komunikacie w sprawie analizy luk inwestycyjnych w zakresie obronności i dalszych działań (JOIN(2022) 24 final), dziesięciolecia niedoinwestowania powodują luki w zdolnościach obronnych dostępnych dla sił zbrojnych państw członkowskich UE, a także luki przemysłowe w Unii. Fragmentacja popytu doprowadziła również do powstania krajowych silosów przemysłowych i odpowiadającej im dużej liczby systemów obronnych tego samego rodzaju, które często nie są interoperacyjne. Obecna sytuacja na rynku obronnym, charakteryzuje się wzrostem zagrożenia bezpieczeństwa, państwa członkowskie szybko zwiększają swoje budżety obronne i dążą do realizowania zakupów podobnego wyposażenia. Prowadzi to do popytu na produkty związane z obronnością, który przekracza zdolności produkcyjne EDTIB w odniesieniu do takich produktów, obecnie dostosowane do czasu pokoju. W tym kontekście potrzebne są poważne inwestycje, w przypadku których przedsiębiorstwa sektora obronnego, które zwykle nie angażują się w znaczne inwestycje przemysłowe finansowane ze środków własnych, będą potrzebowały zmniejszenia ryzyka finansowego, a także wsparcia regulacyjnego w celu usunięcia istniejących wąskich gardeł, takich jak dostęp do wykwalifikowanych pracowników i surowców. Interwencja Unii polegająca na zmniejszeniu ryzyka inwestycji przemysłowych poprzez dotacje i zachęcaniu do współpracy na rzecz zamówień realizowanych na zasadzie współpracy umożliwi szybsze dostosowanie się do zachodzących zmian strukturalnych na rynku. Proponowane środki przyczynią się również do zwiększenia odporności europejskiej i ukraińskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego poprzez transgraniczne partnerstwa przemysłowe i współpracę odpowiednich przedsiębiorstw w ramach wspólnych wysiłków branżowych w celu uniknięcia pogłębiającej się fragmentacji łańcuchów dostaw.

- 1.5.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Nie dotyczy

- 1.5.4. *Spójność z wieloletnimi ramami finansowymi oraz możliwa synergia z innymi właściwymi instrumentami*

Program będzie obejmował dwa bieżące instrumenty UE: instrument na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy (EDIRPA) oraz rozporządzenie w sprawie wspierania produkcji amunicji (ASAP), a także istniejące programy UE, takie jak Europejski Fundusz Obronny. Uwzględni również inne inicjatywy UE w dziedzinie obronności, takie jak stała współpraca strukturalna (PESCO) lub Strategiczny kompas na rzecz bezpieczeństwa i obrony. Będzie on źródłem synergii z innymi programami UE.

- 1.5.5. *Ocena różnych dostępnych możliwości finansowania, w tym zakresu przegrupowania środków*

Nie dotyczy

1.6. Czas trwania i wpływ finansowy wniosku/inicjatywy

Ograniczony czas trwania

- okres trwania od 2025 r. do 31.12.2027 r.
- Okres trwania wpływu finansowego: od 2025 r. do 2027 r. w odniesieniu do środków na zobowiązania oraz od 2026 r. do 2033 r. w odniesieniu do środków na płatności.

Nieograniczony czas trwania

- Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,
- po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Planowane metody wykonania budżetu¹²

Bezpośrednie zarządzanie przez Komisję

- w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;
- przez agencje wykonawcze;

Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

Zarządzanie pośrednie poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;
 - organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);
 - EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;
 - organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;
 - organom prawa publicznego;
 - podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile są im zapewnione odpowiednie gwarancje finansowe;
 - podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego i zapewniono odpowiednie gwarancje finansowe;
 - podmiotom lub osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.
- *W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.*

Uwagi

Program na rzecz europejskiego przemysłu obronnego jest wdrażany w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

¹² Wyjaśnienia dotyczące metod wykonania budżetu oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Zgodnie z art. 63 Programu Komisja sporządzi sprawozdanie oceniające Program nie później niż do 30.06.2027 r. i przekaże je PE i Radzie. Sprawozdanie to musi zawierać ocenę wpływu i skuteczności działań w ramach Programu. W tym celu Komisja wprowadzi niezbędne ustalenia dotyczące monitorowania, aby zapewnić rzetelne i sprawne gromadzenie odpowiednich danych.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. *Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli*

Komisja będzie ponosić ogólną odpowiedzialność za wdrażanie Programu. W szczególności Komisja zamierza realizować Program głównie w ramach zarządzania bezpośredniego. Wykorzystanie trybu zarządzania bezpośredniego pozwala na sprecyzowanie obowiązków (wdrażanie przez urzędników zatwierdzających), skrócenie łańcucha dostaw (skrócenie czasu oczekiwania na przyznanie dotacji i czasu oczekiwania na dokonanie płatności), uniknięcie konfliktu interesów i obniżenie kosztów wdrożenia (brak opłat za zarządzanie dla podmiotu, któremu powierzono wdrażanie).

Komisja powinna określić priorytety i warunki finansowania w ramach co najmniej jednego programu prac. Określenie priorytetów powinno być wspierane przez prace Radę ds. Gotowości Przemysłu Obronnego. Należy ustanowić komitet ds. programu państw członkowskich, do którego w charakterze obserwatora należy zaprosić Europejską Agencję Obrony w celu przedstawiania komitetowi opinii i wiedzy fachowej, a Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, w tym jej Sztab Wojskowy, należy zaprosić do udzielania komitetowi wsparcia. Komisja przyjmowałaby programy prac po uzyskaniu opinii komitetu w ramach procedury sprawdzającej.

Finansowanie w ramach Programu będzie miało formę dotacji pokrywających do 100 % kosztów działania, jak również pożyczek. Komisja może stosować uproszczone formy kosztów (finansowanie niepowiązane z kosztami) w swoich dotacjach w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla beneficjentów i skoncentrowania wysiłków na wynikach działań, w szczególności gdy odbiorcami finansowania są instytucje zamawiające państw członkowskich.

System płatności zostanie przygotowany z uwzględnieniem wniosku beneficjenta (w celu uniknięcia przez beneficjenta wszelkich problemów pieniężnych), przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony budżetu Unii. Komisja, jako organ udzielający dotacji, może – w przypadku braku lub nieodpowiedniej realizacji działań lub opóźnień – zmniejszyć, wstrzymać lub zakończyć swój wkład finansowy.

Strategia kontroli dla programu, w tym kontrole ex ante i ex post, będzie opierać się na doświadczeniu zdobytym w ramach EFR i programów poprzedzających go, Europejskiego programu rozwoju przemysłu obronnego oraz działania przygotowawczego Unii w zakresie badań nad obronnością.

Szczególne uwagi zostaną poświęcone działaniom przynoszącym korzyści Ukrainie. Istniejące mechanizmy kontroli zapewniają ramy gwarantujące wprowadzenie wszystkich odpowiednich środków ochrony interesów finansowych

Unii. Zagwarantuje to uwzględnienie zasady proporcjonalności oraz szczególne warunki, na jakich Program będzie funkcjonował.

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

Program ma na celu wsparcie wzmocnienia europejskiej i ukraińskiej DTIB.

Związane z tym ryzyko to niewystarczająca wielkość budżetu w porównaniu z rzeczywistymi potrzebami, trudności w identyfikowaniu wąskich gardeł w produkcji, pilność potrzeb sił zbrojnych Unii w porównaniu z procesami produkcyjnymi. Warunkiem wstępnym jest komplementarność instrumentu z innymi inicjatywami uzgodnionymi przez Radę w celu wsparcia sił zbrojnych państw członkowskich UE i Ukrainy oraz koordynacja zapotrzebowania między państwami członkowskimi.

Komisja wdrażałaby zatem Program w ramach zarządzania bezpośredniego, korzystając z wiedzy fachowej zdobytej przy wdrażaniu Europejskiego Funduszu Obronnego, ASAP i EDIRPA, przygotowywałaby i przyjmowała programy prac w sposób terminowy oraz skróciłaby czas oczekiwania na przyznanie dotacji.

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

Budżet programu będzie realizowany głównie w ramach zarządzania bezpośredniego. Na podstawie doświadczeń Komisji w zakresie zarządzania dotacjami łączne koszty kontroli Programu przez Komisję szacuje się na mniej niż 1 % powiązanych zarządzanych środków.

Pod względem oczekiwanych poziomów błędów celem jest utrzymanie poziomu błędów poniżej progu wynoszącego 2 %. Komisja uważa, że wdrażanie programu w ramach zarządzania bezpośredniego z wyszkolonymi (obejmującymi doświadczony personel, w miarę możliwości rekrutowany z ministerstw obrony państw członkowskich) i dobrze obsadzonymi zespołami działającymi pod kierownictwem oddelegowanych urzędników zatwierdzających, stosującymi jasne zasady i odpowiednio wykorzystującymi instrumenty oparte na wynikach, pozwoli utrzymać poziom błędów poniżej progu istotności wynoszącego 2 %.

Wkład finansowy może być zapewniany w formie finansowania niepowiązanego z kosztami, o którym mowa w art. 125 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046.

2.3. **Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom**

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) jest organem właściwym do prowadzenia dochodzeń w sprawie operacji wspieranych w ramach tej inicjatywy. Umowy wynikające z niniejszego rozporządzenia, w tym umowy zawarte z organizacjami międzynarodowymi, muszą przewidywać nadzór i kontrolę finansową wykonywane przez Komisję lub jej właściwie umocowanych przedstawicieli, a także audyty wykonywane przez Europejski Trybunał Obrachunkowy, Prokuraturę Europejską (EPPO) lub OLAF, w razie potrzeby na

miejscu. Urzędnicy Komisji, którzy mają wymagane poświadczenie bezpieczeństwa, mogą także przeprowadzać wizytacje na miejscu.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn./niezróżn. ¹³	państw EFTA ¹⁴	krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących ¹⁵	innych państw trzecich	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
	[XX.YY.YY.YY]	Zróżn./niezróżn.	TAK/NIE	TAK/NIE	TAK/NIE	TAK/NIE

- Proponowane nowe linie budżetowe

Według działów wieloletnich ram finansowych i linii budżetowych

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer	Zróżn./niezróżn.	państw EFTA	krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących	innych państw trzecich	pochodzący z pozostałych dochodów przeznaczonych na określony cel
5	13.0106 - Wydatki pomocnicze na program EDIP	Środki niezróżnicowane	TAK	pm	TAK	TAK
5	13.0801 - Program EDIP	Zróżn.	TAK	pm	TAK	TAK
6	14.01xx – Wydatki na wsparcie Instrumentu Wsparcia Ukrainy	Środki niezróżnicowane	NIE	pm	TAK	TAK
6	14.0901 – Instrument Wsparcia Ukrainy	Zróżn.	NIE	pm	TAK	TAK

¹³ Środki zróżnicowane/środki niezróżnicowane

¹⁴ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

¹⁵ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ finansowy wniosku na środki

3.2.1. Źródło finansowania środków w ramach nowego Programu na rzecz europejskiego przemysłu obronnego

Wkład z Europejskiego Funduszu Obronnego	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
Rozwój zdolności						411,200	585,248	1 000,000
Badania nad obronnością					3,552	208,600	287,848	500,000
Ogółem EFO					3,552	619,800	876,648	1 500,000

3.2.2. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki operacyjne

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	5	Bezpieczeństwo i obrona – Grupa polityk 13 – Obrona
---	---	---

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
13.0801 – Środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(1)						615,248	872,096		1 487,344

na program EDIP											
	Środki na płaćności	(2)						310,000	440,000	737,344	1 487,344
13.0106 – Wydatki pomocnicze na program EDIP	Środki na zobowiązania = środki na płaćności	(3)					3,552	4,552	4,552		12,656
OGÓŁEM środki przydzielone na program w ramach działu 5	Środki na zobowiązania	=1+ 3					3,552	619,800	876,648		1 500,000
	Środki na płaćności	=2+ 3					3,552	314,552	440,552	737,344	1 500,000

Dział wieloletnich ram finansowych	06	SĄSIEDZTWO I ŚWIAT – Grupa polityk 14 – Działania zewnętrzne
---	----	--

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓLE M
14.0901 – Instrument Wsparcia Ukrainy	Środki na zobowiązania	(1)					pm	pm	pm		
	Środki na płatności	(2)					pm	pm	pm		
14.01xx – Wydatki na wsparcie Instrumentu Wsparcia Ukrainy	Środki na zobowiązania = środki na płatności	(3)					pm	pm	pm		pm
OGÓLEM środki przydzielone na program w ramach działu 6	Środki na zobowiązania	=1					pm	pm	pm		pm
	Środki na płatności	=2					pm	pm	pm		pm

OGÓLEM środki operacyjne (wszystkie działy operacyjne)	Środki na zobowiązania	(4)						615,248	872,096		1 487,344
	Środki na płatności	(5)						310,000	440,000	737,344	1 487,344

OGÓLEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy (wszystkie działy operacyjne)	Środki na zobowiązania = środki na płatności	(6)					3,552	4,552	4,552		12,656
OGÓLEM środki na DZIAŁY od 1 do 6 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	=4+6					3,552	619,800	876,648		1 500,000
	Środki na płatności	=5+6					3,552	314,552	440,552	737,344	1 500,000

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”
---	----------	---------------------------

Niniejszą część uzupełnia się przy użyciu „danych budżetowych o charakterze administracyjnym”, które należy najpierw wprowadzić do [załącznika do oceny skutków finansowych regulacji](#) (załącznika 5 do decyzji Komisji w sprawie przepisów wewnętrznych dotyczących wykonania sekcji Komisji budżetu ogólnego Unii Europejskiej), przesyłanego do DECIDE w celu konsultacji między służbami.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓLE M
Zasoby ludzkie					3,712	3,712	3,712		11,136
Pozostałe wydatki administracyjne					0,258	0,258	0,131		0,647

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)						3,970	3,970	3,843		11,783
--	---	--	--	--	--	--	--------------	--------------	--------------	--	---------------

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>po 2027 r.</i>	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki z wszystkich DZIAŁÓW wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania					7,522	623,770	880,491		1 511 783
	Środki na płatności					7,522	318,522	448,395	737,344	1 511 783

3.2.3. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	OGÓŁE M
-----	------	------	------	------	------	------	------	------------

DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie					3,712	3,712	3,712	11,136
Pozostałe wydatki administracyjne					0,258	0,258	0,131	0,647
Suma częściowa DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych					3,970	3,970	3,843	11,783

Poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie					3,552	3,552	3,552	10,656
Pozostałe wydatki o charakterze administracyjnym (dawne linie „BA”)								
suma częściowa poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych					3,552	3,552	3,552	10,656

OGÓŁEM					7,522	7,522	7,395	22,439
---------------	--	--	--	--	--------------	--------------	--------------	---------------

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne wydatki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyirekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyirekcji generalnej,

uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

3.2.3.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

	Rok 2025	Rok 2026	Rok 2027	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
○ Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
20 01 02 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	19	19	19				
20 01 02 03 (w delegaturach)	1	1	1				
01 01 01 01 (pośrednie badania naukowe)							
01 01 01 11 (bezpośrednie badania naukowe)							
Inna linia budżetowa (określić)							
○ Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC)¹⁶							
20 02 01 (CA, SNE, INT z globalnej koperty finansowej)							
20 02 03 (CA, LA, SNE, INT i JPD w delegaturach)							
13 01 Wydatki pomocnicze na Program na rzecz europejskiego przemysłu obronnego ¹⁷	- w centrali	31	31	31			
	- w delegaturach	2	2	2			
01 01 01 02 (CA, SNE, INT – pośrednie badania naukowe)							
01 01 01 12 (CA, INT, SNE – bezpośrednie badania naukowe)							
Inna linia budżetowa (określić)							
OGÓLEM	53	53	53				

13 oznacza odpowiedni obszar polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Niezbędne stanowiska w planie zatrudnienia zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzednicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Poszukiwane EPC będą pracować nad rozwojem polityki, kwestiami prawnymi, ze szczególnym uwzględnieniem dotacji i zamówień publicznych, zarządzania finansami, zarządzania umowami, audytu i oceny.
Personel zewnętrzny	Poszukiwane EPC będą pracować nad rozwojem polityki, kwestiami prawnymi, ze

¹⁶ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JPD = młodszy specjalista w delegaturze.

¹⁷ W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

	szczególnym uwzględnieniem dotacji i zamówień publicznych, zarządzania finansami, zarządzania umowami, audytu i oceny.
--	--

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

Wniosek/inicjatywa:

- może zostać w pełni sfinansowany(a) przez przegrupowanie środków w ramach odpowiedniego działu wieloletnich ram finansowych (WRF).

Dział 5. Zob. szczegółowe informacje w sekcji 3.2.

- wymaga zastosowania nieprzydzielonego marginesu środków w ramach odpowiedniego działu WRF lub zastosowania specjalnych instrumentów zdefiniowanych w rozporządzeniu w sprawie WRF.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając działy i linie budżetowe, których ma dotyczyć, odpowiadające im kwoty oraz proponowane instrumenty, które należy zastosować.

- wymaga rewizji WRF.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając linie budżetowe, których ma on dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty.

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

Wniosek/inicjatywa:

- nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

	2025	2026	2027				Ogółem
jak określony w art. 6	pm	pm	pm				pm
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem	pm	pm	pm				pm

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody
- Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - wpływ na zasoby własne
 - wpływ na dochody inne
 - Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy ¹⁸						
		Rok N	Rok N+1	Rok N+2	Rok N+3	Wprowadzić taką liczbę kolumn dla poszczególnych lat, jaka jest niezbędna, by odzwierciedlić cały okres wpływu (por. pkt 1.6)		
Artykuł ...								

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

--

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

--

¹⁸ W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.